

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKÇE YETERLİK SINAVI'NIN (TYS) ULUSLARARASI
GEÇERLİĞE SAHİP BAZI DİL YETERLİK SINAVLARIYLA
KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Tezi

Serkan DEMİREL

Danışman
Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

Nevşehir 2019

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan
Serkan DEMİREL

Tez Yazım Kılavuzuna Uygunluk

“Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (TYS) Uluslararası Geçerliğe Sahip Bazı Dil Yeterlik Sınavlarıyla Karşılaştırılması” adlı Yüksek Lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu'na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Serkan DEMİREL

Danışman
Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

Yabancılara Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı Başkanı
Doç. Dr. Lokman TANRIKULU

KABUL VE ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Murat ŞENGÜL danışmanlığında Serkan DEMİREL tarafından hazırlanan “Türkçe Yeterlik Sınavının (TYS) Uluslararası Geçerliğe Sahip Bazı Dil Yeterlik Sınavlarıyla Karşılaştırılması” adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancılara Türkçe Öğretimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

11 /07 /2019

JÜRİ

Danışman: Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

Üye: Prof. Dr. Nezir TEMUR

Üye: Doç. Dr. Sevtap GÜNAY KÖPRÜLÜ

İMZA

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 12 /07 /2019 tarih ve 2019.27-614 sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

12/07/2019

Doç. Dr. Vedat AKTEPE
Enstitü Müdürü V.

TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitimimin hem ders hem de tez döneminde kendisinden çok istifade ettiğim, bu süreçte zaman kavramı gözetmeden destek olan, akademik düşünce ve disiplin kazandıran, değerli fikirleriyle bize yol gösteren, cesaretlendiren tez danışmanım değerli hocam Doç. Dr. Murat ŞENGÜL'e çok teşekkür ederim.

Gerek derste gerek ders dışında düşüncelerinden faydalandığım, bize yol gösteren kıymetli hocam Doç. Dr. Mesut GÜN'e çok teşekkür ederim.

Değerli bilgileriyle bizi yetiştiren ve donanımlı hâle getiren bölüm hocalarıma da teşekkürü borç bilirim.

Tezin inceleme konusu kapsamında irtibata geçtiğim ve değerli katkılar sunan Yunus Emre Enstitüsü Sınav Merkezine ve diğer dillerin sınav merkezlerine de çok teşekkür ederim.

Tezin hazırlanma aşamasında bana destek olan eşim Ayşe'ye ve sabırlarından dolayı çocuklarım Hasan, Hesna ve Ahsen'e teşekkürü borç bilirim.

Desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli anneme ve babama sonsuz teşekkür ederim.

Nevşehir 2019

Serkan DEMİREL

TÜRKÇE YETERLİK SINAVI'NIN (TYS) ULUSLARARASI GEÇERLİĞE SAHİP BAZI DİL YETERLİK SINAVLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

Serkan DEMİREL

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yabancılara Türkçe Öğretimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Temmuz
2019**

Danışman: Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

ÖZET

Dil yeterlik sınavları, bireyin bir dildeki yeterliğinin hangi seviyede olduğunu ölçmek için uygulanır. Dil yeterlik sınavları, uluslararası alanda uygulandığından, bu sınavların uygulama süreç adımları önemlidir. Bu alanda oluşturulan standartlara uygun sınavlar yapılması sınavların kalitesini gösterir. Bu sınavlar hazırlanırken sınavlarda beceri alanlarına göre hangi betimleyicilerin ve ölçeklerin kullanılacağını Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nde (AOÖÇ) belirlenmiştir. Uluslararası alanda dil yeterlik sınavı yapan kurumlar, bu çerçeveyi esas alarak sınavlarını hazırlamaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi, son dönemde önem kazanmıştır. Bu alanda birçok kurumun önemli çalışması bulunmaktadır. Yunus Emre Enstitüsüne bağlı merkezlerde ve Enstitünün protokol yaptığı yurt dışındaki üniversitelerin Türkoloji bölümlerinde, üniversitelerin Türkçe öğretim merkezlerinde, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Geçici Eğitim Merkezlerinde (GEM), Türkiye Maarif Vakfına bağlı okullarda yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretecek kişiler için gerek Yunus Emre Enstitüsü gerek üniversitelerin Türkçe öğretim merkezleri eğitici eğitimi sertifika programları düzenlenmektedir. Bazı üniversitelerde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi lisansüstü programları açılmıştır. Türkçenin ya da başka bir dilin hangi seviyede öğrenildiği dil yeterlik sınavlarıyla tespit edilir. Yunus Emre Enstitüsü tarafından yapılan TYS (Türkçe Yeterlik Sınavı) uluslararası alanda uygulanan dil yeterlik sınavıdır.

Bu araştırmanın amacı uluslararası alanda uygulanan dil yeterlik sınavlarıyla TYS'yi karşılaştırıp TYS'nin niteliksel görünümünü tespit etmektir. Veri toplama çalışmasında Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) ile uluslararası alanda uygulanan diğer dil yeterlik sınavlarına ait örnek sınavlar, bilgi ve belgeler incelemeye alınmıştır. Araştırmada veriler, içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini uluslararası alanda yapılan ve sınav sonuçları ÖSYM'nin eşdeğerlik tablosunda yer alan dil yeterlik sınavları ve TYS oluşturmaktadır. Bu sınavlar, Türkçe için TYS; İngilizce için CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik; Almanca için TestDaF, DSD II, telc Deutsch ve Goethe-Zertifikat; Fransızca için DELF & DALF; İspanyolca için DELE; İtalyanca için CELI; Rusça için TORFL'dır.

Araştırmada, sınav öncesi uygulanan süreç adımlarına ilişkin bulgularda “Sınav Ücretleri” açısından TYS’nin çoğu sınavdan ekonomik olduğu saptanmıştır. TYS’de ve diğer sınavlarda “Sınavların Yapılma Amaçları” dil yeterliğini ölçmektir. “Sınav Sonuçlarının Kullanılabileceği Durumlar” TYS’de ve diğer sınavlarda genellikle eğitim, iş ve akademi alanlarıdır. TYS, “Sınavlara Başvuru Biçimi” açısından çevrim içi başvuru sınavlara; “Sınavların Uygulanma Biçimi” açısından ise kâğıt tabanlı sınavlara benzemektedir. “Sınavların Türkiye’de Yapılma Sıklığı ve Gerçekleştirildiği Zaman Dilimleri” açısından TYS’nin, kâğıt tabanlı uygulanan bazı sınavlarla eşit sayıda bazı sınavlardan fazla sayıda uygulandığı saptanmıştır. “Sınavların Uygulandığı Merkez Sayıları” açısından TYS’nin uygulandığı merkez sayısı diğer sınavların uygulandığı merkez sayısından az olduğu saptanmıştır.

Sınavların gerçekleştirilmesi aşamasına ilişkin bulgularda TYS, “Sınav Türleri” açısından kâğıt tabanlı sınavlardandır. “Sınav Oturumları, Bu Oturumlardaki Soru Sayıları ve Süre” açısından TYS’nin oturum sayısı, çoğu sınavın oturum sayısından farklıdır. Soru sayıları ve sınav süreleri sınavlarda farklılık göstermektedir.

Sınavların içeriğine ilişkin bulgularda, “Sınavların Hangi Becerilere Göre Hazırlandığı” açısından TYS, 4 beceriye göre yapılandırması yönüyle çoğu sınavla benzerdir. “Soru İçerikleri ve Çeşitleri” açısından TYS soru içeriklerinin diğer sınavlarla benzer olduğu, soru çeşitliliğinde ise TYS’nin farklı soru çeşitlerini geliştirmesi gerektiği saptanmıştır. “Sınav Sorularının Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’ne Uygunluğu” açısından TYS ve diğer sınavlar Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’ni esas almıştır. “Sınavlardaki Soru İçerikleri” açısından TYS’de bulunan soru içeriklerinin diğer sınavlarda da genellikle bulunduğu, bununla beraber diğer sınavlarda TYS’den farklı soru içeriklerinin bulunduğu saptanmıştır.

Sınavların ölçme-değerlendirme ölçütlerindeki farklılıklara ilişkin bulgularda TYS “Sınavların Kaç Puan Üzerinden Değerlendirildiğine ve Becerilere Göre Puan Dağılımları” açısından 100 puan üzerinden değerlendirilen sınavlarla benzerdir. TYS’de ve çoğu sınavda toplam puan, becerilere eşit oranda dağıtılmıştır. “Alınan Puanların Denk Geldiği Sertifika Seviyesi” açısından sınavlardaki sertifika seviyesi puan aralıkları hemen hemen çoğu sınavda farklıdır.

Sınavların uluslararası akreditasyon kuruluşları üyeliğine, geçerlik sürelerine ve uluslararası geçerlik açısından farklılıklarına ilişkin bulgularda “Sınavların Üye Oldukları Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları” açısından TYS’nin üye olduğu uluslararası akreditasyon kuruluş sayısı çoğu sınavdan azdır. Üyelik çeşidi açısından da çoğu sınavın sahip olduğu tam üyeliğin TYS’de henüz olmadığı saptanmıştır. “Geçerlik Süreleri” açısından alınan dil yeterlik belgesinin geçerlik süresi çoğu sınavda süresiz iken TYS’de sınırlı sürelidir (2 yıl). “Uluslararası Geçerlik” açısından TYS’nin ve diğer sınavların uluslararası geçerliği vardır.

Anahtar Kelimeler: TYS, Dil Yeterlik Sınavı, Diller için AOÖÇ, Ölçme ve Değerlendirme.

COMPARISON OF TYS WITH SOME INTERNATIONAL LANGUAGE PROFICIENCY EXAMS

Serkan DEMİREL

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences
Teaching Turkish to Foreigners Department of Science, Master Thesis / July
2019

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Murat ŞENGÜL

Language proficiency exam are applied to assess the level of an individual's proficiency in a language. As the language proficiency exams are a applied internationally, application steps of these exams are important. Performing examinations in accordance with the standards established in this field shows the quality of examinations. While preparing these exams, The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) was determined which descriptors and scales will be used according to their skill areas. The institutions which examines international language proficiency exam prepare this exams based on this framework. Teaching Turkish as a foreign language has gained importance recently. Many institutions have important work in this field. Turkish is taught as a foreign language in abroad centers by Yunus Emre Institute, Turkology departments of universities in abroad under the protocol, in Temporary Education Centers (GEM) attached to Ministry of National Education (MEB) and the school attached to the Turkey Maarif Foundation (TMV). There are training programs for the training of educator in both Yunus Emre Institute and Turkish teaching centers of the universities for the people who will teach Turkish as a foreign language. Turkish teaching postgraduate program as a foreign language has been opened in some universities. The level of Turkish or other language is determined by language proficiency exams. The Turkish Proficiency Exam (TYS) conducted by the Yunus Emre Institute is a international language proficiency exam.

The aim of this study is to compare TYS with the internationally applied language proficiency tests and to determine a qualitative form of TYS. In the data collection research, sample exams, information and documents which are related to TYS and other language proficiency exams applied in the international field were examined. The data in the research were examined with content analysis technique. The sample of the study is created by TYS and language proficiency exams which are conducted in the international field and the results of the exams in the Assessment, Selection and Placement Centre (ÖSYM) equivalence table. These exams are: TYS for Turkish; CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Academic for English; TestDaF, DSD II, telc Deustch, Goethe-Zertifikat for German; DELE&DALF for French; DELE for Spanish, CELI for Italian and TORFL for Russian.

In the research, in the finding related to the process before examination, it is determined that TYS is more economic than most exams in terms of “Exams Fees”. “The objectives of the exams” in TYS and other exams assess the language proficiency. “The Situations in Which Exam Result Can Be Used” are generally education, work and academia fields in TYS and other exams. TYS resembles to online

exams in terms of “Application for Examinations” and it resembles to paper based exams in terms of “Applied of Examinations”. It is determined that the applied number of TYS is equals to some of the paper based exams and it is more than some exams in terms of “The Frequency and Timeframes of Examinations Done in Turkey”. The number of centers where TYS is applied is less than the number of centers where other exams are applied in terms of “The Number of Centers Where The Exams Are Applied”. TYS is paper-based exam in terms of “Exam Types” in findings related to the realization of examinations. The number of sessions of TYS is different from most exam sessions in terms of “Exam Sessions, The Number of Questions in These Sessions and Duration” The number of questions and durations are different in examinations.

In findings related to the content of exam, TYS is similar to most exams in terms of structuring according to four skills in terms of “Which Skills Are Used for Preparing to Exam”. In TYS the contents of question in TYS is similar to other exams in terms of “The Contents of Questions and Types” and it is determined that TYS needs to develop different kinds of questions in terms of questions variety. TYS and other exams are based on the The Common European Framework of Reference for Languages in terms of “Suitability of Exam Questions to The The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)”. It is determined that the contents of TYS are generally found in other exams, however there are different question contents from TYS in other exams in terms of “Questions Contents in Exams”.

In the findings on differences in the assessment and evaluation criteria of the exams, TYS is similar to the exams evaluated over 100 points in terms of “How Many Points The Exams Are Evaluated and The Score Distribution According to Skills”. The total score is equally distributed to the skills in TYS and other language proficiency exams. The certificate level score ranges in exams are almost different in most examinations in terms of “The Level of Certificate is Equal to The Exam Point”

In the findings on the results of examinations related to the membership in international accreditation associations, their validity period and their differences in international validity, The number of accreditation associations in which TYS is a member in less than most exams in terms of “International Accreditation Associations Which Exams Are Members.” It is determined that the full membership which most exams have has not been found in TYS yet in terms of “Membership Type”. The language proficiency certificate is indefinite in most exams validity periods of however it is limited duration in TYS (2 years). TYS and other exam have international validity in terms of “International Validity”

Keywords: TYS, Language Proficiency Exam, CEFR, Assessment and Evaluation.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	ii
TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY SAYFASI	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	x
KISALTMALAR.....	xv
TABLolar LİSTESİ	xvi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA SÜREÇ VE TEKNİKLERİ

1.1. Problem Durumu	4
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.4. Varsayımlar	6
1.5. Sınırlılıklar	7
1.6. Tanımlar	7

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ALAN YAZIN

2. Kuramsal Açıklamalar.....	11
2.1. Dil Becerilerinin Ölçümü.....	11
2.1.1. Dil Becerilerinin Ölçümünün Gerekliği.....	18
2.1.2. Dil Becerilerinin Ölçümünde Belirlenen Ölçütler.....	19
2.2. Uluslararası Geçerliğe Sahip Olan Dil Yeterlik Sınavları.....	26
2.2.1. Türkçe Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavı.....	27
2.2.2. İngilizce Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları.....	28
2.2.3. Almanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları.....	31
2.2.4. Fransızca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları.....	35
2.2.5. İspanyolca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları.....	36
2.2.6. İtalyanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları.....	37
2.2.7. Rusça Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları.....	37
2.3. Uluslararası Dil Sınavları İçin Akreditasyon Kuruluşları.....	39

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli	41
3.2. Evren ve Örneklem	41
3.3. Veri Toplama Araçları	41
3.4. Araştırma Sürecinin İşleyişi.....	42
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	43

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Her Bir Sınav Öncesinde (başvuru vb.) Uygulanan Süreç Adımları ve Sınavlarla İlgili Olarak Bilinmesi Gereken Genel Bilgiler.....	44
4.2. Sınavların Gerçekleştirilme Aşamasındaki Süreç Adımlarına İlişkin Bulgular..	52
4.2.1. Uygulanan Sınav Türlerine İlişkin Bulgular	52
4.2.2. Sınav Oturumlarına, Bu Oturumlardaki Soru Sayılarına ve Süreye İlişkin Bulgular.....	53
4.3. Sınavların İçeriklerine İlişkin Bulgular	61
4.3.1. Sınavların Hangi Becerilere Göre Hazırlanmış İlişkin Bulgular.....	61
4.3.2. Soru İçeriklerine ve Çeşitlerine İlişkin Bulgular.....	67
4.3.3. Sınav Sorularının Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'ne Uygunluğuna İlişkin Bulgular.....	87
4.3.4. Sınavlardaki Soru İçeriklerine İlişkin Bulgular.....	93
4.3.4.1. TYS'nin İçeriğine İlişkin Bulgular.....	93
4.3.4.2. İngilizce Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriklerine İlişkin Bulgular.....	94
4.3.4.2.1. CPE'nin İçeriğine İlişkin Bulgular.....	94
4.3.4.2.2. CAE'nin İçeriğine İlişkin Bulgular.....	96
4.3.4.2.3. TOEFL iBT'nin İçeriğine İlişkin Bulgular.....	97
4.3.4.2.4. PTE Akademik'in İçeriğine İlişkin Bulgular.....	98
4.3.4.3. Almanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriklerine İlişkin Bulgular.....	100
4.3.4.3.1. TestDaF'm İçeriğine İlişkin Bulgular.....	100
4.3.4.3.2. DSD II'nin İçeriğine İlişkin Bulgular.....	101
4.3.4.3.3. telc'in İçeriğine İlişkin Bulgular.....	101
4.3.4.3.3.1. telc Deutsch B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular..	102
4.3.4.3.3.2. telc Deutsch C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular..	103
4.3.4.3.3.3. telc Deutsch C2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular..	104
4.3.4.3.4. Goethe-Zertifikat'm İçeriğine İlişkin Bulgular.....	104
4.3.4.3.4.1. Goethe-Zertifikat B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	104

4.3.4.3.4.2. Goethe-Zertifikat C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	105
4.3.4.3.4.3. Goethe-Zertifikat C2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	106
4.3.4.4. Fransızca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	107
4.3.4.4.1. DELF B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	107
4.3.4.4.2. DALF C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	107
4.3.4.4.3. DALF C2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	108
4.3.4.5. İspanyolca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	108
4.3.4.5.1. DELE NIVEL B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	109
4.3.4.5.2. DELE NIVEL C1 Sınavı'nın İçeriğine İlişkin Bulgular.....	109
4.3.4.5.3. DELE NIVEL C2 Sınavı'nın İçeriğine İlişkin Bulgular.....	110
4.3.4.6. İtalyanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	111
4.3.4.6.1. CELI 3 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	111
4.3.4.6.2. CELI 4 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	112
4.3.4.6.3. CELI 5 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	113
4.3.4.7. Rusça Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	114
4.3.4.7.1. TORFL Level 2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	114
4.3.4.7.2. TORFL Level 3 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	116
4.3.4.7.3. TORFL Level 4 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular.....	117
4.4. Sınavların Ölçme-Değerlendirme Ölçütlerindeki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	119
4.4.1. Sınavların Kaç Puan Üzerinden Değerlendirildiğine ve Becerilere Göre Puan Dağılımlarına İlişkin Bulgular.....	119
4.4.2. Alınan Puanların Denk Geldiği Sertifika Seviyesine İlişkin Bulgular.....	122
4.5. Sınavların Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları Üyeliğine, Geçerlik Sürelerine ve Uluslararası Geçerlik Açısından Farklılıklarına İlişkin Bulgular.....	129
4.5.1. Sınavların Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları Üyeliğine İlişkin Bulgular.....	129

4.5.2. Sınav Sonuçlarının Geçerlik Sürelerine İlişkin Bulgular.....	133
4.5.3. Sınav Sonuçlarının Uluslararası Geçerlik Açısından Farklılıklarına İlişkin Bulgular.....	134
SONUÇ	136
KAYNAKÇA	149
ÖZ GEÇMİŞ	157

KISALTMALAR

- 1- **ALTE:** The Association of Language Testers in Europe (Avrupa Dil Eğitmenleri Derneği)
- 2- **AOÖÇ / OBM:** Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi / Ortak Başvuru Metni
- 3- **CEFR:** The Common European Framework of Reference for Languages (Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi)
- 4- **CAE:** Cambridge Advanced English (Cambridge İleri İngilizce)
- 5- **CELI:** Certificato Di Lingua Italiana (İtalyan Dili Sertifikaları)
- 6- **CPE:** Cambridge Proficiency English (Cambridge İngilizce Yeterlik)
- 7- **DALF:** Diplôme Approfondi En Langue Française (Fransızca İleri Diploması)
- 8- **DELE:** Diplomas de Espanol Como Lengua Extranjera (Yabancı Dil Olarak İspanyolca Diploması)
- 9- **DELF:** Diplôme D'études En Langue Française (Fransız Dil Çalışmaları Diploması)
- 10- **DSD II:** Deutsches Sprachdiplom II (Alman Dili Diploması II)
- 11- **EALTA:** The European Association for Language Testing and Assessment (Avrupa Dil Testi ve Değerlendirmesi Derneği)
- 12- **EQUALS:** Evaluation & Accreditation of Quality in Language Services (Dil Hizmetlerinde Kalitenin Değerlendirilmesi ve Akreditasyonu)
- 13- **Goethe-Zertifikat:** Goethe Institut Zertifikat (Goethe Enstitü Sertifikası)
- 14- **ÖSYM:** Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
- 15- **PTE Akademik:** Pearson Test of English Academic (İngilizce Pearson Testi Akademik)
- 16- **telc:** The European Language Certificates (Avrupa Dil Sertifikaları)
- 17- **TestDaF:** Der Test Deutsch als Fremdsprache (Yabancı Dil Olarak Almanca Testi)
- 18- **TORFL:** Test of Russian as a Foreign Language (Yabancı Dil Olarak Rusça Testi)
- 19- **TOEFL iBT:** Test of English as a Foreign Language Internet Based Test (Yabancı Dil olarak İngilizce Testi İnternet Tabanlı Test)
- 20- **TYS:** Türkçe Yeterlik Sınavı
- 21- **YEE:** Yunus Emre Enstitüsü

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. İletişimsel Dil Etkinliklerinin Adlandırılmaları ve Etkinliklere Karşılık Gelen 4 Beceriye İlişkin Bilgiler.....	12
Tablo 2. OBM 2001’den 2017’ye Değişiklikler ve Güncellemeler.....	13
Tablo 3. Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’ndeki Ölçme ve Değerlendirme Türleri.....	17
Tablo 4. İncelenen Sınavların Adları ve Türkçe Bunların Karşılıkları.....	27
Tablo 5. Sınav Yapan Kurumların Adları ve Bunların Kuruluş Yılları.....	38
Tablo 6. Araştırmaya İlişkin İşlem-Zaman Çizelgesi.....	43
Tablo 7. Sınavların Yapılma Amaçları ve Sınav Sonuçlarının Kullanılabileceği Durumlara İlişkin Bilgiler.....	45
Tablo 8. Sınavlara Başvuru Biçimine İlişkin Bilgiler.....	46
Tablo 9. Sınavların Uygulandığı Merkez Sayılarına İlişkin Veriler.....	47
Tablo 10. Sınav Ücretlerine İlişkin Veriler.....	48
Tablo 11. Sınavların Uygulanma Biçimine İlişkin Bilgiler.....	50
Tablo 12. Sınavların Türkiye’de Yapılma Sıklığı ve Gerçekleştirildiği Zaman Dilimlerine İlişkin Bilgiler.....	51
Tablo 13. Uygulanan Sınav Türlerine İlişkin Bilgiler.....	52
Tablo 14. Oturum Sayıları ve Oturumların Her Birinde Sunulan İçeriklere İlişkin Bilgiler.....	54
Tablo 15. Oturumlardaki Soru Sayılarına ve Süreye İlişkin Bilgiler.....	56
Tablo 16. Sınavların İçeriğinde Sunulan Dil Becerileri ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması.....	62
Tablo 17. Sınavlarda Sunulan Okuma Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler.....	67
Tablo 18. Okuma Sınavlarında Örnek Soru Çözüm Uygulamasına İlişkin Bilgiler.....	69
Tablo 19. Sınavlarda Sunulan Dinleme Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler.....	71
Tablo 20. Dinleme Sınavında Metnin 2. Kez Dinlettirildiği Sınavlara İlişkin Bilgiler.....	73
Tablo 21. Dinleme Metinlerinde Fonetik Yazı (Transkripsiyon) Olan Sınavlara İlişkin Bilgiler.....	74

Tablo 22. Sınavlarda Sunulan Yazma Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler.....	75
Tablo 23. Yazma Sınavlarındaki Görev Sayısına ve Yazılması İstenen Kelime Sayısına İlişkin Bilgiler.....	77
Tablo 24. Yazma Sınavlarında Dereceli Puanlama Anahtarının Olduğuna İlişkin Bilgiler.....	79
Tablo 25. Sınavlarda Sunulan Konuşma Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler.....	81
Tablo 26. Konuşma Sınavlarında Dereceli Puanlama Anahtarının Olduğuna İlişkin Bilgiler.....	84
Tablo 27. Sınavlarda Sunulan Dil Bilgisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler.....	85
Tablo 28. Tek Sınavlardaki Okuma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	88
Tablo 29. Tek Sınavlardaki Dinleme Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	88
Tablo 30. Tek Sınavlardaki Yazma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	89
Tablo 31. Tek Sınavlardaki Sözlü Etkileşim (Karşılıklı Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	89
Tablo 32. Tek Sınavlardaki Sözlü Anlatım (Bağımsız Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	90
Tablo 33. Seviye Sınavlardaki Okuma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	90
Tablo 34. Seviye Sınavlardaki Dinleme Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	91
Tablo 35. Seviye Sınavlardaki Yazma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	91
Tablo 36. Seviye Sınavlardaki Sözlü Etkileşim (Karşılıklı Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	92
Tablo 37. Seviye Sınavlardaki Sözlü Anlatım (Bağımsız Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ' ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler.....	92
Tablo 38. Sınavlardaki Becerilerin Puanlanmasına İlişkin Bilgiler.....	120
Tablo 39. Puanlara Denk Gelen Sertifika Seviyesine İlişkin Bilgiler.....	122

Tablo 40. Sınavlarda Uygulanan Baraj Puan Uygulamasına İlişkin Bilgiler.....	125
Tablo 41. Sınavlara Göre Sertifika Almak için Gerekli Puanlar ve Başarı Oranlarına İlişkin Bilgiler.....	128
Tablo 42. Dil Sınavlarının Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları Üyeliğine İlişkin Bilgiler.....	130
Tablo 43. Q İşareti Alan Sınavlara İlişkin Bilgiler.....	132
Tablo 44. Sınav Sonuçlarının Geçerlik Sürelerine İlişkin Bilgiler.....	133
Tablo 45. Sınav Sonuçlarının Uluslararası Geçerliliğine İlişkin Bilgiler.....	134

1. GİRİŞ

Türkçenin ana dili öğretimi yanında yabancı dil olarak öğretimi son yıllarda önem kazanmış ve yaygınlaşmıştır. Devletimiz tarafından dünyanın dört bir yanında kurulan kültürel bağların neticesinde yabancı insanlar Türkiye'ye ve Türkçeye ilgi duymakta, Türkçe öğrenmektedir.

Dil öğretiminde uyulması gereken bazı standartlar vardır. Bu standartlar Avrupa Konseyi'nin 2001 yılında yayımlanmış olduğu, 2017 yılında belli alanlarda güncellemeler yapılan ve 2018 yılında tamamlayıcı kitap olarak çıkarılan Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nde belirtilmiştir. Bu metnin 2001 yılındaki baskısı 2009 (1. baskı) ve 2013 (2. baskı) yılında Türkçeye çevrilmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bu Çerçeve temel alınarak yapılmaktadır.

“Avrupa Konseyinin dil politikasının amacı, eğitim politikasına paralel olarak dil ve kültür birliği sağlamak değil, dil ve kültür çeşitliliğini artırmaktır. Bu alandaki önemli çalışma materyallerinden birisi de Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni'dir” (Uysal, 2009: 29). İfadesiyle metnin amacını belirtmiştir.

Bu Çerçeve metninin kapsamı “Avrupa ülkelerinde dil öğretim programlarını, program yönergelerini, sınav ve ders kitapları vb. konulardaki çalışmalarını yönlendirmek için ortak bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Yabancı dil öğrenenlerin, bu dili iletişim kurmada kullanabilmek için neleri bilmeleri ve bu dilde etkinlik kazanmak için hangi bilgi ve yeteneklerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı bir şekilde açıklamaktadır. Bu açıklamalar aynı zamanda dillerin kurulmuş olduğu kültür bağlamını da kapsamaktadır. Başvuru metni aynı zamanda yabancı dil öğrenenlerin gerçekleştireceği ilerlemenin, öğrenmenin her aşamasında ve yaşam boyu öğrenme temeliyle ölçülebilmesini sağlayan dil yeterlilik düzeylerini de tanımlamaktadır” (MEB, 2009: 1).

Bir dilin yabancı dil olarak öğretiminin ne ölçüde başarılı olduğunu tespit etmek için dil yeterlik sınavları yapılmaktadır. Uluslararası alanda yapılan pek çok dil yeterlik sınavı vardır. Bu sınavlardan bazıları, Türkçe için TYS; İngilizce için CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik; Almanca için TestDaF, DSD II, telc Deutsch ve Goethe-Zertifikat; Fransızca için DELF & DALF; İspanyolca için DELE; İtalyanca için CELI; Rusça için TORFL'dir.

Dil yeterlik sınavlarının ALTE gibi akreditasyon kuruluşlarının standartlarını sağlaması bu sınavların tanınırlığına ve güvenilirliğine katkı sağlamaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini uluslararası alanda yapan en yetkin kurumlardan biri de Yunus Emre Enstitüsüdür. Enstitünün kültür merkezlerinde Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Bu öğretimlerin hangi seviyede olduğu ölçmek için sınav merkezi tarafından geliştirilen bazı sınavlar vardır. Sınav merkezi, dil yeterlik sınavı olarak TYS'yi geliştirmiştir. “Yunus Emre Enstitüsü, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin dil yeterliklerini ölçmek üzere, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni'nde belirlenen yeterlik tanımları doğrultusunda bir Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) modeli geliştirmiş ve bu sınavın uluslararası ölçekte uygulamalarına başlamıştır. Enstitü, bu uygulamasıyla Türkçenin uluslararası geçerliğe sahip standart bir sınava kavuşmasını ve Türkiye'nin yabancı öğrenci kabulünü kolaylaştıran politikalarına destek olmayı amaçlamaktadır” (YEE, 2018a).

TYS ilk olarak uluslararası alanda 2013 yılında uygulanmıştır. Her geçen yıl sınava olan ilgi ve sınava giren öğrenci sayısı artmaktadır. TYS'nin diğer dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılması; TYS'nin üstün, benzer ve geliştirilmesi gereken yönlerinin ortaya konması dil yeterlik sınavları arasında konumunu görmemize yardımcı olacaktır.

Araştırmamızın konusu, TYS'nin uluslararası geçerliği olan bazı dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılıp TYS'nin üstün, benzer ve geliştirilmesi gereken yönlerini araştırmaktadır.

Bu araştırmanın önemi, uluslararası alanda dil yeterlik sınavı uygulayan kurumların geliştirdiği sınavların özellikleri, uygulama yöntemleri, sınav öncesi ve sonrası süreçleriyle TYS'nin aynı alanlardaki durumunun karşılaştırılması yapılarak TYS'ye katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın yönteminde doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen, olay veya olgular hakkında, bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Şimşek, 2009: 42). Sınav dokümanlarına, örnek sınavlara, bilgi ve belgelere ulaşılp TYS ve uluslararası alanda yapılan dil yeterlik sınavları incelenmiştir. Bu doğrultuda içerik analizi tekniği esas alınmıştır. İlk olarak ilgili sınavların resmî internet sitesine ulaşılp araştırmanın alt problemlerinde değinilen konularla ilgili bilgi toplandı. Edinilen bilgiler, dokümanlar ve belgeler

arşivlendi. Çalışmanın temelini oluşturan sınav örneklerine ulaşıp incelemeler yapıldı. Diğer dillerin sınavları incelenirken çeviri programlarından, ilgili dili bilen kişilerden, sınavı uygulayan kurumlardan destek alındı.

Bu araştırmada sınav öncesindeki süreç adımlarıyla ilgili “Sınavların Yapılma Amaçları, Sınav Sonuçlarının Kullanılabileceği Durumlar, Sınavlara Başvuru Biçimi, Sınavların Uygulandığı Merkez Sayıları, Sınav Ücretleri, Sınavların Uygulanma Biçimi, Sınavların Türkiye’de Yapılma Sıklığı ve Gerçekleştirildiği Zaman Dilimleri” bilgisinin; sınavların gerçekleştirilme aşamasındaki süreç adımlarına ilişkin “Sınav Türleri, Sınav Oturumları, Bu Oturumlardaki Soru Sayıları ve Süre” bilgisinin; sınav içeriklerindeki farklılıklara ilişkin “Sınavların Hangi Becerilere Göre Hazırlandığı, Soru İçerikleri ve Çeşitleri, Sınav Sorularının Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’ne Uygunluğu, Sınavlardaki Soru İçerikleri” bilgisinin; ölçme-değerlendirme ölçütlerindeki farklılıklarına ilişkin “Sınavların Kaç Puan Üzerinden Değerlendirildiği ve Becerilere Göre Puan Dağılımları, Alınan Puanların Denk Geldiği Sertifika Seviyesi” bilgisinin; sınavın uluslararası akreditasyon kuruluşları üyeliğine, geçerlik sürelerine ve uluslararası geçerlik açısından farklılıklarına ilişkin ”Sınavların Üye Oldukları Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları, Geçerlilik Süreleri, Uluslararası Geçerlik” bilgisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yapılan alan yazın taramasının, veri toplama sürecinin ve veri analizleri sonucunda ulaşılan sonuçların ve yapılan önerilerin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA SÜREÇ VE TEKNİKLERİ

Araştırmanın temel amacı; TYS'nin uluslararası geçerliğe sahip bazı dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılıp TYS'nin üstün, benzer ve geliştirilmesi gereken yönleri araştırmaktır. Araştırma bulgularının uluslararası dil yeterlik sınavları konusunda alan yazına, konuyla ilgilenenlere, TYS'ye ve Yunus Emre Enstitüsüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. Problem Durumu

Türkçe, köklü bir dildir. Türkçeyle ilgili sayısız çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalar, gerek yurt içi gerek yurt dışı çalışmalarıdır. Türkçenin ikinci dil olarak öğretim çalışmaları son dönemde önem kazanmıştır. Türkiye'nin uluslararası alandaki etkili çalışmaları Türkiye'ye ve Türkçeye ilgiyi artırmıştır. Coğrafi tarihimizle etkileşimimiz, buralara yeniden önem vermemiz de bu süreçte etkili olmuştur.

Yunus Emre Enstitüsü açılan kültür merkezleriyle önemli çalışmalara imza atmıştır. Dil, kültürün taşıyıcısıdır düşüncesiyle Yunus Emre Enstitüsü, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle beraber kendi kültürümüze ait değerleri de öğretip yaşatmaktadır.

Her öğretimin ölçülmesi ve değerlendirilmesi, öğretimin ne seviyede olduğunun görülmesi açısından önemlidir. Bu nedenle Türkçe öğretiminden sonra Türkçe bilgisini ölçen sınavların da yapılması gereklidir. Kuramsal Çerçeve 2.2.1 bölümünde değinileceği üzere Yunus Emre Enstitüsünün şu an için uyguladığı 4 farklı sınavı bulunmaktadır. Bu sınavlardan biri de üst seviye dil yeterliklerinin belirlendiği uluslararası alanda uygulanan TYS'dir. TYS, Diller için AOÖÇ temel alınarak hazırlanan bir sınavdır.

Alan yazın araştırıldığında TYS hakkında bir tez çalışması olmadığı tespit edilmiştir. Bu konudaki bildirimler ve çalışmalar da istenilen seviyede değildir.

Araştırma kapsamındaki diğer diller, kendi dillerinin öğretimi konusunda uzun yıllardır faaliyet göstermektedir. Bu nedenle önemli kazanımlar elde etmişlerdir. Bu kazanımların bir bölümü hazırladıkları dil yeterlik sınavlarında kendisini göstermektedir. Bu sınavların incelenip sınav başvuru sürecinden başlayan ve dil sertifikalarıyla sona eren süreç hakkında bilgi sahibi olunması, bunların değerlendirilmesi önemlidir.

Bu araştırmanın ulaşmaya çalıştığı nokta: Yunus Emre Enstitüsü Sınav Merkezi tarafından geliştirilen ve uygulanan Türkçe Yeterlik Sınavı'nı (TYS) uluslararası geçerliğe sahip bazı dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırıp TYS'nin üstün, benzer ve geliştirilmesi gereken yönlerini tespit etmektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Yabancılara Türkçe Öğretimi her geçen gün önem kazanmaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalar özellikle son dönemlerde artmıştır. Yurt dışından Türkiye'ye okumak için gelen öğrenciler, geçici koruma altındaki misafirlerimiz, yurt dışında Türkçeye duyulan ilgi, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi bu alanı genişletmiş ve önemli hâle getirmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda uluslararası alanda faaliyet gösteren en yetkili kurumdan biri Yunus Emre Enstitüsüdür. Enstitü, Türkçenin yabancı dil öğretiminde Diller için AOÖÇ metnini dikkate alarak öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmaktadır. Bu alanda ders kitapları ve yazılı-görsel materyaller hazırlayıp mobil uygulamalar geliştirmektedir. Enstitü aynı zamanda üst seviye dil yeterliklerinin belirlendiği, bu belirmenin ve ayrıştırmanın B2, C1, C2 seviyelerinde yapıldığı bir dil yeterlik sınavı yapmaktadır. Bu sınavın adı TYS (Türkçe Yeterlik Sınavı) dir. Sınav, 4 beceri alanına Yunus Emre Enstitülerinin bulunduğu bütün ülkelerde eş zamanlı uygulanmaktadır.

Türkçenin yeterlik sınav olduğu gibi İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Rusçanın da yeterlik sınavları bulunmaktadır. Bu sınavları da ilgili ülkelerdeki enstitüler ya da kurumlar geliştirip uygulamaktadır.

Araştırmanın amacı; TYS'yi bazı dillerin uluslararası geçerliğe sahip dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırıp TYS'nin üstün, benzer ve geliştirilmesi gereken yönlerini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara cevap aranacaktır:

- 1- Sınav öncesinde (başvuru vb.) hangi süreç adımları uygulanmaktadır?
- 2- Sınavların gerçekleştirilmesi aşamasında hangi süreç adımları uygulanmaktadır?
- 3- Sınavların içeriğindeki farklılıklar nelerdir?
- 4- Sınavların ölçme-değerlendirme ölçütlerindeki farklılıklar nelerdir?
- 5- Sınavların uluslararası akreditasyon kuruluşları üyeliği, geçerlilik süreleri ve uluslararası geçerliği açısından farklılıklar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın önemi, TYS'nin uluslararası geçerliği olan bazı dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılması konusunda kapsamlı ilk araştırma olmasıdır. Uluslararası alanda dil yeterlik sınavı uygulayan kurumların geliştirdiği sınavların özellikleriyle TYS'nin karşılaştırılması yapılarak TYS'ye katkı sağlanacağı düşünülmektedir. 7 dile ait 25 dil yeterlik sınavının incelenip geniş çalışma alanı oluşturularak sınavlarda öne çıkan yönlerin tespit edilmesi ve paylaşılması, elde edilen bulgular ve yorumlarla bu alanda araştırma yapacaklar için alan yazın olması, sonuçlar ve öneriler bölümüyle TYS'ye ve Yunus Emre Enstitüsüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Varsayımlar

İncelenen sınavların içeriklerinin, ilgili sınavları yapan kurumların / kuruluşların resmî sitelerinde yayınlanan kamuya açık sınavlarının gerçek sınav örneği olduğu; sınav öncesi, sınavların gerçekleştirilmesi aşaması, ölçme-değerlendirme ölçütleri, geçerlik süreleri ve uluslararası geçerliklere ait bilgilerde sınav kılavuzlarında ve resmî sitelerde paylaşılan bilgilerin gerçek olduğu, uluslararası akreditasyon kuruluşlarına üyeliklerde akreditasyon kuruluşlarının paylaştıkları bilgilerin doğru olduğu varsayılmıştır. Bilgi edinmek amacıyla gerek resmî internet sitelerinde ve sınav

kılavuzlarında gerekse irtibat kurulan sınav merkezlerinin verdikleri bilgilerin doğru olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma, TYS ile YÖK tarafından 25.02.2016 tarihinde yayımlanan eşdeğerlik tablosunda yer alan dil sınavlarıyla (İngilizce için CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik; Almanca için TestDaF, DSD II, telc Deutsch ve Goethe-Zertifikat; Fransızca için DELF & DALF; İtalyanca için CELI; İspanyolca için DELE; Rusça için TORFL) sınırlıdır. Ayrıca TOEFL iBT’ de okuma sınavında 35-56 soru bulunduğu hâlde kamuya açık paylaşılan 14 soru; dinleme sınavında 34-51 soru bulunduğu hâlde kamuya açık paylaşılan 11 sorunun dışında kalan sorular incelenememiştir. DSD II okuma sınavındaki 4. görev sorusu telif haklarından dolayı örnek sınavla paylaşılmadığından incelenememiştir. Araştırmada 7 dile ait 13 temel sınav, seviye sınavlarıyla beraber 25 sınav incelenmiştir.

1.6. Tanımlar

Araştırmada kullanılan kavramların tanımları aşağıdaki gibidir:

1- Alımlama (Reception): “Algısal etkinlikler dinleme ve okumayı kapsar” (Telc, 2013: 68). “Görsel algısal etkinliklerde (okuma) dil kullananlar bir metni okurken bir ya da birçok yazar tarafından yazılanları girdi olarak algılar ve işler” (Telc, 2013: 71). “İşitsel algısal etkinliklerde (dinleme) dil kullananlar bir ya da birçok konuşur tarafından üretilmiş olarak girdileri algılar ve işler” (Telc, 2013: 68).

2- Üretim (Production): “Üretken etkinlik ve stratejiler hem konuşmayı hem de yazmayı kapsar” (Telc, 2013: 60). “Üretken sözlü etkinliklerde (konuşma esnasında) dil kullananlar bir ya da birden fazla dinleyicinin algıladığı bir sözlü metin üretirler” (Telc, 2013: 60). “Üretken sözlü etkinliklerde (yazı yazarken) dil kullananlar yazar olarak bir ya da daha çok okuyucu tarafından okunulacak metinler yazarlar” (Telc, 2013: 64).

3- Etkileşim (Interaction)

Sözlü Etkileşim: “Dil kullananlar, sözlü etkileşimde bir ya da birçok konuşma arkadaşıyla hem konuşucu hem dinleyici rollerini üstlenir ve işbirliği ilkesine uygun olarak karşılıklı anlama çabasıyla ortak bir konuşmayı oluştururlar” (Telc, 2013: 76).

Yazılı Etkileşim: “Yazılı dil ortamındaki etkileşimde aşağıdaki dilsel etkinlikler söz konusudur.

- Sözlü etkileşimin mümkün ya da uygun olmadığı durumlarda, (hatırlatma) notlarının vb. alışverişi
- Mektup, faks, e-postayla yazışmalar
- Yazılı anlaşma, sözleşme ve resmî bildiri vb.’nin taslaklar, değişiklikler ve düzeltmeler vb.’yle oluşturulması
- Çevrim içi ve çevrim dışı sanal toplantılara katılabilme” (Telc, 2013: 84).

Çevrim içi Etkileşim: Çevrim içi iletişim yüz yüze etkileşimle tamamen aynı olmayıp her zaman bir makine aracılığıyla gerçekleşir (Council of Europe, 2018: 96).

Aracılık (Mediation): “Dil aktarım etkinliklerinde dil kullananların amacı, kendilerini ifade etmek değil, farklı dilleri konuşan (en çok karşılaşılan nedenlerden biridir) ve birbirlerini doğrudan anlamayan konuşma arkadaşları arasında köprü kurmaktır. Dil aktarım etkinlikleri, sözlü ve yazılı çeviri, özetleme ya da başka şekilde ifade etmeyi de kapsar; bu genelde alıcının metni anlayamayacağı durumlar için gereklidir” (Telc, 2013: 88).

Bir Metnin Aracılığı (Mediating a text): Bir metnin aracılığı, genellikle dilsel, kültürel, semantik veya teknik engellerden dolayı, başka bir kişiye, erişemediği bir metnin içeriğini iletmeyi içerir. Bu, 2001 CEFR metninin aracılık terimini kullandığı ilk anlamdır. Dil müfredatına giderek daha çok dâhil edilen (örneğin: İsviçre, Almanya, Avusturya, İtalya, Yunanistan ve İspanya) önerilen ilk tanımlayıcı ölçek seti, genellikle çapraz dilbilim ve yorumlama içindir. Bu kavram bir metne aracılık etmeyi (örneğin bir ders sırasında not almayı) veya metinlere, özellikle de yaratıcı ve edebî olanlara tepkileri ifade etmeyi içerecek şekilde geliştirilmiştir (Council of Europe, 2018: 106).

Kavramların Aracılığı (Mediating concepts): Kavramların aracılığı, özellikle bireylerin kendi başlarına erişemedikleri bilgi ve kavramlara erişimin kolaylaştırılma süreci olarak tanımlanır. Bu; ebeveynlik, rehberlik, eğitim ve öğretim temel bir yönüdür. Kavramların aracılığının iki tamamlayıcı yönü vardır: Bunlardan biri anlamı detaylandırma ve yapı oluşturma diğeri anlamsal değişim ve gelişime elverişli koşulları teşvik etmek ve kolaylaştırmaktır (Council of Europe, 2018: 106).

İletişimin Aracılığı (Mediating communication): İletişimin aracılığının amacı, bireysel, sosyokültürel, sosyo-dilbilimsel ya da entelektüel farklılıklara sahip olan kullanıcılar / öğrenciler arasındaki iletişimin anlaşılmasını kolaylaştırmaktır (Council of Europe, 2018: 107).

Pre-A1 (A1 öncesi): “A1 öncesi düzey, A1 düzeyine giden yolda bir “ara aşama” olarak öngörülmüş olup “öğrencinin henüz üretici bir beceri edinmediği, bir dizi sözcük ile kalıplaşmış ifade dağarcığına sahip olduğu” bir beceri düzeyine karşılık gelmektedir” (Council of Europe, 2017: 47’den aktaran: Polat, 2018a: 6).

A1: “Sıradan ve gündelik deyişlerle somut gereksinimleri karşılamayı hedefleyen son derece yalın ifadeleri anlayabilir ve kullanabilir. Kendini veya bir başkasını tanıtabilir ve bir kişiye, kendisiyle ilgili sorular –Örneğin oturduğu yer, ilişkileri, sahip olduğu şeyler, vb. üzerine– aynı türden sorulara yanıt verebilir. Eğer kendisiyle konuşan kişi yavaş yavaş ve tane tane kendisine yardımcı olacak biçimde konuşuyorsa, basit bir biçimde iletişim kurabilir” (MEB, 2009: 23).

A2: “Tek cümleleri ve doğrudan öncelik alanlarıyla (söz gelimi yalın ve kişisel bilgiler ve aile bilgileri, alışverişler, yakın çevre, iş) ilişkili olarak sıklıkla kullanılan deyimleri anlayabilir. Bildik ve alışlagelen konular üzerinde yalnızca yalın ve dolaysız bilgi alışverişini gerektiren basit ve bildik etkinlikler çerçevesinde iletişim kurabilir. Eğitimini, dolaysız çevresini yalın yollardan betimleyebilir ve dolaysız gereksinimlerine denk düşen konuları anlatabilir” (MEB, 2009: 23).

B1: “Açık ve standart bir dil kullanıldığında ve iş, okul, eğlence, vd. bildik şeyler söz konusu ana konuları anlayabilir. Erek dilin konuşulduğu bir bölgeye yapılan yolculuk

sırasında karşılaşılan durumların çoğunda sorunların altından kalkabilir. Bildik ve ilgi alanına giren konular üzerine yalın ve tutarlı bir söylem üretebilir. Bir olayı, bir deneyimi ya da bir düşünüyü anlatabilir, bir beklentiyi betimleyebilir ve bir projeye veya bir düşünceye ilişkin gerekçeler ya da açıklamaları kısaca dile getirebilir” (MEB, 2009: 22).

B2: “Uzmanlık alanına ilişkin teknik bir tartışma da dâhil olmak üzere karmaşık bir metin içindeki somut ya da soyut konuların özünü anlayabilir. Doğal bir konuşucuyla ne kendisi ne de karşısındaki için bir gerilim içermeyen bir konuşma türünden durumlarda belli bir doğallık ve rahatlık derecesiyle iletişim kurabilir. Geniş bir konu dizisi içinde kendini açık ve ayrıntılı bir biçimde dile getirebilir, güncel bir konuya ilişkin görüş bildirebilir ve farklı olasılıkların avantaj ve sakıncalarını sergileyebilir” (MEB, 2009: 22).

C1: “Uzun ve zorlu metinlerden oluşan geniş bir basamağı anlayabilir ve örtük anlamları kavrayabilir. Sözcüklerini uzun uzadıya aramak zorunda olmaksızın doğal ve akıcı bir biçimde kendini ifade edebilir. Toplumsal, mesleki ya da akademik yaşamı içinde dilini esnek ve etkin bir biçimde kullanabilir. Karmaşık konularda açık ve dizgeli bir biçimde kendini anlatabilir ve düzenleme, ekleme ve söylem bağdaşıklığı gereçleri üzerindeki denetim gücünü gösterebilir” (MEB, 2009: 22).

C2: “Okuduğu ve duyduğu her şeyi neredeyse bir çaba göstermeksizin anlayabilir. Farklı kaynaklardan yazılı ve sözlü olgu ve kanıtları tutarlı bir biçimde özetleyerek yeniden oluşturabilir. Doğal bir biçimde, son derece akıcı ve kesin olarak kendini ifade edebilir ve karmaşık konularla bağlantılı ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir” (MEB, 2009: 22).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ALAN YAZIN

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR

Bu bölümde dil becerilerinin ölçümü, dil becerilerinin ölçümünün gerekliliği, dil becerilerinin ölçümünde belirlenen ölçütler, uluslararası alanda dil yeterlik sınavı yapan kurumlar ve bu kurumların yapıları, uyguladıkları sınavlar, uluslararası dil sınavları için akreditasyon kuruluşları hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca ilgili konulara ait alan yazın araştırmaları hakkında detaylara yer verilmiştir.

2.1. Dil Becerilerinin Ölçümü

Dil becerilerinin ölçümü konusunu detaylandırmadan önce dil becerileri hakkında bilgi sahibi olunmalıdır. Dil becerilerine ilişkin detaylar 2001 yılında yayınlanan Diller için AOÖÇ’de detaylı olarak tanımlanmıştır. Burada bulunan ölçütler hem öğretim basamakları için hem de değerlendirme basamakları için temel teşkil etmektedir.

4 temel dil becerisi vardır. Bunlar okuma, dinleme, yazma ve konuşmadır. Fakat süreç içerisinde Diller için AOÖÇ’de 4 temel dil becerisinin iletişimin karmaşık yapısında yetersiz kaldığından, bunun yerine iletişimsel dil faaliyetlerinin ve stratejilerinin uygulanmasının öneminden bahsedilmektedir. AOÖÇ’nin önerdiği yapılanma anlamın birlikte inşa edildiği etkileşime dayanan gerçek hayattaki dil kullanımına yakındır (Council of Europe, 2018: 30). Bu nedenle 4 temel dil becerisi yerine iletişimsel dil faaliyetlerinde algılama, üretim, etkileşim, aracılık kavramlarından bahsedilmektedir. Etkinliklere karşılık gelen 4 temel beceri ve iletişimsel dil faaliyetleri kavramların CEFR 2001, CEFR 2018, OBM 2009, AOÖÇ 2013’teki adlandırılmaları aşağıda tablolaştırılmıştır.

Tablo 1: İletişimsel Dil Etkinliklerinin Adlandırılmaları ve Etkinliklere Karşılık Gelen 4 Beceriye İlişkin Bilgiler

Communicative Language Activities		İletişimsel Faaliyetleri	Dil	Bildirişimsel Etkinlikler	Dil Yeterlik Sınavları Kapsamındaki 4 Beceri Karşılığı
CEFR-2001	CEFR-2018	OBM-2009		AOÖÇ-2013	
Reception	Reception	Alımlama		Algılama	Dinleme, Okuma
Production	Production	Üretim		Üretim	Konuşma, Yazma
Interaction	Interaction	Etkileşim		Etkileşim	Karşılıklı Konuşma
Mediation	Mediation	Aracılık		Dil Aktarımı	-

İletişimsel dil faaliyetleri (communicative language activities) 2001 ve 2018 yılında yayınlanan Diller için AOÖÇ’de reception, production, interaction, mediation olarak ifade edilmiştir. İletişimsel dil faaliyetleri, 2009 yılında Türkçesi yayınlanan Diller için AOÖÇ’de alımlama, üretim, etkileşim, aracılık olarak ifade edilmiştir. 2013 yılında yayınlanan Diller için AOÖÇ’nin 2. baskısında iletişimsel dil faaliyetleri yerine bildirişimsel etkinlikler ifadesi kullanılmıştır. 2009 baskısında kavramlar, 2013 baskısında algılama, üretim, etkileşim, dil aktarımı olarak ifade edilmiştir. Kavramlar aynı içeriğe sahip olup Türkçe adlandırılmaları farklıdır.

Diller için AOÖÇ bir dilin öğretimi için gerekli olan betimleyicileri ve ölçekleri belirlemiştir. 2001 yılında hazırlanan bu çerçeve metninde A1 seviyesinden C2 seviyesine kadar etkinlikler ve beceriler kapsamında betimleyici çizelgeler ve betimleyici ölçeklendirmeler hakkında geniş bir çalışma yapılmıştır. Gelişen şartlarla beraber 2018 yılında AOÖÇ yeni tanımlayıcılar başlığıyla 2001 yılında hazırlanan çalışmayı esas alarak bazı betimleyici ölçekleri güncellemiş, bazı betimleyici ölçeklere ekleme yapmıştır. “OBM’de var olan tüm bileşenler korunurken, ek belgede kimi değişikliklere, güncellemelere ve eklemelere gidilmiş olup bunlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Fransızca çevirisi 2018 yılında yayımlanan OBM Eki’ne ilişkin olarak gözden kaçırılmaması gereken nokta, OBM’nin yeni bir değişkesinin değil, aynı metnin güncellenmiş olarak yeniden yayımlanmış olduğudur. Dolayısıyla, bu çalışmada ilgili metin OBM Eki olarak anılmaktadır” (Polat, 2018a: 4).

Tablo 2: OBM 2001'den 2017'ye Değişiklikler ve Güncellemeler*

Etkinlikler		2001'deki betimleyici çizelge	2001'deki betimleyici ölçekler	2017'de güncellenen betimleyici ölçekler	2017'de eklenen betimleyici ölçekler
Alımlama (OBM 4.4.2)	Sözlü	✓	✓	✓	
	Yazılı	✓	✓	✓	
	Stratejiler	✓	✓	✓	
Üretim (OBM 4.4.1)	Sözlü	✓	✓	✓	
	Yazılı	✓	✓	✓	
	Stratejiler	✓	✓	✓	
Etkileşim (OBM 4.4.3)	Sözlü	✓	✓	✓	
	Yazılı	✓	✓	✓	
	Stratejiler	✓	✓	✓	
	Çevrim içi				✓
Aracılık (OBM 4.4.4)	Metin	✓			✓
	Kavramlar	✓			✓
	İletişim	✓			✓
Beceriler					
İletişimsel dil yetisi	Dilsel	✓	✓	✓	✓ (Sesbilim)
	Edimbilimsel	✓	✓	✓	
	Toplumdilbilimsel	✓			✓
Çok dillilik ve çok kültürlülük yetisi (OBM 6.1.3)	Çok kültürlülük	✓			✓
	Çok dilli anlama ve dağarcık	✓			✓

* Kaynak: Council of Europe, 2017: 46'dan aktaran: Polat 2018a: 5

“OBM Eki'nde üç tür sözel alımlamadan ve alımlama stratejilerinden söz edilmektedir: İşitsel alımlama, görsel alımlama ve görsel işitsel alımlama. İşitsel alımlamada (tek yönlü dinleme) dil kullanıcısı bir veya birden çok konuşucu tarafından üretilen konuşma girdisini alımlamakta ve işlemlemektedir. Görsel alımlamada (Okuma) ise kullanıcı bir veya birden çok kişi tarafından üretilmiş yazılı metinleri girdi olarak alımlamakta ve işlemlemektedir. Görsel işitsel alımlamada, altyazılı veya altyazısız, çoklu medya (tv, video) uygulamaları söz konusudur” (Council of Europe, 2017: 54'ten aktaran: Polat 2018b: 46). “Yazılı alımlama veya alan yazındaki yaygın deyişle okuma anlama becerisine ilişkin olarak OBM öncelikle okuma etkinliğinin amacı, ardından da belli işlevleri olan metin türlerini okuma kavramı arasında ayırım yapmaktadır” (Council of Europe, 2017: 59'dan aktaran: Polat 2018b: 48). “OBM Eki (2017)'nde tv ve film izleme görsel işitsel alımlama etkinliğinin bir parçası olarak gerek canlı gerekse de kaydedilmiş görsel malzemeyi kapsamaktadır” (Council of Europe, 2017'den aktaran: Polat, 2018b: 49).

Alımlama bölümü 4 temel becerideki anlama bölümleridir. Sözlü alımlama dinlediğini anlama, yazılı alımlama okuduğunu anlama becerileridir. Görsel-işitsel bölümde bir tv veya filmin altyazılı-altyazısız izlenip anlaşılmasıdır.

“Alımlama stratejileri OBM Eki’nde aşağıdan yukarıya / yukarıdan aşağıya işlemlenin bir birleşimi olarak sunulmaktadır. Aşağıdan yukarıya biçiminde adlandırılan model biçimden anlama giden bir sürece karşılık gelmektedir. Bir zincir oluşturan seslerin ayrıştırılması (ayrıştırma), bu seslerin temsil ettiği sözcüklerin, sözcük öbeklerinin kesitlere ayrılması (kesitlere ayırma), bu sözcüklere bir anlam yüklenmesi (yorumlama) ve son olarak sözcüklerin anlamlarının bir araya getirilmesi (bireşim) aşamalarından oluşmaktadır. Yukarıdan aşağıya biçiminde adlandırılan modelde ise anlamdan biçime doğru bir gidiş söz konusudur. Buna göre, dinleyici sahip olduğu ve iletiyi dinledikçe edindiği bilgilere dayanarak içerik hakkında varsayımlar oluşturmakta, buna koşut olarak, iletinin oluşturulduğu dildeki gösterenlerin yapısına ilişkin bilgilerine dayalı biçimsel varsayımlar geliştirmekte, ardından, bu varsayımların doğrulamasını yapmaktadır” (Ferroukhi, 2009’ dan aktaran: Polat, 2018b: 50).

Üretim bölümünü 4 temel becerideki anlatma becerileridir. Sözlü üretimde konuşma, yazılı üretimde yazma becerisi bulunmaktadır. “OBM Eki (2017: 68), üretim etkinliklerini, genel sözel üretim, genel yazılı üretim ve üretim stratejileri başlığı altında ele almaktadır. Belge, genel sözel üretimi uzun süreli tek yönlü konuşma (deneyim betimleme, bilgi verme ve örneğin tartışmada, bir durumu ortaya koyma), kamusal duyurular ve kitleye seslenme olmak üzere üç ana türe ayırmaktadır. Genel yazılı üretimi ise yaratıcı yazma ve raporlar / denemeler yazma başlığı altında sınıflandırmaktadır. Üretim stratejileri her iki durumda da planlama, giderme, denetleme / düzeltme başlıklarını içermektedir. OBM Eki, daha resmî nitelikli üretimin doğal yollarla edinilmemesi, eğitim ve deneyim yoluyla kazanılan bir okuryazarlık ürünü olması nedeniyle, belli bir türün gerektirdiği beklentileri ve uyuşmaları öğrenmenin gereğinden söz etmektedir” (Council of Europe, 2017: 68’ den aktaran: Polat, 2018b: 51).

Etkileşim bölümünde karşılıklı etkileşim bulunmaktadır. Sözlü etkileşim karşılıklı konuşmayı, yazılı etkileşim karşılıklı yazışmayı kapsamaktadır. Bu bölümde AOÖÇ’de çevrim içi (online) etkileşim kavramı kullanılmaktadır. “OBM (Council of Europe, 2017: 80’dan aktaran: Polat 2018: 57) dilsel etkileşim etkinliklerini iki ana başlıkta ele almaktadır: etkileşim etkinlikleri ve etkileşim stratejileri. Etkileşim etkinlikleri de kendi içerisinde üç ana başlıkta toplanmaktadır: genel sözel etkileşim, genel yazılı etkileşim ve genel çevrim içi etkileşim. Söz konusu üç etkileşim türünden üçüncüsü OBM 2001’de olmayıp OBM Eki (2017)’nde eklenmiştir. Genel sözel etkileşim muhatabını anlama, karşılıklı konuşma, resmî olmayan tartışma, resmî tartışma (toplantılar), amaç odaklı işbirliği, mal ve hizmet satın alma, bilgi alışverişi, söyleşi yapma ve kendisiyle söyleşi yapılması ve iletişim araçlarını kullanmayı kapsamaktadır. Genel yazılı etkileşim için yazışma, notlar, iletiler ve formlar olmak üzere iki başlık öngörülmüştür. Genel çevrim içi etkileşim ise çok biçimli karşılıklı ve konuşma ve tartışma ile amaç odaklı çevrim içi işlemler ve işbirliğini içermektedir. Etkileşim stratejileri ise söz sırası alma, işbirliği yapma, açıklama isteme olmak üzere üç başlıkta toplanmıştır” (Polat 2018b: 57).

Aracılık etkinliklerinin 3 alt başlığı bulunmaktadır. Bir metnin aracılığı, kavramların aracılığı, iletişimin aracılığıdır. Bir metnin aracılığında: konuşma ve yazmada belirli bilgileri yeniden aktarma, konuşma ve yazmada verileri açıklama, yazılı ve sözlü metni işleme, konuşma ve yazmada yazılı metni çevirme, notlar alma, yaratıcı metinlerde kişisel cevap verme, yaratıcı metinlerin analizi ve eleştirisi alt başlıklarına göre yapılandırılmıştır (Council of Europe 2018: 104).

Kavramların aracılığı bir grupta işbirliği yapmak ve lider grup çalışması olarak ikiye ayrılmaktadır. Bir grupta işbirliği yapmak akranlarla işbirlikçi etkileşimi kolaylaştırmak, anlam inşa etmek için işbirliği yapmak alt başlıklarından oluşmaktadır. Lider grup çalışmasında etkileşimi yönetme, kavramsal konuşmayı teşvik etmek alt başlıkları bulunmaktadır (Council of Europe 2018: 104).

İletişimin aracılığında çok kültürlü alanı kolaylaştırmak, resmî olmayan durumlarda arabulucu olarak hareket etmek, anlaşmazlıklarda ve hassas konularda iletişimi kolaylaştırmak alt başlıkları bulunmaktadır (Council of Europe 2018: 104).

Aracılık stratejilerinde 2 başlık bulunmaktadır. Birincisi yeni bir kavram açıklayan stratejiler, ikincisi metni kolaylaştırma stratejileridir. Yeni bir kavram oluşturma stratejileri: eski bilgilerle bağlantı kurma, karmaşık bilgileri analiz etme, dile uyum sağlama alt başlıklarını içerir. Metni kolaylaştırma stratejileri karmaşık bir metni kolaylaştırma, metni uygun hale getirme (kolaylaştırma) alt başlıklarını içerir (Council of Europe 2018: 104).

AOÖÇ’de yapılan güncellenmelerden biri de 6 düzey olan dil seviyelerine Pre-A1 (Öncesi) seviyesinin eklenmesidir. Bununla ilgili çizelgeleri ve ölçekleri AOÖÇ’de 2018 yılında yayınlanan çalışmada belirtilmiştir. “Önceki metinde CEFR 2001’de A1, A2, B1, B2, C1, C2 olmak üzere toplam altı düzey öngörülmekteyken, söz konusu belgede artık yedi düzey öngörülmektedir: A1 öncesi, A1, A2, B1, B2, C1, C2” (Council of Europe, 2017’den aktaran: Polat, 2018a: 5).

Ön-A1 seviyesi yeni eklenen bir seviye olarak AOÖÇ 2018’de karşımıza çıkmaktadır. “Ön-A1 (Pre-A1) düzeyi, belge yazarlarına göre, her ikisi de ilköğretim ve ortaöğretim birinci kademe öğrencilerini hedefleyen Swiss Lingualevel ve Japon CEFR-J projelerinin betimleyicilerine dayanılarak geliştirilmiştir (Council of Europe, 2017: 36’dan aktaran: Polat, 2018: 6). A1 öncesi düzey, A1 düzeyine giden yolda bir “ara aşama” olarak öngörülmüş olup “öğrencinin henüz üretici bir beceri edinmediği, bir dizi sözcük ile kalıplaşmış ifade dağarcığına sahip olduğu” bir beceri düzeyine karşılık gelmektedir” (Council of Europe, 2017: 47’den aktaran: Polat, 2018a: 6).

Dil becerilerine ilişkin karşılaştırmalı olarak bilgilendirmeden sonra dil becerilerinin ölçümü konusuna değinilmelidir. Uluslararası dil yeterlik sınavlarında kullanılan beceriler alımlama (okuma-dinleme), üretim (yazma-konuşma) ve etkileşim (karşılıklı konuşma) olarak belirlenmiştir. Dil yeterlik sınavlarında 4 becerinin başarısı ölçülür. Yazılı sınavlarda okuma, dinleme ve yazma becerisi, sözlü sınavlarda konuşma becerisi ölçülür. Konuşma sınavı sözlü anlatım ve karşılıklı konuşma (etkileşim) olarak uygulanmaktadır. İnternet tabanlı sınavlar internet ortamında gerçekleştirildiğinden karşılıklı konuşma şeklindeki uygulamalar yapılamamaktadır.

Dil öğrenilirken bir beceriyi hangi seviyede öğrenildiğinin ölçülmesi gereklidir. Bu ölçümler standartlaştırılmış ölçme ve değerlendirme ölçümleriyle yapılmalıdır. Diller için AOÖÇ’de belirtilen 13 ölçme ve değerlendirme türü bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme türleri ve bunlara ilişkin detaylar Diller için AOÖÇ’nin 9. bölümünde açıklanmıştır. Aşağıda Diller için AOÖÇ’deki Ölçme ve Değerlendirme Türleri aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 3: Diller için AOÖÇ’deki Ölçme ve Değerlendirme Türleri

1	Seviye belirleme testi (<i>achievement assessment</i>)	Yeterlik testi (<i>proficiency assessment</i>)
2	Norma dayalı değerlendirme	Ölçüte dayalı değerlendirme
3	Hedefe ulaşan öğrenimde ölçüte dayalı değerlendirme	Ölçüte dayalı devamlı değerlendirme
4	Devamlı ölçme	Zaman zaman ölçme
5	Bıçimlendirici ölçme	Toplamsal değerlendirme
6	Dolaysız ölçme	Dolaylı ölçme
7	Başarı ölçme	Bilgilerin ölçülmesi
8	Öznel ölçme	Nesnel ölçme
9	Bir basamağa göre seviye tespit etme	Kontrol listesi kullanarak seviye tespit etme
10	İzlenime dayalı ölçme	Yönlendirilmiş karar
11	Bütünsel ölçme	Analitik ölçme
12	Bir kategoriye göre ölçme	Birçok kategoriye göre ölçme
13	Akran değerlendirme	Öz değerlendirme

Kaynak: Telc (2013: 179).

Tablodaki ölçme değerlendirme türlerinden birisi olan seviye belirleme testi/yeterlik testi bölümü, araştırmanın inceleme alanı olan dil yeterlik sınavlarıyla ilişkilidir. Seviye belirleme testleriyle dil yeterlik sınavlarının farkları şu şekilde ifade edilmiştir:

“Seviye belirleme testi belirli hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını, yani ne öğretildiğini sınar. Böylece bu testler, bir haftalık, bir dönemlik gibi çalışma süreleriyle veya ders kitabı, ders planı gibi unsurlarla ilişkilidir. Bir seviye belirleme testi, kursla bağlantılı olduğu için değerlendirmede içeriden bakış söz konusudur” (Telc, 2013: 179). “Buna karşın dil yeterlik sınavı (seviye belirleme sınavı, proficiency test) yaşam çerçevesinde kullanım söz konusu olduğunda bir bireyin neleri yapabildiğini, neleri bildiğini sınar. Bu tür ölçmede ise bir dıştan bakış söz konusudur” (Telc., 2013: 179). Bu bilgidan yola çıkılarak seviye belirleme testleri bir kurs sonucunda verilen bilgilerin

ölçülmesinde kullanıldığı, dil yeterlik sınavları ise daha geniş alanda yaşam çerçevesindeki bilgileri sınamak için kullanıldığı sonucuna varılmaktadır.

Seviye tespit sınavları ve dil yeterlik sınavları birbirinden farklı iki sınav olarak da algılanmamalıdır. Bu durum şöyle ifade edilmiştir: “Gereksinime dayanan öğretim/öğrenim bağlamındaki bildirişimsel testlerde bir seviye belirleme testi (dersteki içeriğe yönelik) ve dil yeterliğini ölçen test (gerçek yaşam alanındaki yeteneklere yönelik) arasındaki farkın oldukça az olması gerekir. Bir seviye belirleme testi, belirli durumlardaki pratik dil kullanımını sınamayı amaçladığı ve gelişen yeterliğin dengeli bir tablosunu göstermek istediği ölçüde, dil yeterliğinin saptanmasını da kapsar. Dil yeterliğini ölçen bir sınav ise, şeffaf nitelikteki belirli bir ders planına dayanan ve dil öğrenenlere neyi başardıklarını gösterme olanağı sağlayan dilsel ve bildirişimsel görevlerden oluştuğu ölçüde, dersle ilgili başarıyı kontrol etmeye uygun olur (dil yeterlik testi gibi)” (Telc, 2013: 179).

2.1.1. Dil Becerilerinin Ölçümünün Gerekliği

İnsanların iletişim kanallarının fazlalaşması birbirleriyle iletişimi-etkileşimi çeşitlenmiştir. Bu iletişimi sağlayan en önemli araç, dildir. Dil, madem ortak bir araçtır. Bu aracın belli esaslara göre öğrenilmesi, öğretilmesi gereklidir. Dil öğretiminin belli standartlara göre uluslararası alanda aynı yöntemlerle öğretilmesi önemlidir. Bu sebeple Diller için AOÖÇ’ye ihtiyaç duyulmuştur. Bazı standartların oluşturulması için yapılan sempozyumda şunlar ifade edilmiştir:

“İsviçre Hükûmetinin öncülüğünde Kasım 1991’de Rüşlikon’da düzenlenen devletlerarası sempozyumda “Avrupa’da Dil Öğreniminde Şeffaflık ve Tutarlılık: Hedefler, Değerlendirme, Belgelendirme” konusunda şu kararları almıştır:

1. Üye ülkelerde daha fazla hareketlilik, kimlik ve kültürel çeşitliliğe saygı beraberinde daha etkili uluslararası iletişim, bilgiye daha kolay erişim, daha yoğun kişisel etkileşim, gelişmiş iş ilişkileri ve daha derin ortak anlayış amaçları doğrultusunda dil öğrenme ve öğretiminin yoğunlaştırılması önemlidir.

2. Bu amaçlara ulaşmak için dil öğreniminin, okul öncesi dönemden yetişkinliğe kadar eğitim sistemiyle sağlanması ve geliştirilmesi gereken, yaşam boyu sürecek bir etkinliktir.

3. Her düzeyde dil öğrenimine yol gösterecek diller için Avrupa ortak başvuru metni aşağıdaki amaçlarla geliştirilmek istenmektedir:

a) Farklı ülkelerdeki eğitim kurumları arasında işbirliğini arttırmak,

b) Dil yeteneklerinde ortak bir temel oluşturmak,

c) Öğrenen, öğretmen, program geliştiriciler, sınav kurulları ve eğitim müdürlüklerine bu kurumları oluşturmada ve çabalarını koordine etmekte yardımcı olmak” (MEB, 2009: 4).

Yukarıda belirtilen maddeler incelendiğinde dil öğretiminde standart bir yapı oluşturulmasının, dilin öğrenilmesi açısından önemi vurgulanmıştır. Oluşturulan bu yapıyla dil öğretiminde birlik sağlanarak seviyelere göre öğretim yapılmasına olanak sağlanmıştır. Her seviye için belirlenen ölçütler bütün diller için ortak ölçüt alındığında ortak bir yapıda dil öğretimi yapılmış olunacaktır. Yapılan dil öğretimlerinin dil becerilerine ve seviyelere göre yapılması gerekmektedir. Bu becerilerin ne kadar öğrenildiği, uluslararası standartlara uygun dil beceri ölçümleriyle yapılmalıdır. Dil yeterlik sınavları incelendiğinde hazırlanan sınavların AOÖÇ’deki hangi seviyeye karşılık geldiği bilgisi bulunmaktadır. Belirlenen seviyeden sınava girip başarılı olan aday o seviye için yeterlik tanımlarına sahip olmaktadır. Bu nedenle dil becerilerinin ölçümü, bazı standart yapıların oluşturulması açısından gereklidir.

2.1.2. Dil Becerilerinin Ölçümünde Belirlenen Ölçütler

Dil becerilerini ölçerken ölçütlerin belirlenmesi ölçme ve değerlendirmenin doğru yapılabilmesi açısından önemlidir. Ölçme değerlendirmede üç kavram önemlidir. Bunlar: geçerlik, güvenilirlik ve uygulanabilirliktir.

“Geçerlik, bir test veya bir ölçme yöntemi, gerçekte ölçülen kurgunun, ilgili bağlamda ölçülmesi gerekenin ve bu şekilde kazanılan bilgilerin, söz konusu adayın bu konudaki yeterliğini tam olarak yansıttığını kanıtlayabildiği ölçüde geçerlidir” (Telc, 2013: 173). Ölçmenin, öğretilenlerden olması geçerlik kavramıyla ilgilidir.

“Buna karşın güvenilirlik daha teknik bir terimdir. İlkesel olarak aynı testin, iki ayrı uygulamasında (gerçek ve benzetim tekniğiyle) adaylar arasında aynı başarının elde

edildiği anlamına gelir” (Telc, 2013: 173). Güvenirlikte bir sınavdan elde edilen sonuç farklı zamanda elde edilen sonuçtan farklı olmamalıdır.

“Bir ölçme ve değerlendirme yöntemi, kullanılabilmesi için uygulanabilir nitelikte olmalıdır. Özellikle başarı testlerinde uygulanabilirlik önemli bir unsurdur” (Telc, 2013: 174). Hedef kitleye göre uygulanabilecek ölçme ve değerlendirme yöntemi kullanılmalıdır.

Dil öğretim seviyeleri genel basamaklar kümesi AOÖÇ’de A1 Öncesinden C2 seviyesine kadar belirlenmiştir. Bu basamak kümesinde belirtilen açıklamalara göre hangi seviyeye sahip olduğunu belirlemek için ölçme ve değerlendirme yapılmalıdır. Bu nedenle yapılacak sınav, ölçülecek seviyedeki tanımlamalara uygun olması gerekmektedir. Yapılacak sınavlar, hangi seviyedeki sınavsa o seviyedeki basamaklar kümesindeki ölçekleri kapsamalıdır. Örnek olarak B2 seviye sınavı, B2’de belirlenen basamak kümesindeki ölçekleri içermelidir. Bu nedenle öneri seviyesi tanımlayıcıların belirlenmesi önemlidir. Belirlenen seviyelerdeki dil becerileri ölçeklerine göre sınav sağlayıcıları sınavlarını oluşturmaktadır.

Dil beceri seviyeleri oluşturulurken temel alınan ölçütler bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili “Öneriler Çerçevesi’nin amaçlarından biri, bütün paydaşlara test ve sınav ölçünlerinin gerektirdiği yeterlik düzeylerinin tanımlanmasında yardımcı olmaktır. Bu, çeşitli sınav düzenlerinin karşılaştırılmasını kolaylaştırmalıdır. Bu amaçla bir tanımlama düzeni ve Ortak Öneriler Düzeyleri geliştirilmiştir. Bunların her ikisi de kullanıcıların kendi düzenlerini tanımlamada temel alabilecekleri bir kavramlar bütünüdür. Aslında, Ortak Öneriler Çerçevesi’nde yer alan bir öneri düzeyleri basamak kümesi, aşağıdaki dört ölçütü yerine getirmelidir. Bunlardan ikisi tanımlamayla, diğer ikisi de ölçüm yöntemleriyle ilgilidir” (Telc, 2013: 28). Açıklamalar şu şekilde detaylandırılmıştır:

Tanımlamayla ilgili açıklamalarda iki konunun üzerinde durulmuştur. Birincisi “Ortak öneri basamaklar kümesi, çeşitli özel bağlamlara ilişkin, genelleştirilebilir sonuçlara yer vermek amacıyla bağlam dışı olmalıdır. Bu ortak bir basamak kümesinin öncelikle sırf okullar için geliştirilmesi ve ardından yetişkin eğitime uyarlanması ya da tam

tersi anlamına gelmez. Buna karşın, ortak bir Öneriler Çerçevesi'nin tanımlayıcıları, aynı zamanda bağlamına uygun olmalı, yani akla gelebilecek tüm önemli bağlamlara uygun nitelikte olmalı ve onlara uyarlanabilmelidir; ayrıca üstlenecekleri işlevlerle uyumlu olmalıdırlar. Dil öğrenenlerin çeşitli kullanım bağlamları için yaptıkları tanımlayıcı kategorilerin, her zaman kullanıcı hedef kitlenin çeşitli gruplarına uyarlanabilmesi gerekir” (Telc, 2013: 28). İkincisi “Tanımlamalar dil yeterlik kuramlarını temel almalıdır. Bunu gerçekleştirmek zordur, çünkü eldeki kuram ve araştırmalar, böylesi tanımlamalar için yeterli bir temel sağlayamamaktadır. Ayrıca tanımlama ve sınıflandırmaların bir kuramsal bir temele oturtulması gerekir. Bundan başka tanımlamaların bir kurama dayalı olmasına rağmen anlaşılır ve uygulanabilir olması da gerekir. Tüm kullanıcıları “yeterlik” kavramını kendi bağlamlarında, yoğun bir şekilde irdelemeye teşvik etmelidir” (Telc, 2013: 28).

Öneriler Çerçevesi'nde tanımlamalarla ilgili açıklamalardan sonra ölçüm yöntemlerine değinilecektir. Ölçüm yöntemleriyle ilgili açıklamalarda da iki konunun üzerinde durulmuştur. Birincisi “Bir Öneriler Çerçevesi içinde belirli etkinlik ve yeterliklerin basamak kümesindeki yeri, bir ölçü kuramı çerçevesinde nesnel olarak saptanmalıdır. Amaç, yazar ve uygulayıcılar tarafından kullanılan bilimsel bir temele dayanmayan kurallar, aşağı yukarı saptanmış uygulamalar ya da mevcut basamak kümelerinden oluşan sınıflandırma yanlışlıklarını önlemektir” (Telc, 2013: 28).

İkincisi “Saptanan düzey sayısının, farklı alanlarda yapılan gelişmeyi belirleyici nitelikte olması gerekir. Bireylerin yeterli bir tutarlılıkla ayırt edebilmeleri için, bu sayının hiçbir bağlamda aşılmaması gerekir. Bir basamak kümesindeki belirli boyutlar için farklı kapsamda basamaklar kullanılabilceği, daha doğrusu bir basamağın geniş (ortak, geleneksel) ve dar (yerel kullanıma açık ve didaktik) düzeylerini içeren iki bölümden oluşabileceği anlamına gelebilir” (Telc, 2013: 28).

Öneriler Çerçevesinde belirtilen seviye tanımlarına göre o seviyeyi ölçecek sınavların oluşturulması gerekmektedir. Bu sınavlar belli özellikler taşınmalıdır. Araştırmanın konusunu oluşturan dil yeterlik sınavlarının hazırlanmasında bazı özelliklerin olması gereklidir. Sınavlar hazırlanırken aşağıdaki üç noktaya dikkat edilmelidir:

“1. Test ve sınav içeriklerinin tam olarak belirlenmesi (neyin ölçüldüğü);

2. Bir hedefe ulaşıp ulaşılmadığına (başarının nasıl yorumlandığı) karar vermeye yardımcı ölçütlerin saptanması;

3. Çeşitli dil yeterlik sistemlerini karşılaştırmayı sağlayan mevcut test ve sınavların yeterlik seviyelerinin tanımlanması (karşılaştırmaların nasıl yapılabildiği).

Bu noktalar, çeşitli ölçme türleriyle farklı şekillerde ilişkilidir. Birçok farklı ölçme türü ve geleneği vardır; ama belirli bir yaklaşımın (merkezî bir sınav gibi) gerektiğinde kendi didaktik değeri içerisinde bir başka yaklaşıma (öğretmenin ölçmesi gibi) üstün olmasını düşünmek yanlıştır. Ortak standartlar sisteminin en büyük değeri –Öneriler Çerçevesi'nin ortak öneri düzeylerinde olduğu gibi– onların farklı ölçme ve değerlendirme şekillerini ilişkilendirmeyi sağlayabilmesidir” (Telc, 2013: 173).

Dil yeterlik sınavları; sınavın hazırlanması, sınavın uygulanması, sınavın değerlendirmesi aşamalarından oluşmaktadır. Sınavın uygulanmasına ilişkin bilgiler sınav yönergelerinde bildirilmektedir. Sınav hazırlanırken dikkat edilmesi gereken noktalar bulunmaktadır.

Dil yeterlik sınavları uzman bir kadro tarafından hazırlanmalıdır. Sorulacak sorulardaki metinlerin seçimi, soru sayıları, soru çeşitleri, sınav süresi, değerlendirme ölçütleri dikkatli bir şekilde belirlenmelidir. Dil yeterlik sınavları büyük çapta yapılan sınavlar oldukları için hata yapılmaması gerekir. Soruları hazırlarken en önemli araç metin seçimleridir. Okuma ve dinleme becerisi, metinler üzerinden sorulmaktadır. Bu nedenle metin seçiminde dikkatli olunmalıdır. “Milanovic’e göre metin seçimi konusunda testi hazırlayan ve uygulayan kişiler şunları yapmalıdır:

1. Metinler durumsal içerikli ve gerçek hayatı yansıtıcı olmalıdır ve tam olarak herhangi bir yerden kopyalanmamalıdır.

2. Durumlar ve konular testi alan kişinin düzeyine uygun olmalı ve yabancılık çekmeyecekleri şekilde konuların düzenlenmesi gerekmektedir.

3. Belirli bir konuyu sunarken, açık bir amaç güdülmesi ve diğer katılımcılarla beraber söz konusu duruma uygun yapılar elde edilmelidir.

4. Başarı ölçütlerinin bir konuyu tamamlarken açık olması gerekmektedir” (Milanovic, 2002: 24’ten aktaran: Köse, 2008: 38).

Metin seçimlerinde hassas davranılmalıdır. Dil yeterlik sınavlar uluslararası alanda uygulandığı için sınavlarda belirlenen metinlerin yukarıdaki özelliklere uygun seçilmesi gerekmektedir.

Okuma ve dinleme becerisine ait metinler yukarıda belirtilen ölçütlere göre hazırlandıktan sonra metinlere bağlı soruların oluşturulması gerekmektedir. Köse'ye göre "Soruların hazırlanması konusunda da dikkat edilmesi gereken durumlar aşağıda maddelenmiştir

1. Gereken soru sayısı üretilmiş mi?
2. Sorular parçanın tümüne dağıtılmış mı?
3. Farklı dil yapılarına değinilmiş mi?
4. Birbirine bağlı soruların olmadığı kesin mi?
5. Teknik hatalardan kaçınılmış mı?
6. Örnek cevap verilmesi gerekiyor mu?
7. Detaylı bir cevap anahtarı ayrı bir kâğıtta hazırlandı mı?" (Köse, 2008: 40).

Yukarıda belirtilen 7 maddeye soru hazırlayan ekibin dikkat etmesi gerekmektedir. Bu maddelerde yapılacak bir hata sınavın kalitesini etkileyecektir. Dil yeterlik sınavlarında bir metne bağlı sorular bulunmaktadır. Metnin uzunluğuna göre metinle bağlantılı soru sayıları değişkenlik gösterebilir. Hazırlanan sorular metnin bir bölüme ait sorular olmamalıdır. Metnin tamamını kapsayacak nitelikte olmalıdır. Bir sorunun içinde başka sorunun cevabına ilişkin ipuçları bulunmamalıdır. Paylaşılan örnek sınavlara ait detaylı cevap kâğıtları da hazırlanmalı ve paylaşılmalıdır. Buna ek olarak paylaşılan cevap anahtarıyla gerçek sınavlardaki optik cevap anahtarıyla aynı olması adayın sınav öncesi optik cevap anahtarının düzeni hakkında bilgi edinmesi açısından önemlidir.

Sınavların hazırlanmasında metin seçimi kadar sınavın teknik ayrıntıları da önemlidir. "Sınavın teknik olarak dökümünü şu şekilde Milanovic belirtmektedir:

1. Sınav süresi.
2. Sınavın kaç bölümden oluştuğu.
3. Her bölümde kaç sorunun olduğu.

4. Her bölümde kullanılan soru türlerinin ne olduğu.
5. Kullanılan metinlerin uzunluğu.
6. Parçaların formatları ve uzunlukları.
7. Her soru için verilen puan ve toplam puan.
8. Ölçme ve değerlendirme ayrıntıları.
9. Notlandırma şemasının nasıl çizildiği ile ilgili detaylar.
10. Sınavı yapan kişinin notlandırma sistemi.
11. Kontrolsüz yazma ve sözlü sınavın değerlendirilmesi ölçütleri.
12. Notlandırma prosedürün ayrıntıları ve sonuçların bildirilmesi” (Milanovic, 2002: 29’dan aktaran: Köse, 2008: 41).

Yukarıda belirtilen maddelerin sınav kılavuzlarında yer alması da adayların sınav hakkında bilgi sahibi olmasına katkı sağlayacaktır. Sınavların kılavuzlarında sınav süreleri, sınavın kaç bölümden oluştuğu, her bölümde kaç sorunun olduğu bilgilerine ulaşılabilir. Sınav yapan kurum, örnek sınavını internet sitesinde paylaşmaktadır. Örnek sınav incelendiğinde her bölümde kullanılan soru türlerinin ne olduğu, kullanılan metinlerin uzunluğu, parçaların formatları ve uzunlukları bilgisine ulaşılabilir. Ölçme-değerlendirme yönergelerinde her soru için verilen puan ve toplam puan, ölçme ve değerlendirme ayrıntıları, notlandırma şemasının nasıl çizildiği ile ilgili detaylar, sınavı yapan kişinin notlandırma sistemi, kontrolsüz yazma ve sözlü sınavın değerlendirilmesi ölçütleri, notlandırma prosedürün ayrıntıları ve sonuçların bildirilmesi yer almaktadır.

Dil yeterlik sınavlarında örnek sınavlarla beraber sınav kılavuzları paylaşılmalıdır. Sınav kılavuzlarında yukarıda belirtilen 12 maddeye ilişkin detaylar bulunmalıdır. Dil yeterlik sınavları 4 beceriden oluşmaktadır. Her beceri için genel açıklamalar ve özel açıklamalar bulunmalıdır. Genel açıklamalarda her beceri sınavına ait genel açıklamalar, özel açıklamalarda her beceri sınavına ait alt açıklamalar yer almalıdır. Konuşma ve yazma sınavlarının dereceli puanlama anahtarı paylaşılmalıdır. Buradaki anahtara ait puanlama bilgisi adayın sınava nasıl hazırlanması gerektiği konusunda bilgi verecektir.

Uluslararası dil yeterlik sınavların içeriği Diller için AOÖÇ'ye dikkat edilerek ve becerilere ait ölçekler dikkate alınarak hazırlanmalıdır. Sınav, C1 sınavıysa, C1 seviyesine ait belirlenmiş ölçeklere göre sorular hazırlanmalıdır. Bazı dil yeterlik sınavları tek sınavdan oluşmaktadır. Tek sınavdan alacağı puana göre sertifika seviyesi belirlenmektedir. Bu sınavların sertifika seviyeleri genellikle B2, C1, C2'dir. Bu durumda olan sınavların soruları hazırlanırken sertifika seviyesi olan B2, C1, C2 seviyesinde belirlenen Diller için AOÖÇ'de belirtilen beceri tanımları dikkate alarak hazırlanmalıdır.

Dil yeterlik sınavlarının değerlendirilme aşaması yazılı ve sözlü sınavlara göre değişkenlik gösterir. Okuma ve dinleme sınavında değerlendirme her bir doğru soru için çıkarılan puanlama tablosuna göre yapılmaktadır. Çoktan seçmeli testlerde optik okuma cihazı vb. aracılığıyla cevaplar değerlendirilmektedir. Yazma ve konuşma becerilerindeki değerlendirmeler dereceli puanlama anahtarı sistemine göre yapılmaktadır. Belirlenen anahtara göre adayın verdiği cevaplar değerlendirilir.

Konuşma becerilerinin değerlendirilme süreci daha hassastır. Konuşma becerisinin değerlendirilmesinde kategoriler bulunmaktadır.

Diller için AOÖÇ'de 14 kategori bulunmaktadır. Bu kategoriler:

- 1- Konuşucu ve Dinleyici Rollerinin Değişmesi,
- 2- İş Birliği,
- 3- Bir Şeyin Açıklamasını Rica Etme,
- 4- Akıcılık,
- 5- Esneklik,
- 6- Tutarlılık ve Bağlılık,
- 7- Konu Geliştirme,
- 8- Doğruluk,
- 9- Toplumdilbilgisel Uygunluk,
- 10- Dilsel Araçlar Alanı (Genel)
- 11- Sözcük Dağarcığı Alanı,
- 12- Dil Bilgisel Doğruluk,
- 13- Sözcük Dağarcığı Hâkimiyeti,
- 14- Telaffuz ve Tonlama Hâkimiyeti" (Telc, 2013: 188).

“Bu özelliklerin çoğunu içeren tanımlayıcılar, genel bir kontrol listesine alınabilir; ancak 14 dil üretiminin ölçülmesi için 14 kategori çok fazladır. Bu nedenle, uygulamaya yönelik her yaklaşımda böyle bir kategori listesinin belli bir seçim yapılarak kullanılması avantajlıdır; bu seçimde özellikler bir araya getirilir, yeniden adlandırılır ve dil öğrenenlerin gereksinimlerine, ilgili test görevine ve ölçmenin yapıldığı öğretim tasarısına uygun değerlendirme ölçütlerinden oluşan küçük bir gruba indirgenir. Burada ortaya çıkan ölçütler aynı önemde ağırlıklandırılabilirdiği gibi, bir görev için önemli olan belirli etmenler daha ağırlıklı olabilir” (Telc, 2013: 189). Değerlendiriciler belirlenen kategorilere göre puanlama yaparak adayın konuşma becerisine ait puanı hesaplanır.

2.2. Uluslararası Geçerliğe Sahip Olan Dil Yeterlik Sınavları

Uluslararası alanda uygulanan pek çok sınav uygulanmaktadır. Bu sınavlar, ilgili dillerin devlet kurumlarına bağlı enstitüler, üniversiteler, bakanlıklara bağlı kuruluşlar, sınav sunucuları tarafından yapılmaktadır. Araştırmanın konusu olan uluslararası alanda uygulanan sınavlar Türkçe için TYS; İngilizce için CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik sınavları; Almanca için TestDaF, DSD II, Telc, Goethe-Zertifikat sınavları; Fransızca için DELF&DALF sınavları; İspanyolca için DELE sınavları; İtalyanca için CELI sınavları, Rusça için TORFL sınavlarıdır. Bu sınavların uluslararası geçerliği bulunmaktadır.

Tablo 4: İncelenen Sınavların Adları ve Türkçe Bunların Karşılıkları

Dil	Sınavın Kısa Adı	Sınavın Özgün Adı	Sınavın Türkçe Karşılığı
Türkçe	TYS	Türkçe Yeterlik Sınavı	Türkçe Yeterlik Sınavı
İngilizce	CPE	Cambridge Proficiency English	Cambridge İngilizce Yeterlik
	CAE	Cambridge Advanced English	Cambridge İleri İngilizce
	TOEFL iBT	Test of English as a Foreign Language Internet Based Test	Yabancı Dil Olarak İngilizce Testi İnternet Tabanlı Test
	PTE Akademik	Pearson Test of English	İngilizce Pearson Testi Akademik
Almanca	TestDaF	Der Test Deutsch als Fremdsprache	Yabancı Dil Olarak Almanca Testi
	DSD II	Deutsches Sprachdiplom II	Alman Dili Diploması II
	telc	The European Language Certificates	Avrupa Dil Sertifikaları
	Goethe-Zertifikat	Goethe-Zertifikat	Goethe Sertifikası
Fransızca	DELF & DALF	Diplôme D'études En Langue Française Diplôme Approfondi En Langue Française	Fransız Dil Çalışmaları Diploması Fransızca İleri Diploması
İspanyolca	DELE	Diplomas de Espanol Como Lengua Extranjera	Yabancı Dil Olarak İspanyolca Diploması
İtalyanca	CELI	Certificato Di Lingua Italiana	İtalyan Dili Sertifikaları
Rusça	TORFL	Test of Russian as a Foreign Language	Yabancı Dil Olarak Rusça Testi

2.2.1. Türkçe Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavı

TYS, Türkçe dil becerisini ölçen sınav, 2007 yılında kurulan Yunus Emre Enstitüsü tarafından yapılmaktadır. “2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsünün yurt dışında 50’den fazla kültür merkezi bulunmaktadır. Kültür merkezlerimizde verilen Türkçe eğitiminin yanı sıra, farklı ülkelerdeki eğitim kurumlarıyla yapılan iş birlikleri ile Türkoloji bölümleri ve Türkçe öğretimi desteklenmektedir. Kültür merkezleri aracılığıyla kültür ve sanatımızı tanıtmak amacıyla birçok etkinlik düzenlenmekte, ulusal veya uluslararası etkinliklerde ülkemiz temsil edilmektedir” (YEE, 2018b: 2). İfadesiyle Yunus Emre Enstitüsünün çalışma alanıyla ilgili detaylara yer verilmiştir.

TYS’yi geliştiren birim, Yunus Emre Enstitüsünün sınav merkezidir. 2012 yılında kurulan sınav merkezi, kısa zaman içinde kurumsal çalışmalarını tamamlamış YYS’yi Avrupa standartlarında bir sınav yapma yolunda büyük çaba sarf etmiştir. Sınav merkezinin YYS çalışmasının yanında: Yunus Emre Enstitülerinde yürütülen eğitici eğitmeni sertifika sınavları yapmak, seviye tespit sınavı yapmak, paydaşlara donanım

ve yazılım desteği sağlamak, paydaş üniversitelere yabancı öğrenci seçim sınavlarını hazırlamak gibi konularda da yardımcı olmak bulunmaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü TYS'nin dışında 3 sınav türü bulunmaktadır. Birinci sınav, Seviye Tespit Sınavı (STS) (Önerilen yaş grubu: 16 yaş ve üzeri) “Türkçe kursu kursiyer adaylarının hangi düzeyde (A1, A2, B1, B2, C1, C2) kursa katılacaklarını belirlemek amacıyla uygulanan sınavdır” (YEE, 2018b: 3). İkinci sınav Ara Sınavlar (Önerilen yaş grubu: 16 yaş ve üzeri) “Yunus Emre Enstitülerinde yürütülen Türkçe öğretimi sürecinde, herhangi bir seviyeye ait ünitelerin %50'si tamamlandıktan sonra yapılan sınavlardır” (YEE, 2018b: 4). Bu sınavlar: Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Ara Sınavı A1.1 - A2.1- B1.1- B2.1- C1.1 - C2.1 sınavlarıdır. Üçüncü sınav, Kur (Sertifika) Sınavları (Önerilen yaş grubu: 16 yaş ve üzeri) “Yunus Emre Enstitülerinde yürütülen Türkçe kursları kursiyerlerine veya talep olması hâlinde kursiyer olmayan katılımcılara uygulanan, A1, A2, B1, B2, C1, C2 düzeylerinin her birinde ayrı ayrı geliştirilen sınavlardır. Sınavda başarılı olan bireylere ilgili kuru bitirdiğine dair sertifika verilir” (YEE, 2018b: 4).

Yunus Emre Enstitüsü 4 grupta toplam 14 farklı sınav uygulamaktadır. Bu sınavların yanında Yabancılara Türkçe Öğretimi Sertifikası sınavı da uygulamaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü web tabanlı “Uzaktan Türkçe Öğretim Portalı” geliştirmiştir. Sisteme üye olunduktan sonra zengin bir içerikten faydalanılmaktadır. “Çağdaş teknolojik imkânları kullanarak hazırlanan Uzaktan Türkçe Öğretim Portalı aracılığıyla Yunus Emre Enstitüsü, zaman ve mekândan bağımsız olarak Türkçe öğretmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda Uzaktan Türkçe Öğretim Portalında seviyelere göre belirlenmiş kelime listeleri ve dil bilgisi yapıları aşama aşama gösterilmekte, öğrencilerin günlük hayatta sıkça kullanabileceği yapılar dört temel dil becerisine dayanan etkinliklerle öğretilmektedir” (YEE, 2018c).

Yunus Emre enstitüsü, kâğıt tabanlı uyguladığı sınavların yanında internet tabanlı sınav uygulaması için çalışmalar yapmaktadır.

2.2.2. İngilizce Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları

CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik sınavları İngilizce dil yeterliklerini ölçen sınavlardandır.

CPE ve CAE sınavları, 1913 yılında kurulan Cambridge Assessment English tarafından geliştirilmiştir. 100 yıldan fazla tecrübe ve birikime sahip Cambridge Assessment English, bünyesinde 4 grup sınav uygulamaktadır. Birinci grup sınavlar Cambridge English Qualifications sınavlarıdır. Cambridge English Qualifications, İngilizce öğrenmeyi zevkli, etkili ve ödüllendirici yapan kapsamlı sınavlardır (Cambridge, 2018a). Cambridge English Qualifications sınavları okullar, genel ve yükseköğretim ve iş olmak üzere 3 kategoriye ayrılır. Okullar sınavı Pre A1 starter (YLE Starters), A1 Movers (YLE Movers), A2 Flyers (YLE Flyers), A2 Key for Schools (KET), B1 Preliminary for Schools (PET), B2 First for Schools (FCE), C1 Advanced (CAE), C2 Proficiency (CPE) sınavlarıdır. (Cambridge, 2018a). Genel ve yükseköğretim sınavları A2 Key (KET), B1 Preliminary (PET), B2 First (FCE), C1 Advanced, C2 Proficiency (CPE) sınavlarıdır (Cambridge: 2018a). İş sınavları B1 Business Preliminary (CAE), B2 Business Vantage, C1 Business Higher sınavlarıdır (Cambridge, 2018a). Bu grupta toplam 14 sınav çeşidi bulunmaktadır. C1 Advanced (Gelişmiş), C2 Proficiency (Yeterlik) sınavları hem okul hem genel ve yükseköğretim bölümlerinin ortak sınavlarıdır.

İkinci grup sınavlar linguaskill sınavlarıdır. Linguaskill, yükseköğretim kurumlarına ve işverenlere aday ve aday gruplarını kontrol etmek için hızlı ve kullanışlı bir çevrim içi testtir. En son teknolojiyi, Cambridge'den beklenen güvenilirlik ve kalite ile birleştirir (Cambridge: 2018b). Linguaskill sınavı Pre A1 (Öncesi)'den C1 ve üstü seviyeyi ölçen bir sınavdır.

Üçüncü grup sınav IELTS sınavlarıdır. IELTS, dünyanın önde gelen göçmenlik ve yükseköğretim sınavıdır. Öğrencilerin İngilizce becerilerini dünya çapında binlerce kuruluşa başarılı bir şekilde kanıtlamalarına yardımcı olmak için bir dizi hazırlık, destek malzemesi ve kaynak sağlamaktadır (Cambridge, 2018c). IELTS B1-C2 seviyesini ölçen kâğıt tabanlı bir sınavdır.

4. grup sınav BULATS sınavlarıdır. BULATS, iş, endüstri ve ticaret için İngilizce dil becerilerini değerlendiren esnek bir çevrim içi araçtır. İş başvurularının değerlendirilmesine ve iş gücünün güçlü ve zayıf yönlerinin anlaşılmasına yardımcı olur (Cambridge, 2018d). BULATS A1-C2 seviyesini ölçen internet tabanlı bir sınavdır.

Cambridge Assessment English ile 5,5 milyondan fazla kişi kalifikasyonları ve testleri her yıl alabilir. Dünya çapında 130 ülkede, 2800 sınav merkezinde, 50.000'den fazla hazırlık merkezinde öğrencileri sınavlara hazırlar. 1913'ten beri İngilizce dil değerlendirmesi yapılmaktadır (Cambridge, 2018e).

TOEFL iBT sınavı, 1950'lerde kurulan ETS kurumu tarafından hazırlanmaktadır. Yaygın bir irtibat ağı olan ETS, 180 fazla ülkede çeşitli devlet kurumlarına ve özel kurumlara da test hizmeti sağlamaktadır. ETS kurumu, farklı sınav türleri uygulanmaktadır. Bunlar: GRE, HiSET, PRAXIS, TOEFL, TOEIC sınavlarıdır.

“GRE Amerika Birleşik Devletleri ve diğer ülkelerde (Türkiye dâhil) İngilizce eğitim veren üniversitelerdeki mühendislik ve sosyal bilimler başta olmak üzere yüksek lisans ve doktora eğitimi alabilmek için girilmesi gereken bir sınavdır” (ETS, 2018a).

HiSET, Lise denkliği sınavları (HSE), okul dışı gençler ve lise diploması olmayan yetişkinler için tasarlanmıştır (ETS, 2018b).

Praxis testleri, öğretim için gereken akademik becerileri ve konuya özel içerik bilgisini ölçer. Praxis testleri, birçok devlet ve profesyonel lisans kuruluşunun gerektirdiği sertifikasyon sürecinin bir parçası olarak öğretmenlik mesleğine giren bireyler tarafından alınır (ETS, 2018c).

TOEFL testi Avustralya, Kanada, İngiltere ve ABD olmak üzere 150'den fazla ülkede, 10.000 'den fazla kolej, üniversite ve kurum tarafından tanınan dünyanın en yaygın saygın İngilizce testidir (ETS, 2018d). TOEFL, iBT (internet tabanlı) ve PBT (kâğıt tabanlı) olmak üzere iki şekilde uygulanır.

Endüstri lideri olarak TOEIC programı, 35 yılı aşkın bir süredir işyerinde ihtiyaç duyulan İngilizce dil becerilerini değerlendirmek için bir standart oluşturmuştur. Her yıl uygulanan yaklaşık 7 milyon testle TOEIC testleri dünyanın en yaygın kullanılanlarından. 160'dan fazla ülkedeki 14.000'den fazla kuruluş, karar almak için TOEIC puanlarına güvenmektedir (ETS, 2018e). ETS'nin araştırma, değerlendirme geliştirme, test yönetimi, test puanlaması, öğretim ürün ve hizmetleri uzmanlık alanlarıdır (ETS, 2018f).

PTE Akademik sınavı, 1920'lerde kurulan Pearson kurumu tarafından geliştirilmiştir. "Pearson, uluslararası mesleki eğitim programları, yetkinlik geliştirme ve sertifikasyon, öğrenme kaynakları, İngilizce öğrenimi, e-öğrenme, ölçme-değerlendirme ve öğretmen/liderlik gelişimi basta olmak üzere eğitimin her alanında çeşitli ürün ve servisler sunmaktadır" (Pearson, 2018a). "Pearson Türkiye, 25 yıllık tecrübesi, 50'nin üzerindeki profesyonel çalışanı ve dijital öğrenmeyi desteklemek amacıyla kurulmuş, uzman ekibiyle, ilköğretim ve liselere, yükseköğretim kurumlarına, iş dünyasına ve her alandaki öğrenene eğitim çözümleri sağlamaktadır" (Pearson, 2018b).

2.2.3. Almanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları

TestDaF, DSD II, telc, Goethe-Zertifikat sınavları Almanca dil yeterliklerini ölçen sınavlardandır.

TestDaF sınavı, TestDaf Institut tarafından geliştirilmiştir. "TestDaF, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde yükseköğrenim görmek isteyen veya en azından dil seviyesini gösteren resmî bir belgeye ihtiyaç duyan Almanca öğrenenler için bir sınavdır" (TestDaF, 2010: 1). Sınavı geliştiren TestDaF Enstitüsü, kendisini yükseköğrenim bağlamında dilsel ve bilişsel yeterliliklerin test etmek, bu konuda araştırmalar yapmak ve bu araştırma sonuçlarını; test prosedürlerinin geliştirilmesi, analizi ve değerlendirilmesi için kullanan bağımsız bir bilimsel kurum olarak görmektedir (TestDaF, 2019a).

Enstitü, TestDaF'ın dışında TestAS ve OnSET sınavlarını da uygulamaktadır. TestAS, Almanya'da üniversitelerde lisans derecesi almak için tasarlanmış merkezi yetenek

testidir (TestDaF, 2019b). OnSET çevrim içi dil becerilerini sınıflandıran testtir. OnSET, C-test formatında hazırlanan ve dünya çapında kullanılan bir dil sınavıdır. Yabancı dil olarak Almanca ve İngilizce öğrenenler dil becerilerini bu sınavla kontrol ettirebilir. Hızlı, güvenilir ve internet tabanlı bir sınavdır (TestDaF, 2019c).

DSD II sınavı, 1968'de kurulan ZfA kurumu tarafından yapılmaktadır. ZfA'nın görevleri arasında; Alman okulları ve yurt dışındaki eğitim kurumları için eğitim ve yönetim danışmanlığı ve kalite yönetiminin oluşturulmasında destek; yurt dışındaki Alman okullarında, Alman profil okullarında, dil diploması okullarında ve ayrıca halk eğitim sisteminde kullanılmak üzere öğretmenlerin alınması, seçilmesi ve yerleştirilmesi, öğretmenlerin sürekli eğitiminin hazırlanması, yabancı hizmet öğretmenleri ve program öğretmenleri için finansal destek, Alman ve uluslararası derecelere hazırlık, yabancı dil olarak Almanca alanında sınavların geliştirilmesi ve uygulanması (Daimi Konferansın Alman Dili Diploması), Almanca öğretimi, mesleki eğitim, yabancı kültür ve eğitim politikası bağlamında katkılar, uluslararası işbirliği bulunmaktadır (ZfA, 2018a).

Kendi ülkelerinde okuyan öğrenciler DSD sınavlarına girerek Almanya eğitim hakkı kazanabilir. Her yıl dünya genelinde 65'ten fazla ülkede 75.000'den fazla öğrenci bir DSD sınavına katılmaktadır. Bu sınavlarda 14.900 öğrenci DSD II sınavına katılmıştır. (ZfA, 2017:5) ZfA, DSD sınavlarında DSD I, DSD I Pro, DSD II olmak üzere 3 çeşit sınav uygulamaktadır.

DSD I'in hedef seviyesi, Ortak Avrupa Referans Çerçevesi'nin (GeR) yeterlik seviyesi olan B1'dir. Sınav, ilkokulun bağımsız dil kullanımına eşindedir. DSD I, Almanya Federal Cumhuriyeti'nde bir Studienkolleg'e kabul edilmek için gerekli olan Almanca dil becerilerinin kanıtıdır (ZfA, 2018b).

DSD I PRO'nun hedef seviyesi, Ortak Avrupa Referans Çerçevesi'nin (GeR) yeterlilik seviyesi olan B1'dir. Sınav, ilkokulun bağımsız dil kullanımına eşindedir. Hazırlık dersleri, mesleki yönelimli dilin yanı sıra, eğitimsel propadalarla birlikte öğretilir. DSD I PRO, Almanya Federal Cumhuriyeti'nde bir Studienkolleg'e kabul edilmek için gerekli olan Almanca dil becerilerinin kanıtıdır (ZfA, 2018c).

DSD II'nin hedef seviyesi, Ortak Avrupa Referans Çerçevesi'nin (GeR) B2 ve C1 yeterlik seviyeleridir. Sınav bu nedenle bağımsız ve yetkin dil kullanımı eşiğindedir. DSD II, bir Alman üniversitesinde okumak için gerekli olan Almanca dil becerilerinin kanıtıdır (ZfA, 2018d).

telc sınavları 1970'lerde kurulan telc gGmbH kurumu tarafından yapılmaktadır. "Uluslararası standartlara uygun, adil, şeffaf ve güvenilir dil sınavları sunmaktadır. Avrupa konusundaki iddialarını tutarlı bir biçimde hayata geçirmektedirler: Şu andaki programlarında 10 dilde 80'in üzerinde farklı dil sınavları bulunmaktadır. "telc Training" markası altında telc gGmbH özellikle yabancı dil eğitmenlerine yönelik kapsamlı bir eğitim programı da sunmaktadır. Kamu yararına çalışan telc gGmbH, yalnızca sağlam eğitim çalışmalarından ötürü değil, köklü bir kuruluş olduğundan dolayı da büyük saygınlık kazanmıştır. telc – language tests'in 45 yılı aşan tarihinde çözüm ortaklarıyla birlikte büyük, uluslararası bir ağ oluşturabildiler" (telc, 2018a).

telc gGmbH 10 farklı dilde sınav uygulaması gerçekleştirmektedir. (telc, 2018b: 1) şemasına göre: Almanca genel dil grubunda A1-A2-B1-B2-C1-C2 sınavları, meslek grubunda A2-B1-B1/B2-B2-B2/C1-C1 sınavları, okul grubunda A2-B1 sınavları, üniversite grubunda C1 sınavı, tıp ve bakım grubunda B1/B2-B2/C1-B2/C1, göçmen grubunda A2/B1-A2/B1 sınavları, çocuk grubunda A1 olmak üzere toplam 22 sınav uygulamaktadır.

İngilizce genel dil grubunda A1-A2-A2/B1-B1-B1/B2-B2-C1-C2 sınavları, meslek gurubunda A2/B1-B1-B1/B2-B2-B2/C1 sınavları, okul grubunda A2-A2/B1-B1-B1/B2-B2-B2/C1 sınavları, otel ve restoran grubunda B1 sınavı, teknik grupta B2 sınavı, çocuk grubunda A1 sınavı olma üzere toplam 22 sınav uygulanmaktadır.

Türkçe genel dil grubunda A1-A2-B1-B2-C1 sınavları, meslek grubunda A2 sınavı, okul grubunda A2-B1-B2 sınavları olmak üzere toplam 9 sınav bulunmaktadır.

İspanyolca genel dil grubunda A1-A2-B1-B2 sınav, okul grubunda A1-A2-A2/B1-B1-B2 sınavları, çocuk grubunda A1 sınavı olmak üzere toplam 10 sınav bulunmaktadır.

Fransızca genel dil grubunda A1-A2-B1-B2 sınavları, meslek grubunda B1 sınavı, okul grubunda A2-B1 sınavları, çocuk grubunda A1 sınav olmak üzere toplam 8 sınav bulunmaktadır.

İtalyanca genel dil grubunda A1-A2-B1-B2 sınavları olmak üzere toplam 4 sınav bulunmaktadır.

Portekizce genel dil grubunda B1 sınav olmak üzere toplam 1 sınav bulunmaktadır. Rusça genel dil grubunda A1-A2-B1-B2 sınavları olmak üzere toplam 4 sınav bulunmaktadır.

Lehçe okul grubunda B1/B2 sınavı olmak üzere toplam 1 sınav bulunmaktadır.

Arapça genel dil grubunda B1 sınavı olmak üzere toplam 1 sınav bulunmaktadır. telc, 10 dilde 82 farklı sınav uygulamaktadır.

Goethe-Zertifikat sınavı 1951 yılında kurulan Goethe-Institut tarafından yapılmaktadır. “Goethe-Institut, Federal Almanya Cumhuriyeti’nin tüm dünyada faaliyet gösteren kültür enstitüsüdür. Enstitü, Almancanın yurtdışında öğrenilmesine ve uluslararası kültürel işbirliği çalışmalarına katkıda bulunmaktadır” (Goethe, 2018a). Goethe-Institut’ler, Goethe Merkezleri, kültür toplulukları, okuma salonları, dil öğrenim ve sınav merkezlerinden oluşan ağlarla 60 yıldan fazla bir süredir pek çok insanla ilk temas kuran kurumdur. 90’dan fazla ülkede önde gelen kurumla iş birliği yapmaktadır (Goethe, 2018b). Goethe Institut, Goethe-Zertifikat grubunda A1-A2-B1-B2-C1-C2 GDS olmak üzere 6 seviyede sınav uygulamaktadır. A1-A2-B1-B2 sınavlarının hem gençler hem yetişkinler olmak üzere 2 ayrı sınavı bulunmaktadır.

“Goethe-Test PRO: Bilgisayar tabanlı Almanca testi, işyerinde dinleme ve okuma becerilerini hızlı ve güvenilir bir şekilde belirlemektedir” (Goethe, 2018c). Toplam 12 sınav türü bulunmaktadır.

2.2.4. Fransızca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavı

DELFL&DALF sınavları Fransızca dil yeterliklerini ölçen sınavlardandır. Fransızca sınavı, 1945 yılında kurulan Fransa Milli Eğitim Bakanlığı'nın bir kurumu CIEP tarafından uygulanmaktadır. Kurumun faaliyet alanları içinde: dünya genelinde Fransızcanın desteklenerek dil sertifikalarının verilmesi, dil asistanı ve öğretmen değişim programları sayesinde uluslararası etkileşim sağlanması; eğitim, mesleki eğitim, yükseköğretimin kalitesi alanında işbirliği, Fransızca öğretmenlerinin eğitim yöneticilerinin eğitilmesi bulunmaktadır. CIEP, projelerini yürütmek için 250 kişilik bir ekibin ve yaklaşık 1000 uzman ve ulusal ve uluslararası ortaklardan oluşan bir ağı bilgi birikimine dayanmaktadır (CIEP, 2016: 8).

CIEP, DELF-DALF sınavları 6 gruba ayrılmaktadır. Birinci grupta DELF tout public sınavları yetişkinler için A1-A2-B1-B2 olmak üzere 4 sınavdan, ikinci grupta DELF Prim sınavları ilkokulda yabancı dil olarak Fransızca öğrenen 7-12 yaş arası çocuklar için A1.1-A1-A2 olmak üzere 3 sınavdan, üçüncü grupta DELF junior sınavı ortaokul öğrencileri ve ergen adaylar 12-17 yaş için A1-A2-B1-B2 olmak üzere 4 sınav, dördüncü grupta DELF scolaire sınavı ortaokul öğrencileri ve ergen adaylar 12-17 yaş için A1-A2-B1-B2 olmak üzere 4 sınavdan, beşinci grupta DELF Pro sınavı işyeri Fransızcası için A1-A2-B1-B2 olmak üzere 4 sınavdan, altıncı grupta DALF sınavı yetişkinler için C1-C2 olmak üzere 2 sınavdan toplam 21 sınavdan oluşmaktadır (CIEP, 2018a).

TCF sınav grubunda 5 sınav bulunmaktadır. Birincisi dil becerilerinizi kişisel ve akademik değerlendirmek için TCF sınavı, ikincisi Fransız üniversitelerinde veya mimarlık okumak için TCD DAP sınavı, üçüncüsü Fransız vatandaşlığı için TCF ANF (l'accès à la nationalité française) sınavı, dördüncüsü göçmenlik için TCF for Quebec sınavı, beşincisi Kanada vatandaşlığı ve Kanada'da oturma izni için TCF CANADA sınavlarıdır (CIEP, 2019).

DILF temel yeterlik seviyesi olan A1.1 sınavıdır (CIEP, 2018b). Ev@lang %100 çevrim içi bir sınavdır. Ev@lang, işe alım, profesyonel tanıtım veya eğitim bağlamında bir yabancı dilde seviyenizi hızlı ve doğru bir şekilde değerlendirmeyi sağlar. Ev@lang, Fransızca, İngilizce ve Arapça adaylık becerilerini değerlendirmek için

modern ve güvenilir bir araçtır. Ev@lang, Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi AOÖÇ ile uyumludur. Daha fazla hassasiyet için 12 seviyeye sahiptir: A1-A1+-A2-A2+ -B1- -B1-B1+- -B2- -B2-B2+-C1-C2 seviyeleridir (CIEP, 2018c).

2.2.5. İspanyolca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları

DELE sınavları İspanyolca dil yeterliklerini ölçen sınavlardandır. İspanyolca sınavı, 1991 yılında kurulan Instituto Cervantes tarafından uygulanmaktadır. Kurum İspanyolcanın öğretimine ve İspanyol kültürünün yurt dışında yayılmasına katkı sağlamaktadır. Beş kıtada, 44 ülkede, 87 merkezde faaliyet göstermektedir. Ayrıca İspanya'da iki ofisi vardır. (Cervantes, 2018a).

Enstitünün amaçları arasında: İspanya'daki genel ve özel kursları ve ortak resmî dilleri organize etmek, Eğitim ve Mesleki Eğitim Bakanlığı adına DELE sınavlarını ve diplomalarını düzenlemek, öğretmen eğitimlerini düzenlemek, Hispanistlerin çalışmalarını desteklemek, İspanyol kültürünü yaymak, dünyadaki en büyük İspanyol kütüphanelerini yönetmek, Cervantes Sanal Merkezi yönetip halka açık dijital kitap yayınlamak bulunmaktadır (Cervantes, 2018a).

Enstitü sekiz DELE sınavı sunmaktadır. Yetişkinler için 6 seviye A1-A2-B1-B2-C1-C2 DELE sınavları, Okul çağındaki öğrenciler 11-17 yaş için A1-A2/B1 DELE ESCOLARES sınavları yapılmaktadır (Cervantes, 2018b). DELE sınavların dışında belli bir gruba vatandaşlık verilmesi için CCSE (conocimientos constitucionales y socioculturales de España) sınavı yapılmaktadır (Cervantes, 2018c).

SIELE, beş kıtadan gelen öğrencilere ve profesyonellere yönelik elektronik medya aracılığıyla İspanyolcadaki yeterlik derecesini belgeleyen İspanyolca Dilinin Uluslararası Hizmet Değerlendirmesidir (Cervantes, 2018d). Toplam 10 farklı sınav uygulanmaktadır.

2.2.6. İtalyanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavları

CELI sınavları, İtalyanca dil yeterliğini ölçen sınavlardandır. İtalyanca sınavı,1921 yılında kurulan Perugia Yabancılar Üniversitesinin Değerlendirme ve Dil Sertifikaları Merkezi (CVCL), tarafından uygulanmaktadır. 1987'den beri Perugia Yabancılar Üniversitesi tarafından İtalyanca L2'nin (ikinci dil) belgelendirilmesi, 2005 yılında özerk bir üniversite merkezi olarak kurulan CVCL, deneyimiyle birleştirilmiştir (Perugia, 2018a).

CVCL'nin kurumsal faaliyetlerinde: kullanıcıların türüne göre ayırt edilen uluslararası seviyede tanınan dil yeterlik sınavların hazırlanması, oluşturulması, yönetilmesini sağlamak; uluslararası araştırma projelerine katılmak ve araştırma yapmak; öğretmen, sınav sorumlusu eğitimi vermek bulunmaktadır (Perugia, 2018b).

CVCL, CELI grubunda 6 sınav CELI Impact A1-CELI 1 (A2)-CELI 2 (B1)-CELI 3 (B2)-CELI 4 (C1)-CELI 5 (C2) uygulanmaktadır. Göçmenler için CELI i (göçmenler) 3 sınav CELI Impact i (A1)- CELI 1 i (A2)-CELI 2 i (B1) sınavları uygulanmaktadır. 13-17 yaş arası gençlerin iletişimsel becerileri için CELI A grubunda 3 sınav CELI 1 a (A2), CELI 2 a (B1), CELI 3 a (B2) sınavları uygulanmaktadır (Perugia, 2018c). Belirli mesleklerde çalışmak için İtalyanca bilgisini ölçmek amaçlı CIC Intermedio-B1 ve CIC Avanzato-C1 sınavları yapılmaktadır (Perugia, 2018d). CVCL, toplam 14 sınav uygulamaktadır. Ayrıca Yabancılara İtalyanca Öğretmek için DILS-PG Sertifika programı düzenlemektedir. DILS-PG, İtalyanca öğretmeni mesleğini yabancılara etkin ve daha bilinçli bir şekilde yerine getirmek için temel dil öğretimi bilgi ve becerilerini belirlemek için özel bir sertifikadır (Perugia, 2019).

2.2.7. Rusça Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavı

TORFL sınavları, Rusça dil yeterliğini ölçen sınavlardandır. Rusça sınavı, temelleri 1966 atılıp zaman içerisinde farklı statüler kazanan Puşkin Enstitüsü tarafından uygulanmaktadır. Enstitünün faaliyetlerinde, Rusçayı yabancı bir dil olarak öğretmek, Rusçanın yayılmasına destek vermek, Rusça öğretmenleri için eğitim vermek, Rusça öğrenmeye yönelik bilimsel ve metodolojik materyaller ve sözlükler geliştirmek, Rusçada yabancı bir dil olarak test yapmak bulunmaktadır (Pushkin, 2018a).

Puşkin Enstitüsü sınavları: devlet sınavları ve sertifikasyon sınavları olmak üzere yapmaktadır. Devlet sınavlarında, Rusya Federasyonu Vatandaşlık Sınavı grubunda 1 sınav; çalışma izni almak isteyen kişiler için, Rusya Federasyonu'nda geçici oturma izni almak için, Rusya Federasyonu'nda oturma izni almak için yapılan grupta Rus dili, tarihi ve Rusya'nın temel yasalarında 1 sınav, TORFL grubunda 6 sınav bulunmaktadır. TEU (A1)-TBU (A2)-ТРКИ-1 (B1)-ТРКИ-2 (B2)-ТРКИ-3 (C1)-ТРКИ-4 (C2) olmak üzere toplam 8 sınav yapılmaktadır (Pushkin, 2018b).

Sertifikasyon sınavların, günlük iletişim grubunda A1-A2-B1-B2-C1-C2 sınavları, okul öğrencileri grubunda A1-A2-B1-B2-C1-C2 sınavları, iş iletişimi grubunda B1-B2-C1 sınavları, turizm sektörü grubunda 4 sınav RET-0 (A1), RET-1 (A2), RET-2 (B1), RET-3(B2-C1-C2) olmak üzere toplam 16 sınav türü bulunmaktadır (Pushkin, 2018c). Puşkin Enstitüsü 24 sınav uygulamaktadır.

Dil yeterlik sınavlarını yapan kurumların adları ve kuruluş yılları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Sınav Yapan Kurumların Adları ve Bunların Kuruluş Yılları

Dil	Sınavın Adı	Sınavı Yapan Kurum	Kuruluş Yılı
Türkçe	TYS	Yunus Emre Enstitüsü	2007
İngilizce	CPE	Cambridge Assessment English	1913
	CAE	Cambridge Assessment English	1913
	TOEFL iBT	ETS	1950'ler
	PTE Akademik	Pearson	1920'ler
Almanca	TestDaF	TestDaf Institut	2001
	DSD II	ZfA	1968
	telc	telc GmbH	1970'ler
	Goethe-Zertifikat	Goethe-Institut	1951
Fransızca	DELTA & DALF	CIEP	1945
İspanyolca	DELE	Instituto Cervantes	1991
İtalyanca	CELI	Università per Stranieri di Perugia	1921
Rusça	TORFL	The Pushkin State Russian Language Institute	1966

2.3. Uluslararası Dil Sınavları İçin Akreditasyon Kuruluşları

Uluslararası dil sınavları için akreditasyon kuruluşları, dil yeterlik sınavı yapan kurumlar için hizmet sunmaktadır. Dil yeterlik sınavı yapan kurumlar, akreditasyon kuruluşlarına üye olarak sınavlarının tanınırlığını, güvenilirliğini, kalitesini ispatlamış olur. Diller için AOÖÇ sitesinin ortaklar bölümünde akreditasyon kuruluşları bulunmaktadır. İncelenen sınavları kapsamında 3 akreditasyon kuruluşu hakkında bilgiler verilmiştir. Bunlar: ALTE, EALTA, EAQUALS'dır

ALTE, 1989 yılında Cambridge Üniversitesi (İngiltere) ve Universidad de Salamanca (İspanya) tarafından kurulmuştur. ALTE bugün, 25 Avrupa dilini temsil eden 34 tam üyeye, ayrıca 58 Kurumsal İştirakçiye ve dünyanın her yerinden 500'den fazla Bireysel İştirake sahiptir (ALTE, 2018a). ALTE kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur ve Avrupa Konseyi ile bir STK olarak katılımcı statüsüne sahiptir (ALTE, 2018a). ALTE, Avrupa ve ötesindeki dil becerilerinin âdil ve doğru bir şekilde değerlendirilmesini desteklemek için birlikte çalışan dil testi sağlayıcılarının birliğidir. ALTE, dil değerlendirmesinin yönleri üzerine kurslar ve konferanslar düzenlemektedir ve Avrupa dil sınavlarının bir kalite denetim sistemini işletmektedir (ALTE, 2018a). ALTE'nin üyelik tipi 3 şekilde olmaktadır. 1-Tam Üyelik, 2-Kurumsal İştirakler, 3-Bireysel Üyelik. ALTE Tam Üyeler, kurumun kurulduğu ülkenin resmî dilinde dil testleri üreten kurumlardır (ALTE, 2018b). ALTE Kurumsal İştirakleri, dil testine ilgi ve aktif katılım gösteren kuruluşlardır (ALTE, 2018c). Bireysel üyelik ücretsizdir. Etkinliklerden haberdar olunmaktadır (ALTE, 2018d).

ALTE'de sağlanması gereken asgarî standartlar 5 başlık altında bulunmaktadır. Bunlar: Test Yapımı, Uygulama ve Lojistik, Değerlendirme ve Puanlama, Sonuçların Analizi, Paydaşlarla İletişimdir (ALTE, 2018e). Bu standartlar sağlandığında kurumların hazırladığı sınavlar kalite işareti almaktadır.

EALTA, Avrupa'da dil testçileri için profesyonel bir kuruluştur. EALTA'nın çıkarları, diğer herhangi bir kuruluşun çıkarlarından bağımsızdır. EALTA Avrupa Topluluğu'ndan malî destek ile kurulmuştur (EALTA, 2018). EALTA'nın amacı, dil testi ve değerlendirmesinin teorik prensiplerinin anlaşılmasını ve Avrupa genelinde test ve değerlendirme uygulamalarının iyileştirilmesini ve paylaşılmasını teşvik etmektir (EALTA, 2018). 59 kurumsal üyeye sahiptir

EAQUALS; uluslararası akreditasyon, kalite güvencesi, eğitim ve standardizasyon konularında uzmandır ve dünya çapında dil öğretimi ve öğrenimi geliştirmek için araştırma yaparak pratik kaynaklar oluşturur (EAQUALS, 2018a). EAQUALS' ın 4 çeşit üyeliği vardır: 1. Akredite üyelik, 2. Ortak üyelik, 3. Bireysel üyelik, 4. Proje üyeliğidir. Eaquals Akredite Üyeleri yüksek uluslararası standartlara ulaşmıştır ve sürekli iyileştirme göstermektedir. Akreditasyon, her dört yılda bir tekrarlanan yerinde inceleme dâhil kapsamlı ve titiz bir kalite güvence sürecinden sonra verilmektedir. Sadece talep edilen Eaquals Kalite Standartlarına tam olarak uyan kurumlar akredite edilebilir ve logoyu görüntüleyebilir (EAQUALS, 2018b). Ortak Üyeler, dil öğrenimi alanında önemli katılım ve mesleki başarı sağlayan ulusal ve uluslararası kuruluşlardır. Bunlar arasında önde gelen kültürel kurumlar, dil merkezlerinin önemli dernekleri, dil sınavı sağlayıcıları, yayıncılar ve ulusal akreditasyon kuruluşları yer alır (EAQUALS, 2018c). 33 ortak üye bulunmaktadır. Bireysel üyeler, derneğin çalışmalarında aktif rol almak isteyen ve bir Eaquals üyesi kurum tarafından istihdam edilmeyen deneyimli dil eğitimi profesyonelleridir. Üyelikleri sayesinde bu ağın bir parçası olurlar ve Eaquals projeleri üzerinde iş birliği yapabilirler (EAQUALS, 2018d). Proje Ortakları, Eaquals' ın eğitim çalışmalarına katkıda bulunmak veya üyeleri kendi projelerine dâhil etmek isteyen kapsamlı mesleki ve araştırma uzmanlığına sahip kuruluşlardır (EAQUALS, 2018e).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen, olay veya olgular hakkında, bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Şimşek, 2009: 42). Sınav dokümanlarına ve uygulamalarına ulaşılarak TYS'nin uluslararası geçerliğe sahip bazı dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılması yapılmıştır. Bu doğrultuda içerik analizi tekniği esas alınmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni dil yeterlik sınavlarıdır. Yaygın olarak kullanılan dillerin, uluslararası alanda yapılan pek çok dil yeterlik sınavları bulunmaktadır. Bütün bu sınavların incelenmesi pek çok sebepten mümkün olmayacağı için örneklem seçilmiştir. Bu araştırmanın örneklemini TYS ve uluslararası geçerliğe sahip bazı dil yeterlik sınavlarıdır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler, içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. “İçerik analizi, metin içinde tanımlanan belirli karakterlerden sistematik ve tarafsız sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma tekniğidir” (Stone ve ark. 1966: 213'ten aktaran: Koçak ve Arun: 2006: 22). Bu çalışmada TYS ile uluslararası geçerliğe sahip bazı dil yeterlik sınavlarına ait örnek sınavlar, bilgi ve belgeler incelemeye tabi tutulmuştur.

3.4. Araştırma Sürecinin İşleyişi

İlk olarak ilgili sınavların resmî internet sitelerinde belirtilen Türkiye’deki sınav merkezlerinin irtibat telefonlarına ve e-posta adreslerine ulaşıldı. Bu sınav merkezleriyle gerek telefonla gerekse e-posta yoluyla tez araştırması yapıldığı bu nedenle gerekli bilgilere ulaşma konusunda yardımcı olunması talebi iletildi.

Tez konusunun TYS ile diğer dil yeterlik sınavları olduğu için TYS’yi yapan Yunus Emre Enstitüsüyle irtibata geçilip tez konusu hakkında bilgi verildi. Gerekli yardımların sağlanması için enstitüye dilekçe yazılıp resmî talepte bulunuldu. Enstitü yönetiminin bu konuyla ilgili onay yazısı araştırmacıya hem posta hem e-posta aracılığıyla gönderildi. Bu süreçten sonra enstitünün sınav merkeziyle irtibata geçildi, araştırma konuları ve elde edilen bilgiler, ilgililerle paylaşıldı.

İncelenen dil yeterlik sınavlarının tamamında internet sitesindeki örnek sınavlar, sınav kılavuzları, sınav yönergeleri, sınav tarihleri, sınav ücretleri kısacası araştırmanın alt problemlerinde belirtilen konularla ilgili bilgi toplandı. Ulaşılan bilgiler, dokümanlar ve belgeler arşivlendi. Her sınav için klasör oluşturuldu. Aynı dilden birden fazla olan sınavlarda alt klasörler oluşturuldu. İlgili sınavlara ait bütün belgeler bu klasörlerde depolandı.

Çalışmanın alt amaçlarına ulaşmak için 7 dile ait 25 dil yeterlik sınavına (seviye sınavları dâhil) ait sınav örnekleri ayrı ayrı incelendi, incelenen sınavlara ait yayımlanan dokümanlar da incelemeye alındı, veri elde edilmeye çalışıldı. İlgili sınavı yapan sınav merkezleriyle irtibata geçilerek sınavların detayları hakkında bilgi toplandı. Çeviri programlarıyla ve ilgili dili bilen kişilerle sınav içerikleri hakkında veri elde edildi. Araştırmanın alt amaçlarından olan uluslararası akreditasyon kuruluşları bölümünde sınavların üyelik durumları hakkında nihai bilgi almak için ALTE’nin ve EQUALS’ın sekreteryasıyla yazışmalar yapıldı.

Araştırma için planlanan faaliyetlerin sırası ve zamanlaması aşağıdaki zaman yönetimi çizelgesinde gösterilmiştir.

Tablo 6: Araştırmaya İlişkin İşlem-Zaman Çizelgesi

İşlem(ler) ve Zaman Aralıkları	Ocak 2018	Şubat 2018	Mart 2018	Nisan 2018	Mayıs 2018	Haziran 2018	Temmuz 2018	Ağustos 2018	Eylül 2018	Ekim 2018	Kasım 2018	Aralık 2018	Ocak 2019	Şubat 2019	Mart 2019	Nisan 2019	Mayıs 2019	Haziran 2019	Temmuz 2019
Literatürün taranması	X	X	X	X															
Verilerin toplanması					X	X	X	X	X										
Verilerin düzenlenmesi ve analizi										X	X	X	X	X	X				
Tezin raporlaştırılması ve sunulması																X	X	X	X

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Dil yeterlik sınavlarında belirlenen alt problemlere ait ham bilgiler elde edildikten sonra her bölümde oluşturulan tablolara, bu bilgiler işlenmiştir. Tablolar oluşturulurken 25 sınav bütün tablolarında aynı düzende olacak şekilde yerleştirilmiştir. İncelemelere ilişkin bulgular, oluşturulan tablodaki ilgili sınavın karşısına açıklama ya da işaret olarak belirtilmiştir. Bu şekilde araştırılan bir bulguya ait yorumlar, tablodaki bilgilere göre karşılaştırılarak yazılmıştır. Bu doğrultuda bulgular ve yorumlar elde edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Her Bir Sınav Öncesinde (başvuru vb.) Uygulanan Süreç Adımları ve Sınavlarla İlgili Olarak Bilinmesi Gereken Genel Bulgular

Sınav öncesindeki süreç adımları, adayların sınava girmeden önce sınav hakkında bilgi sahibi olmaları açısından önemlidir. Sınavların resmî internet sitesinde bulunan sıkça sorulan sorular bölümü ya da sınav yönetmelikleri bu konuda gerekli bilgileri içermektedir.

Bu bölümde, sınavların yapılma amaçlarına ve sınav sonuçlarının kullanılabilceği durumlara, sınavlara başvuru biçimine, sınavların uygulandığı merkez sayılarına, sınav ücretlerine, sınavların uygulanma biçimine, sınavların yapılma sıklığına ve gerçekleştirildiği zaman dilimlerine ilişkin bilgilere değinilecektir.

Adayların sınava girme amacı, sınavı yapan kurumun amaçlarıyla örtüşmelidir. Örneğin bazı ülkelerin göçmen ya da vatandaşlık kabullerinde istedikleri sınav türüyle, üniversite başvurusu için istedikleri sınav türü farklı olabilir. Adayın sınav öncesinde sınavdan elde ettiği puanın nerelerde geçerli olduğunu bilmesi gerekmektedir.

Sınavların yapılma amaçları ve sınav sonuçlarının kullanılabilceği durumlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 7: Sınavların Yapılma Amaçları ve Sınav Sonuçlarının Kullanılabileceği Durumlara İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Sınavın Yapılma Amacı	Sınav Sonuçlarının Kullanılabileceği Durumlar
Türkçe	TYS	Türkçe dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik
İngilizce	CPE	İngilizce dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik, Vize, Göçmenlik
	CAE	İngilizce dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik, Vize, Göçmenlik
	TOEFL iBT	İngilizce dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik, Vize, Göçmenlik
	PTE Akademik	İngilizce dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik, Vize, Göçmenlik
Almanca	TestDaF	Almanca dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, Akademik
	DSD II	Almanca dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, Akademik
	telc Deutsch	Almanca dil yeterliğini ölçmek	Eğitim, Mesleki alan bilgisi
	Goethe-Zertifikat	Almanca dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik,
Fransızca	DELF & DALF	Fransızca dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik, Göçmenlik, Burs
İspanyolca	DELE	İspanyolca dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Burs
İtalyanca	CELI	İtalyanca dil yeterliğini ölçmek	Üniversite, İş başvurusu, Akademik
Rusça	TORFL	Rusça dil yeterliğini ölçmek	Eğitim

Sınavın yapılma amacı, bütün sınavlarda dil yeterliğini ölçmektir. Sınav sonuçlarının kullanılabileceği durumlar da ise bütün sınavlarda eğitim alanı ortak olmakla beraber CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, DELF & DALF' ta sınav sonuç belgesi göçmenlik başvurusu için de kullanılmaktadır. TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE, CELI sınavlarının sonuçlarını iş başvurusunda da kullanılmaktadır. Şunu da vurgulamak gerekir: Sınav sonuçlarının göçmenlik başvurusunda kullanılması bir devlet politikasıdır. Sınavı geliştiren kurum ya da sınavın kapsamı ile ilgili değildir.

Başvuruların hangi şekilde (sınav merkezinden veya çevrim içi) yapılacağıın bilinmesi gereklidir. Bu bilgi, adayın başvuru aşamasında takip edeceği yöntemi belirlemesinde faydalı olacaktır. Sınavlara başvuru biçimine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 8: Sınavlara Başvuru Biçimine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Sınava Başvuru Biçimi
Türkçe	TYS	Çevrim içi
İngilizce	CPE	Sınav merkezi
	CAE	Sınav merkezi
	TOEFL iBT	Çevrim içi, telefon, posta
	PTE Akademik	Çevrim içi
Almanca	TestDaF	Çevrim içi
	DSD II	DSD II kapsamındaki okullar
	telc Deutsch	Sınav merkezi, çevrim içi
	Goethe-Zertifikat	Çevrim içi
Fransızca	DELTA & DALF	Sınav merkezi
İspanyolca	DELE	Sınav merkezi
İtalyanca	CELI	Sınav merkezi
Rusça	TORFL	Sınav merkezi

Sınav başvuru biçimleri sınavlara göre değişmektedir. CPE, CAE, DELTA & DALF, DELE, CELI, TORFL sınavları, başvurularını sınav merkezlerinde; YYS, PTE Akademik, TestDaF, Goethe-Zertifikat sınavları, başvurularını çevrim içi; telc Deutsch sınavı başvurularını hem sınav merkezlerinde hem çevrim içi başvurarak almaktadır. TOEFL iBT sınavı çevrim içi başvurunun yanında telefon ve posta yoluyla da sınav kayıtları yapmaktadır. DSD II sınavı okullarda uygulanan bir sınav olduğu için DSD kapsamındaki okullarda kayıt yapılmaktadır. Sınav merkezlerindeki başvurularda siteden ya da sınav merkezinden alınacak başvuru formu doldurulup sınav merkezine e-posta gönderip ya da şahsen gidip başvuru yapılmaktadır. Sınav ücreti, sınav merkezinin belirlediği banka hesap numarasına ödenmektedir. Bu şekilde başvuru tamamlanmış olur.

Sınavların uygulandığı merkez sayısının fazla olması daha fazla adayın sınava girmesini sağlamaktadır. Özellikle sınav merkezi fazla olan kurumlar paylaştıkları bilgilerde bir yılda sınava giren ve sertifika alan aday sayılarını açıklamaktadır. Sınavların uygulandığı merkez sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 9: Sınavların Uygulandığı Merkez Sayılarına İlişkin Veriler

Dil	Sınavın Adı	Sınavın Uygulandığı Ülke Sayısı*	Sınavın Uygulandığı Merkez Sayısı*	Sınavın Kendi Ülkesinde Uygulandığı Merkez Sayısı*	Sınavın Türkiye’de Uygulandığı Merkez Sayısı*
Türkçe	TYS	43	52	1	1
İngilizce	CPE	107	1048	100	9
	CAE	110	1164	106	9
	TOEFL iBT	188	1054	311	16
	PTE Akademik	55	241	17	8
Almanca	TestDaF	98	450	228	8
	DSD II	128	900	1	23
	telc Deutsch	29	263	-	13
	Goethe-Zertifikat	98	317	27	3
Fransızca	DELTA & DALF	173	1088	41	5
İspanyolca	DELE	136	991	162	5
İtalyanca	CELI	51	250	123	3
Rusça	TORFL	26	59	1	1

*Merkez sayıları 5 Aralık 2018 tarihinde kurumların sitelerindeki veriler esas alınarak hazırlanmıştır.

Sınav merkezi sayıları değişkenlik göstermektedir. Tabloda gösterilen sınav merkezi sayıları belirtilen tarihteki güncel sayılardır. Bu tarihten sonra sınav merkezi sayıları artış ve düşüş gösterebilir. Tablo incelendiğinde, TOEFL iBT sınavı 188 ülkede uygulanmaktadır. En fazla ülkede uygulanan sınav TOEFL iBT sınavıdır. CAE sınavı, 1164 sınav merkezinde uygulanmaktadır. Diğer sınavlara göre en fazla sınav merkezi olan sınavıdır. TOEFL iBT, 311 merkezle kendi ülkesinde (Amerika) en fazla sınav merkez sayısına sahip sınavıdır. DSD II sınavı, 23 sınav merkeziyle Türkiye’de en fazla sınav merkezi olan sınavıdır. Burada, DSD II’nin, DSD kapsamındaki okullarda uygulanması etkilidir. telc Deutsch sınavları kendi ülkelerinde (Almanya) uygulanmamaktadır. TYS, Yunus Emre Enstitüsünün bulunduğu 43 ülkede, 52 enstitü merkezinde uygulanmaktadır. Türkiye’de bulunan sınav merkezi sayısı 1’dir. Diğer dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırıldığında TYS’nin sınavın uygulandığı ülke sayısı, sınav merkezi sayısı, Türkiye’deki sınav merkezi sayısı azdır. Diğer dil yeterlik sınavlarının sayılarının fazla olmasında daha eski tarihte faaliyete başlaması da etkilidir. Diğer dil yeterlik sınavlarında enstitülerin dışında sınav ortaklığı yapılan konsolosluklar, üniversiteler ve kurslar da bulunmaktadır.

TYS, 2012 yılında 10 enstitü merkezinde uygulanırken 2018 yılında 52 enstitü merkezinde uygulanmıştır. Yani, enstitü merkezi arttıkça sınav uygulanan merkezi sayısı da artmıştır. Sınavın Türkiye’de, sadece Ankara’da yapılıyor olması adaylar için

yeterli değildir. Türkiye’de misafir ettiğimiz insanların sayısı fazladır. Bunlar içinde eğitim gören ve eğitimci kişiler bulunmaktadır. Türkçe dil seviyelerini Yunus Emre Enstitüsünden alacakları belgeyle ispatlamaları onlar için önemlidir. Yurt içinde yeni sınav merkezlerinin açılması, TYS’ye girmek isteyenler için kolaylaştırıcı olacaktır.

Sınav ücretleri, sınavlara göre değişiklik göstermektedir. Bazı sınavlar, tek sınavken bazı sınavlar seviye seviye uygulanmaktadır. Bu da ekonomik açıdan etkili bir durumdur. Sınavların çoğu dolar veya avro olarak ücretlendirilmektedir. Sınav ücretlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 10: Sınav Ücretlerine İlişkin Veriler

Dil	Sınavın Adı	Tek Oturumlu Sınavlar	B2 Sınavı	C1 Sınavı	C2 Sınavı
Türkçe	TYS	200 Türk lirası (Türkiye’de) 50-120 dolar (280-674 Türk lirası) 50-120 avro (319-766 Türk lirası)			
İngilizce	CPE	140 avro (894 Türk lirası)			
	CAE	130 avro (830 Türk lirası)			
	TOEFL iBT	185 dolar (1.039 Türk lirası)			
	PTE Akademik	700 Türk lirası			
Almanca	TestDaF	145 avro (1.039 Türk lirası)			
	DSD II	Ücretsiz			
	telc Deutsch		110 avro 702 Türk lirası	150 avro (958Türk lirası)	150 avro (958Türk lirası)
	Goethe-Zertifikat		460 Türk lirası	480 Türk lirası	520 Türk lirası
Fransızca	DELFI & DALF		460 Türk lirası	550 Türk lirası	610 Türk lirası
İspanyolca	DELE		350 Türk lirası	420 Türk lirası	470 Türk lirası
İtalyanca	CELI		50 avro (319 Türk lirası)	50 avro 319 Türk lirası	50 avro 319 Türk lirası
Rusça	TORFL		5740 Ruble (482 Türk lirası)	6150 Ruble (517 Türk lirası)	6150 Ruble (517 Türk lirası)
Sınavların Türk lirası bazında ücretleri belirlenirken 27/10/2018 Tarihli Resmî Gazetede yayınlanan döviz kurları esas alınmıştır.					

Sınav ücretleri incelediğimiz iki durum ortaya çıkmaktadır. Bazı sınavlar tek, bazıları seviye seviye uygulanmaktadır. TYS'yi tek sınavlarla karşılaştırdığımızda DSD II' den sonra en ekonomik sınavdır. TYS'ye ücret olarak en yakın PTE Akademik sınavıyla arasında 500 TL fark bulunmaktadır. Bu da Yunus Emre Enstitüsünün kamu yararı gözettiğinin göstergelerinden biridir. TYS'nin yurt dışındaki ücretleri incelendiğinde diğer sınavlara göre yine ekonomik olduğu görülmektedir. Seviye sınavları adaylara daha maliyetli olmaktadır. Örneğin telc Deutsch sınavında 3 sertifikanın maliyeti (B2, C1, C2) 2617 Türk lirası, Goethe-Zertifikat sınavında 3 sertifikanın maliyeti (B2, C1, C2) 1460 Türk lirası, DELF & DALF sınavında 3 sertifikanın maliyeti (B2, C1, C2) 1620 Türk lirası, DELE Nivel sınavında 3 sertifikanın maliyeti (B2, C1, C2) 1240 Türk lirası, CELI sınavında 3 sertifikanın maliyeti (B2, C1, C2) 958 Türk lirası, TORFL Level sınavında 3 sertifikanın maliyeti (B2, C1, C2) 1515 Türk lirası'dır. A1 öncesi, A1, A2, B1 sınavları da dâhil edildiğinde bu ücret 2 katına çıkmaktadır.

Sınavlar ya kâğıt tabanlı ya da internet tabanlı gerçekleştirilmektedir. İnternet tabanlı sınavlarda bir yılda yapılan sınav sayısı, kâğıt tabanlı yapılan sınav sayılarına göre daha fazladır. Kâğıt tabanlı yapılan sınavlarda soruların basım, dağıtım, uygulama ve değerlendirme aşaması zaman alan dikkat gerektiren bir iştir. İnternet ortamında yapılan sınavlarda veriler dijital olarak bulunmakta; uygulama sınav gözetmenleri kontrolünde internet üzerinden sağlanmaktadır. Değerlendirme ise sınav anında cevaplar kaydedildiği için daha kısa sürede değerlendirilmektedir. İnternet tabanlı sınavların olumlu tarafı fazla olsa da kâğıt tabanlı sınavlar, sınav ortamında bulunmak, başkalarıyla temasa geçmek, yaşanacak olası elektronik aksaklıkların stresinden uzak durmak ve kullanılabilirlik yönünden daha yaygındır. Sınavların uygulanma biçimine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 11: Sınavların Uygulanma Biçimine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Sınavların Uygulanma Biçimi	
		Kâğıt Tabanlı	İnternet Tabanlı
Türkçe	TYS	✓	
İngilizce	CPE	✓	✓
	CAE	✓	✓
	TOEFL iBT		✓
	PTE Akademik		✓
Almanca	TestDaF	✓	
	DSD II	✓	
	telc Deutsch	✓	
	Goethe-Zertifikat	✓	
Fransızca	DELF & DALF	✓	
İspanyolca	DELE	✓	
İtalyanca	CELI	✓	
Rusça	TORFL	✓	

TOEFL iBT ve PTE Akademik hariç sınavlar kâğıt tabanlı uygulanmaktadır. İnternet tabanlı sınavlar İngilizceyle sınırlıdır. CPE ve CAE hem kâğıt tabanlı hem de internet tabanlı uygulanmaktadır. TestDaF'ın konuşma sınavında adaya dinlettirilen sorular stüdyo ortamında kaydedilmektedir. TYS de internet tabanlı sınav uygulaması için çalışma yürütmektedir. TYS'nin İnternet Tabanlı Sınav Projesi 2019 yılı sonu itibariyle uygulanması planlanmaktadır. Pilot uygulamalar yapılmaktadır.

Sınavların yapılma sıklığı adaylar açısından önemlidir. Özellikle yapılan sınavların sertifikaları, uluslararası geçerliği olan belgelerdir. Bu belgeler alım ve kabullerde de geçerlidir. Bu nedenle aday, sınava girdiği zaman istediği puanı alamazsa çok uzun süre diğer sınavı beklemesi aday için olumsuz bir durumdur. Bu nedenle yılda 3-4 defa yapılan sınavlar adaylar için olumludur. Sınavların yapılma sıklığı ve gerçekleştirildiği zaman dilimlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 12: Sınavların Türkiye’de Yapılma Sıklığı ve Gerçekleştirildiği Zaman Dilimlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Sınavın Yapılma Sıklığı ve Gerçekleştirildiği Zaman Dilimleri
Türkçe	TYS	Yılda 3 defa / ocak-mayıs-temmuz
İngilizce	CPE	Yılda 5 defa / mart, mayıs, haziran, kasım, aralık
	CAE	Ayda 1-3 sınav arası
	TOEFL iBT	Yılda 4-24 sınav arası
	PTE Akademik	Her hafta yapılabilmektedir.
Almanca	TestDaF	Yılda 6 defa / şubat, nisan, mayıs, temmuz, eylül, kasım
	DSD II	Yılda 1 defa / aralık
	telc Deutsch	Yılda 3 defa / ocak, mayıs, eylül
	Goethe-Zertifikat	Yılda 5 defa / şubat, nisan, temmuz, ekim, aralık
Fransızca	DELF & DALF	Yılda 3 defa / şubat, haziran, kasım
İspanyolca	DELE	Nivel B2 yılda 3 defa / nisan, mayıs, kasım Nivel C1 yılda 3 defa / nisan, mayıs, kasım Nivel C2 yılda 2 defa / mayıs, kasım
İtalyanca	CELI	CELI 3 yılda 3 defa/ şubat, haziran, kasım CELI 4,CELI 5 yılda 2 defa / haziran, kasım
Rusça	TORFL	Yılda 1 defa / haziran
Sınav takvim bilgilerine en son 5 Aralık 2018 tarihinde erişilmiştir.		

Sınav tarihlerini ve sayısını sınav merkezleri belirlemektedir. Bu nedenle tabloda belirtilen sınav sayılarında değişiklik olabilmektedir. Aday, güncel sınav tarihlerini sınav merkezi sitesinden takip etmelidir.

Kâğıt tabanlı gerçekleştirilen sınavlara göre, YYS'nin bir yılda Türkiye’de yapılan sınav sayısı DSD II, DELE Nivel C2, CELI 4, CELI 5, TORFL sınavlarından fazla; telc Deutsch, DELF & DALF, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, CELI 3 sınavlarıyla eşit; CPE, CAE, TestDaF, Goethe-Zertifikat sınavlarından azdır. TOEFL iBT ve PTE Akademik internet tabanlı sınav uygulaması olduğu için sınav sayısı daha fazladır.

Sınav başvurularında engelli adaylar için yönetmelik bulunmaktadır. Engelli bireylerin sınavların ilgili yönetmeliklerini öğrenmesi önemlidir. Engel durumuna göre sınav sağlayıcılarının kişiye sunacağı imkânları sınavdan önce engelli adayların araştırması faydalı olacaktır. Aday engel durumunu sınav başvuru anında belirttiğinde onun için uygun sınav ortamının hazırlanmaktadır. YYS, diğer dil sınavlarında olduğu gibi engelli bireyler için sınav yönetmeliği bulunmaktadır. Sınav merkezinin bu çalışması diğer sınavlarla aynı ölçüdedir.

4.2. Sınavların Gerçekleştirilme Aşamasındaki Süreç Adımlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde uygulanan sınavların türlerine, sınavların oturumlarına, bu oturumlardaki soru sayılarına ve süreye değinilecektir.

4.2.1. Uygulanan Sınav Türlerine İlişkin Bulgular

Sınavların türleri kâğıt tabanlı testler (paper based testing) ve internet tabanlı testler (internet based testing) olarak ayrılmaktadır. Kâğıt tabanlı testlerde sorular basılı kitapçık şeklinde adaya verilmektedir. Kitapçıkta yönergelerde her bölüme ait kaç soru olduğu ve bu sorular için ne kadar süre verildiği açıklanmaktadır. İnternet tabanlı sınavlarda sorular bilgisayar ortamında çevrim içi sorulmaktadır. Aday, ilgili yönergelere göre belirlenen süre içerisinde soruları cevaplamaktadır.

Tablo 13: Uygulanan Sınav Türlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Uygulanan Sınav Türü		
		Kâğıt Tabanlı	İnternet Tabanlı	
Türkçe	TYS	✓		
İngilizce	CPE	✓	✓	
	CAE	✓	✓	
	TOEFL iBT		✓	
	PTE Akademik		✓	
Almanca	TestDaF	✓		
	DSD II	✓		
	telc Deutsch	B2	✓	
		C1	✓	
		C2	✓	
	Goethe- Zertifikat	B2	✓	
		C1	✓	
C2 GDS		✓		
Fransızca	DELTA & DALF	DELTA B2	✓	
		DALF C1	✓	
		DALF C2	✓	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓	
		Nivel C1	✓	
		Nivel C2	✓	
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓	
		CELI 4	✓	
		CELI 5	✓	
Rusça	TORFL	Level 2	✓	
		Level 3	✓	
		Level 4	✓	

Tablo incelendiğinde sınavlar çoğunlukla kâğıt tabanlı gerçekleştirilmektedir. TYS, TestDaF, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF&DALF, DELE, CELI, TORFL'ın incelenen sınavları kâğıt tabanlı gerçekleştirirken; TOEFL iBT, PTE Akademik'in incelenen sınavları internet tabanlı gerçekleştirilmektedir. CPE ve CAE sınavlarıysa hem internet hem de kâğıt tabanlı uygulanabilmektedir. TestDaF'ın konuşma sınavı stüdyo ortamında yapıp kaydedilmekte; okuma, dinleme, yazma sınavları kâğıt tabanlı gerçekleştirilmektedir. Bu uygulama, sınavın diğer sınavlardan ayrılan bir yönü olmuştur. TYS'nin internet tabanlı da sınav hazırlıkları yapılmaktadır. Sınavların İnternet tabanlı yapılması daha fazla sayıda ve bölgede uygulanmasına da katkı sağlamaktadır.

4.2.2. Sınav Oturumlarına, Bu Oturumlardaki Soru Sayılarına ve Süreye İlişkin Bulgular

Sınavların oturum sayıları farklılık göstermektedir. Aday sayısının yoğunluğuna göre sözlü sınavlar başka bir günde de yapılabilmektedir. Aşağıdaki tabloda sınavlara ilişkin oturum sayıları ve bu oturumlardaki sunulan içeriklere ilişkin tablo bulunmaktadır.

Tablo 14: Oturum Sayıları ve Oturumların Her Birinde Sunulan İçeriklere İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Oturum Sayıları ve Oturumların Her Birinde Sunulan İçerik					
		Oturum Sayısı	1. Oturum	2. Oturum	3. Oturum	4. Oturum	
Türkçe	TYS	3	Okuma, Dinleme	Yazma	Konuşma		
İngilizce	CPE	4	Okuma ve İngilizcenin Kullanımı	Dinleme	Yazma	Konuşma	
	CAE	4	Okuma ve İngilizcenin Kullanımı	Dinleme	Yazma	Konuşma	
	TOEFL iBT	2	Okuma, Dinleme	Yazma, Konuşma			
	PTE Akademik	1	Konuşma-Yazma, Okuma, Dinleme				
Almanca	TestDaF	4	Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	
	DSD II	2	Yazılı sınav	Sözlü sınav			
	telc Deutsch	B2	2	Yazılı sınav	Sözlü sınav		
		C1	2				
		C2	2				
	Goethe-Zertifikat	B2	2	Yazılı sınav	Sözlü sınav		
		C1	2				
C2		2					
GDS		2					
Fransızca	DELTA & DALF	DELTA B2	2	Yazılı sınav	Sözlü Sınav		
		DALF C1	2	Yazılı sınav	Sözlü Sınav		
		DALF C2	2	Sözlü sınav	Yazılı sınav		
İspanyolca	DELE	Nivel B2	2	Yazılı sınav	Sözlü sınav		
		Nivel C1	2				
		Nivel C2	2				
İtalyanca	CELI	CELI 3	2	Yazılı sınav	Sözlü sınav		
		CELI 4	2				
		CELI 5	2				
Rusça	TORFL	Level 2	2	Dil bilgisi, Okuma, Dinleme	Yazma, Konuşma		
		Level 3	2				
		Level 4	2				

Sınav oturumları sayıları incelendiğinde tek oturumlu sınav PTE Akademik; 2 oturumlu sınavlar TOEFL iBT, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELTA & DALF, DELE, CELI, TORFL; 3 oturumlu sınav TYS; 4 oturumlu sınavlar CPE, CAE, TestDaF sınavlardır. 2 oturumlu sınavların oturumlarında uygulanan beceriler farklılıklar göstermektedir. Birinci oturumunda yazılı sınavlar (okuma-dinleme-yazma-dil bilgisi) ve ikinci oturumunda sözlü sınav (sözlü anlatım-sözlü etkileşim) olan sınavlar DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELTA & DALF, DELE, CELI' dir. Birinci oturumunda okuma-dinleme, ikinci oturumunda yazma-konuşma olan

sınav TOEFL iBT' dir. Birinci oturumunda dil bilgisi-okuma-dinleme, ikinci oturumunda yazma-konuşma olan sınav TORFL' dir.

Oturum kavramı sınavlara göre farklılık göstermektedir. DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE, CELI sınavlarında sözlü sınav, yazılı sınavdan ayrılmıştır. Sözlü sınav, yazılı sınavla aynı gün olabileceği gibi yoğunluğa göre başka günde de yapılabilmektedir. Bu nedenle sözlü sınav ikinci oturum olarak adlandırılmaktadır. TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, TestDaF sınavlarında oturum sayısı verilen ara sayısına göre belirlenmiştir. PTE Akademik sınavında oturum sayısı sınavın tek günde uygulanıp bitirilmesi olarak belirlenmiştir. TORFL sınavında dil bilgisi, okuma, dinleme aynı gün yazma ve konuşma sınavı aday yoğunluğuna göre aynı/farklı günde yapılabilmektedir. Bu nedenle yazma-konuşma sınavı ikinci oturum olarak adlandırılmaktadır.

Soru sayıları ve türleri süreyi belirleyen etkidir. Soruların içeriğine ve uzunluğuna göre sürenin belirlenmesi gerekmektedir. Aşağıda sınav bölümlerindeki becerilerde sorular soru sayısı ve verilen süreler tablolaştırılmıştır.

Tablo 15: Oturumlardaki Soru Sayılarına ve Süreye İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Oturumlar, Soru Sayıları ve Sınav Süreleri										Toplam Süre	
		Okuma		Dinleme		Yazma		Konuşma		Dil Bilgisi			
		Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi		
Türkçe	TYS	40	60 dk.	30	45.dk	2 bölüm	60 dk.	2 bölüm	15 dk.			180 dk.	
İngilizce	CPE	53	90 dk.	30	40 dk.	2 bölüm	90 dk.	3 bölüm	16 dk.	22		236 dk.	
	CAE	56	90 dk.	30	40 dk.	2 bölüm	90 dk.	4 bölüm	15 dk.	22		235 dk.	
	TOEFL iBT	35-56	80 dk.	34-51	90 dk.	2 bölüm	50 dk.	6 bölüm	20 dk.			240 dk.	
	PTE Akademik	47	41 dk.	17	57 dk.	Yazma 3 bölüm 50-60 dk, konuşma 2 bölüm 31-36 dk. Konuşma ve yazma 77-93 dk. tek oturum						191 dk.	
Almanca	TestDaF	30	60 dk.	25	40 dk.	1 bölüm	60 dk.	7 bölüm	35 dk. (talimat dahil)			195 dk.	
	DSD II	24	75 dk.+ 10 dk.	24	40 dk.+ 10 dk	1 bölüm	120 dk.	2 bölüm	20 dk.(haz.)+ 20 dk.			295 dk.	
	telc Deutsch	B2	20	90 dk.	20	20 dk.	1 bölüm	30 dk.	3 bölüm	20 dk.(haz.)+ 25 dk.	20		185 dk.
		C1	24	90 dk.	28	40 dk.	1 bölüm	70 dk.	2 bölüm	20 dk.(haz.)+ 15 dk.	22		236 dk.
		C2	25	80 dk.	1 (yazmayla bütünleşik)	60 dk.	1 bölüm	90 dk.	2 bölüm	20 dk.(haz.)+ 15 dk.			265 dk.
	Goethe- Zertifikat	B2	25	80 dk.	15	30 dk.	2 bölüm	80 dk.	2 bölüm	15 dk.(haz.)+ 15 dk.			220 dk.
		C1	30	70 dk.	20	40 dk.	2 bölüm	80 dk.	2 bölüm	15 dk.(haz.)+ 15 dk.			220 dk.
C2 GDS		30	80 dk.	30	35 dk.	2 bölüm	80 dk.	2 bölüm	15 dk.(haz.)+ 15 dk.			225 dk.	
Fransızca	DELTA & DALF	DELTA B2	18	60 dk.	20	30 dk.	1 bölüm	60 dk.	1 bölüm	30 dk.(haz.)+ 20 dk.			200 dk.
		DALF C1	11	50 dk.	24	40 dk.	2 bölüm	150 dk.	2 bölüm	60 dk.(haz.)+ 30 dk.			330 dk.
		DALF C2	-	-	-	-	1 bölüm (okumayla bütünleşik)	210 dk. (okumayla bütünleşik)	3 bölüm (dinlemeyle bütünleşik)	60 dk.(haz.)+ 30 dk. (dinlemeyle bütünleşik)			300 dk.

Tablo 15: Oturumlardaki Soru Sayılarına ve Süreye İlişkin Bilgiler (Devamı)

Dil	Sınavın Adı		Oturumlar, Soru Sayıları ve Sınav Süreleri										Toplam Süre		
			Okuma		Dinleme		Yazma		Konuşma		Dil Bilgisi				
			Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi	Soru Sayısı	Sınav Süresi			
İspanyolca	DELE	Nivel B2	36	70 dk.	30	40 dk.	2 bölüm	80 dk.	3 bölüm	20 dk.(haz.)+ 20 dk.			230 dk.		
		Nivel C1	Test 1	26	90 dk.							14		90 dk.	
			Test 2			24	50 dk.					6		50 dk.	
			Test 3	1. soru dinlediğini anlama, yazma 2. soru okuduğunu anlama ve yazma				2 bölüm	80 dk.					80 dk.	
			Test 4	1, 2. soru okuduğunu anlama ve konuşma. 3.soru Görseller hakkında konuşma						3 bölüm	20 dk.(haz.)+ 20 dk.			40 dk.	
		Nivel C2	Test 1	14	-	26	-	-	.	-	-	12		105 dk.	
			Test 2	1. soru: Dinlediğini ve okuduğunu yazma. 2. soru: Yazma 3. Soru: Görseller hakkında konuşma				2 bölüm		1 bölüm				150 dk.	
			Test 3	1.soru: okuduğunu anlama ve konuşma 2.soru: sözlü etkileşim 3.soru: sözlü anlatım						3 bölüm				30 dk.(haz.) + 20 dk.	
		İtalyanca	CELI	CELI 3	23	135 dk. (Yazma dâhil)	20	25 dk.	2 bölüm	-	2 bölüm	15 dk.(haz.)+ 15 dk.	35	45 dk.	235 dk.
				CELI 4	24	165 dk. (Yazma dâhil)	23	25 dk.	2 bölüm	-	2 bölüm	20 dk.(haz.)+ 20 dk.	48	75 dk.	305 dk.
CELI 5	15			165 dk. (Yazma dâhil)	30	30 dk.	2 bölüm	-	3 bölüm	20 dk.(haz.)+ 20 dk.	51	75.dk	310 dk.		
Rusça	TORFL	Level 2	25	60 dk.	25	35 dk.	3 bölüm	55 dk.	3 bölüm	45 dk.	150	90 dk.	285 dk.		
		Level 3	25	60 dk.	25	35 dk.	3 bölüm	75 dk.	3 bölüm	45 dk.	100	90 dk.	305 dk.		
		Level 4	24	60 dk.	25	45 dk.	3 bölüm	80 dk.	5 bölüm	50 dk.	100	60 dk.	295 dk.		

Sınav süreleri, beceri bölümlerine göre farklılık göstermektedir. Bir bölümde aday, sınavı erken bitirse bile diğer bölümün başlama süresini beklemektedir. Beceriler arası süre aktarımları yapılmamaktadır. Tabloda belirtilen süreler, sınavın toplam süresidir. Sınavlardaki becerilere ait soru sayısı farklı olduğundan sınav süresi de farklı olmaktadır. Hatta bir sınavda okuma becerisine fazla süre verilirken başka bir sınavda yazma becerisine fazla süre verilmiştir. TYS ile DELF B2 sınavları incelendiğinde bu konu daha iyi anlaşılmaktadır. TYS sınavın süresi 180 dakika DELF B2 sınavının süresi 200 dakikadır. TYS’de okuma 60 dakika, dinleme 45 dakika, yazma 60 dakika, konuşma 15 dakika iken DELF ‘de okuma 60 dakika, dinleme 30 dakika, yazma 60 dakika, konuşma 50 (30 hazırlık+ 20 sınav) dakikadır. Beceri olarak karşılaştırıldığında okuma ve yazma süreleri aynıyken dinleme ve konuşma süreleri farklıdır. Bu konuda şu da belirtilmelidir ki TYS ve DELF ‘in becerilere göre soru sayıları ve çeşitleri incelendiğinde de farklılık bulunmaktadır.

TYS okuma bölümünde 60 dakikada cevaplanması istenen 6 metne bağlı 40 soru varken; DELF okuma bölümünde 60 dakikada cevaplanması istenen 2 metne bağlı 18 soru sorulmuştur. TYS dinleme bölümünde 45 dakikada cevaplanması istenen 6 metne bağlı 30 soru varken; DELF dinleme bölümünde 30 dakikada cevaplanması istenen 2 metne bağlı 20 soru sorulmuştur. TYS, yazma bölümünde 60 dakikada biri 125 kelimelik diğeri 200 kelimelik 2 yazma görevi varken; DELF yazma bölümünde 60 dakikada 250 kelimelik 1 yazma görevi bulunmaktadır. TYS konuşma bölümünde 15 dakikada 2 bölüme ait 8 görev varken; DELF konuşma bölümünde 20 dakikada (hazırlık zamanı hariç) 1 görev bulunmaktadır.

Bu bilgilerden yola çıkılarak toplam sınav süresi yakın sınavlar arasında becerilere verilen sürenin ve içeriklerin farklı olduğu görülmektedir. Buradaki farklılığın bir sebebi de TYS’ nin tek sınav olması DELF ise B2 seviyesini ölçen bir sınav olmasından da kaynaklanmaktadır.

Aynı seviyede, sınav süreleri yakın olan farklı iki dil sınavını CELI 5 ve TORFL Level 4 karşılaştırıldığında CELI 5 sınavının süresi 310 dakikadır ve C2 seviyesindedir. TORFL Level 4 sınavının süresi 295 dakikadır ve C2 seviyesindedir. CELI 5 sınavında, okuma ve yazma (birlikte) 165 dakika, dinleme 30 dakika, konuşma 40

dakika (20 dakika hazırlık+20 dakika sınav), dil yetkinliği 75 dakikadır. TORFL Level 4 sınavında, okuma 60 dakika, dinleme 45 dakika, yazma 80 dakika, konuşma 50 dakika dil bilgisi 60 dakikadır.

İki sınavın toplam süreleri yakın olmasına rağmen becerilere ayrılan süreler tamamen farklıdır. CELI 5 sınavında yazma ve okuma bütünleşik beceriyken TORFL Level 4’de ayrı bölümlerdir. CELI 5 dil yetkinliği bölümünde 75 dakikada cevaplanması istenen 51 soru varken; TORFL Level 4 dil bilgisi bölümünde 60 dakikada cevaplanması istenen 100 soru sorulmuştur. CELI 5 dinleme bölümünde 30 dakikada cevaplanması istenen 30 soru varken; TORFL Level 4 dinleme bölümünde 45 dakikada cevaplanması istenen 25 soru sorulmuştur. CELI 5 konuşma bölümünde 20 (hazırlık zamanı hariç) dakikada cevaplanması istenen 3 bölüm soru varken; TORFL Level 4 konuşma bölümünde 50 dakikada cevaplanması istenen 5 bölüm sorulmuştur.

Sınavların içeriği bölümünde değinilecek olsa da becerilere ayrılan süreler farklıdır. Bu konuda sınavların tek sınav olmasıyla seviye seviye olmasının sınav sürelerini etkilediği ve tek sınavların birbirleriyle karşılaştırıldığında farklı soru sayısı ve süresi olduğu; seviye sınavları birbirleriyle karşılaştırıldığında becerilerin bütünleşik ya da ayrı olduğu, seviyelere göre beceri sorularının değişkenlik gösterdiği görülmektedir. Bu konuda ortak bir uygulama bulunmamaktadır.

TYS’de okuma ve yazma bölümünde bir soruya düşen süre 1,5 dakikadır. Diğer sınavlar için böyle bir oranlama söz konusu değildir. Soru sayıları ile süreler arasında değişik oranlar çıkmaktadır. Bunun temel sebebi sınav seviyelerinin farklılığı ve standart soru tiplerinin, içeriklerinin olmamasıdır. Örneğin DELF B2 okuma bölümünde 18 soruya 60 dakika; DALF C1 sınavında 11 soruya 50 dakika verilmektedir. İlk bakışta fazla olduğu düşünülse de iki sınavda da 2 sayfalık metinle bağlantılı sorular sorulmuştur. Metinlerin uzun olması süreyi de etkilemiştir.

Tabloda bütünleşik becerilerin olduğu sınavlarda süre ayrımı da yapılamamıştır. Örneğin CELI sınavlarında okuma ve yazma sınavları kitapçıkta aynı bölümde yer alıp süre, ikisi için ayrı ayrı belirtilememiş, toplam süre verilmiştir. DALF C2 sınavında okuma ve yazma 210 dk; dinleme ve konuşma 30 dk. (60 dakika hazırlık süresi hariç)

olarak bütün verilmiştir. DELE Nivel C1 3. ve 4. bölüm sorularında okuduğunu ve dinlediğini yazma; okuduğunu konuşma bütünleşik beceri soruları olduğundan beceriye göre süreler ayrılmamıştır. DELE Nivel C2 2. ve 3. bölüm soruları yazma ve konuşma bütünleşik beceri sorularında ve okuduğunu anlama ve yazma bütünleşik beceri sorularında toplam süre verilmiştir.

Dil bilgisi soruları CELI VE TORFL sınavlarının tamamında dil bilgisi başlığıyla ayrı bir bölümde sorulup bu bölümün kendisine ait süresi bulunmaktadır. CPE, CAE, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavlarında dil bilgisi soruları okuma bölümünde sorulmuştur. Bu bölüm için ayrı bir süre verilmemiştir. Yine DELE Nivel C1 sınavının Test-2 dinleme bölümünde dil bilgisi soruları dinleme bölümünün içinde bulunup ayrı süre verilmemiştir.

Bütünleşik becerilerin olduğu ve bölümlerin birleştirildiği sınavlar hariç okuma bölümündeki en fazla soru 56 soruyla CAE, TOEFL iBT sınavlarında; en az soru 11 soruyla DALF C1 sınavındadır. CAE sınavında 56 soru için 90 dk, TOEFL iBT' de 56 soru için 80 dk. verilirken DALF C1 sınavında 11 soru için 50 dk. verilmiştir. Bütünleşik becerilerin olduğu ve bölümlerin birleştirildiği sınavlar hariç dinleme bölümündeki en fazla soru 51 soruyla TOEFL iBT sınavında; en az soru 15 soruyla Goethe-Zertifikat B2 sınavındadır TOEFL iBT' de 51 soru için 90 dakika verilirken Goethe-Zertifikat B2 sınavı 15 soru için 30 dakika verilmiştir.

Bütünleşik becerilerin olduğu ve bölümlerin birleştirildiği sınavlar hariç yazma bölümündeki en fazla süre 150 dakikayla DALF C1 sınavında; en az süre 30 dakikayla telc Deutsch B2 sınavında bulunmaktadır.

Bütünleşik becerilerin olduğu ve bölümlerin birleştirildiği sınavlar ve sınava hazırlanma süresi hariç konuşma bölümündeki en fazla süre 50 dakikayla TORFL Level 4 sınavında; en az süre 15 dakikayla TYS, CAE, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS ve CELI 3 sınavlarında bulunmaktadır.

Bütünleşik becerilerin olduğu ve bölümlerin birleştirildiği sınavlar hariç dil bilgisi bölümündeki en fazla soru 150 soruyla TORFL Level 2 sınavında; en az soru 35 soruyla CELI 3 sınavında bulunmaktadır.

Konuşma bölümlerinde sınavdan önce hazırlık süresi uygulaması da bulunmaktadır. TestDaF, DSD II, telc, Goethe-Zertifikat, DELF&DALF, DELE, CELI sınavlarında konuşma sınavı süreleri hazırlık süresi ve sınav süresi olarak ayrılmışken TYS, CPE, CAE, TOEFL İBT, PTE Akademik, TORFL konuşma sınavlarının süresi toplam süre olarak belirtilmiştir.

Sınav süreleri, sınavların içeriğine göre belirlenir. Seviye sınavlarında seviyeye göre sınav süresi de değişmektedir. Sınavlar içerisinde en kısa süreli sınav 180 dakikayla TYS, en uzun süreli sınav 330 dakikayla (60 dakika konuşma sınavına hazırlanma dâhil) DALF C1 sınavıdır.

Sınavlar uzun olduğu için bölümler arası teneffüs bulunmaktadır. Öğleden sonra da sınavlara devam edilmektedir. Süre uzunluğundan konuşma sınavlarının başka gün uygulanması da olabilmektedir. Sağlık sorunları olan bir adayın sınavdan önce sağlık durumunu ilgili kuruma bildirmesi sınav anında mağduriyet yaşanmaması açısından önemlidir. Aday, örnek sınavdaki ve sınav yönergesindeki sınav sürelerini ve sınav anındaki yasakları önceden bilmesi gerekmektedir.

4.3. Sınavların İçeriklerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde sınavların hangi becerilere göre hazırlandığına, soru içeriklerinin ve çeşitlerinin nasıl olduğuna, soruların Diller için AOÖÇ'ye uygunluğuna, sınavlardaki soru içeriklerine değinilecektir.

4.3.1. Sınavların Hangi Becerilere Göre Hazırlandığına İlişkin Bulgular

Dil becerileri 4 temel beceri üzerine oluşturulmuştur. Bu beceriler okuma, dinleme, yazma, konuşma becerileridir. Sınavların içeriğinde sunulan dil becerileri ve bu becerilerin orijinal adlandırması aşağıdaki tablo olarak sunulmuştur:

Tablo 16: Sınavların İçeriğinde Sunulan Dil Becerileri ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması

Dil	Sınavın Adı	Sınavların İçeriğinde Sunulan Beceriler ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması						
		Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	Dil bilgisi	Bütünleşik	
Türkçe	TYS	Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma			
İngilizce	CPE	Reading <i>Okuma</i>	Listening <i>Dinleme</i>	Writing <i>Yazma</i>	Speaking <i>Konuşma</i>	Use of English <i>İngilizcenin Kullanımı</i>		
	CAE	Reading <i>Okuma</i>	Listening <i>Dinleme</i>	Writing <i>Yazma</i>	Speaking <i>Konuşma</i>	Use of English <i>İngilizcenin Kullanımı</i>		
	TOEFL iBT	Reading <i>Okuma</i>	Listening <i>Dinleme</i>	Writing <i>Yazma</i>	Speaking <i>Konuşma</i>			
	PTE Akademik	Reading <i>Okuma</i>	Listening <i>Dinleme</i>	Writing <i>Yazma</i>	Speaking <i>Konuşma</i>			
Almanca	TestDaF	Leseverstehen (LV) <i>Okuduğunu Anlama</i>	Hörverstehen (HV) <i>Dinlediğini Anlama</i>	Schriftlicher Ausdruck (SA) <i>Yazılı Anlatım</i>	Mündlicher Ausdruck (MA) <i>Sözlü Anlatım</i>			
		Leseverstehen (LV) <i>Okuduğunu Anlama</i>	Hörverstehen (HV) <i>Dinlediğini Anlama</i>	Schriftliche Kommunikation (SK) <i>Yazılı İletişim</i>	Mündliche Kommunikation (MA) <i>Sözlü İletişim</i>			
	telc Deutsch	B2	Leseverstehen (LV) <i>Okuduğunu Anlama</i>	Hörverstehen (HV) <i>Dinlediğini Anlama</i>	Schriftlicher Ausdruck (SA) <i>Yazılı Anlatım</i>	Mündlicher Ausdruck (MA) <i>Sözlü Anlatım</i>	Sprachbausteine <i>Dil elamanları</i>	
		C1	Leseverstehen (LV) <i>Okuduğunu Anlama</i>	Hörverstehen (HV) <i>Dinlediğini Anlama</i>	Schriftlicher Ausdruck (SA) <i>Yazılı Anlatım</i>	Mündlicher Ausdruck (MA) <i>Sözlü Anlatım</i>	Sprachbausteine <i>Dil Elemanları</i>	
		C2	Leseverstehen (LV) <i>Okuduğunu Anlama</i>		Schriftlicher Ausdruck (SA) <i>Yazılı Anlatım</i>	Mündlicher Ausdruck (MA) <i>Sözlü Anlatım</i>		Hörverstehen Und Schreiben <i>Dinleme ve yazma</i>

Tablo 16: Sınavların İçeriğinde Sunulan Dil Becerileri ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması (Devamı)

Dil	Sınavın Adı	Sınavların İçeriğinde Sunulan Beceriler ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması						
		Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	Dil bilgisi	Bütünleşik	
Almanca	Goethe-Zertifikat	B2	Lesen <i>Okuma</i>	Hören <i>Dinleme</i>	Schreiben <i>Yazma</i>	Sprechen <i>Konuşma</i>		
		C1	Lesen <i>Okuma</i>	Hören <i>Dinleme</i>	Schreiben <i>Yazma</i>	Sprechen <i>Konuşma</i>		
		C2 GDS	Lesen <i>Okuma</i>	Hören <i>Dinleme</i>	Schreiben <i>Yazma</i>	Sprechen <i>Konuşma</i>		
Fransızca	DELTA & DALF	DELTA B2	Compréhension Des Écrits <i>Okuduğunu Anlama</i>	Compréhension De L'oral <i>Dinlediğini Anlama</i>	Production Écrite <i>Yazılı Üretim</i>	Production Orale <i>Sözlü Üretim</i>		
		DALF C1	Compréhension Des Écrits <i>Okuduğunu Anlama</i>	Compréhension De L'oral <i>Dinlediğini Anlama</i>	Production Écrite <i>Yazılı Üretim</i>	Production Orale <i>Sözlü Üretim</i>		
		DALF C2						1- Compréhension Et Production Orales <i>Dinlediğini Anlama ve Sözlü Üretim</i> 2- Compréhension Et Production Écrites <i>Okuduğunu Anlama ve Yazılı Üretim</i>

Tablo 16: Sınavların İçeriğinde Sunulan Dil Becerileri ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması (Devamı)

Dil	Sınavın Adı	Sınavların İçeriğinde Sunulan Beceriler ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması						
		Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	Dil bilgisi	Bütünleşik	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	Comprensión De Lectura <i>Okuduğunu Anlama</i>	Comprensión Auditiva <i>Dinlediğini Anlama</i>	Expresión e Interacción Escritas <i>Yazılı Anlatım ve Etkileşim</i>	Expresión e Interacción Orales <i>Sözlü Anlatım ve Etkileşim</i>		
		Nivel C1	Comprensión De Lectura <i>Okuduğunu Anlama</i>	Comprensión Auditiva <i>Dinlediğini Anlama</i>			Uso De La Lengua <i>Dilin Kullanımı</i>	1- Comprensión auditiva y expresión e interacción escritas <i>Dinlediğini anlama ve Yazılı anlatım, etkileşim</i> 2- Comprensión de lectura y expresión e interacción orales <i>Okuduğunu anlama ve sözlü anlatım, etkileşim</i>
		Nivel C2	Comprensión De Lectura <i>Okuduğunu Anlama</i>	Comprensión Auditiva <i>Dinlediğini Anlama</i>	Expresión e Interacción Escritas <i>Yazılı Anlatım ve Etkileşim</i>	Expresión e Interacción Orales <i>Sözlü Anlatım ve Etkileşim</i>	Uso De La Lengua <i>Dilin Kullanımı</i>	1-Uso de la lengua, comprensión de lectura y auditiva/ <i>Dilin kullanımı, okuduğunu ve dinlediğini anlama</i> 2- Comprensión auditiva y de lectura y expresión e interacción escritas/ <i>Dinlediğini ve okuduğunu anlama, yazılı anlatım ve etkileşim</i> 3- Comprensión de lectura y expresión e interacción orales/ <i>Okuduğunu anlama ve sözlü anlatım ve etkileşim</i>

Tablo 16: Sınavların İçeriğinde Sunulan Dil Becerileri ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması (Devamı)

Dil	Sınavın Adı	Sınavların İçeriğinde Sunulan Beceriler ve Bu Becerilerin Orijinal Adlandırması						
		Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	Dil bilgisi	Bütünleşik	
İtalyanca	CELI	CELI 3	Comprensione Della Lettura <i>Okuduğumu anlama</i>	Comprensione Dell'ascolto <i>Dinlediğini Anlama</i>	Produzione Di Testi Scritti <i>Yazılı Üretim</i>	Produzione Orale <i>Sözlü Üretim</i>	Competenza Linguistica <i>Dil Yetkinliği</i>	
		CELI 4	Comprensione Della Lettura <i>Okuduğumu anlama</i>	Comprensione Dell'ascolto <i>Dinlediğini Anlama</i>	Produzione Di Testi Scritti <i>Yazılı Üretim</i>	Produzione Orale <i>Sözlü Üretim</i>	Competenza Linguistica <i>Dil Yetkinliği</i>	
		CELI 5	Comprensione Della Lettura <i>Okuduğumu anlama</i>	Comprensione Dell'ascolto <i>Dinlediğini Anlama</i>	Produzione Di Testi Scritti <i>Yazılı Üretim</i>	Produzione Orale <i>Sözlü Üretim</i>	Competenza Linguistica <i>Dil Yetkinliği</i>	
Rusça	TORFL	Level 2	Чтение (Chteniye) <i>Okuma</i>	Аудирование (Audirovanie) <i>Dinleme</i>	Письмо (Pis'mo) <i>Yazma</i>	Говорение (Govorenje) <i>Konuşma</i>	Грамматика. Лексика (Grammatika. Leksika) <i>Dil bilgisi, kelime bilgisi</i>	
		Level 3	Чтение (Chteniye) <i>Okuma</i>	Аудирование (Audirovanie) <i>Dinleme</i>	Письмо (Pis'mo) <i>Yazma</i>	Говорение (Govorenje) <i>Konuşma</i>	Грамматика. Лексика (Grammatika. Leksika) <i>Dil bilgisi, kelime bilgisi</i>	
		Level 4	Чтение (Chteniye) <i>Okuma</i>	Аудирование (Audirovanie) <i>Dinleme</i>	Письмо (Pis'mo) <i>Yazma</i>	Говорение (Govorenje) <i>Konuşma</i>	Грамматика. Лексика (Grammatika. Leksika) <i>Dil bilgisi, kelime bilgisi</i>	

Sınavların tamamı 4 beceriye göre yapılandırılmıştır. Dil öğretimi 4 beceriye göre yapıldığından sınavlar da 4 beceriye göre hazırlanmaktadır. Dil bilgisi bir beceri olmamakla beraber 4 beceriye aracılık etmesi açısından önemlidir. Bu sebeple incelenen sınavların bir bölümünde dil yetkinliği, dil kullanımı, kelime hazinesi, dil bilgisi gibi farklı isimlerde gerek okuma bölümünün içinde gerekse ayrı bir bölüm olarak dil bilgisi soruları bulunmaktadır.

Dil bilgisi soruları CELI VE TORFL sınavlarının tamamında dil bilgisi başlığıyla ayrı bir bölümde bulunmaktadır. CPE, CAE, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavlarında dil bilgisi soruları okuma bölümünde sorulmuştur. Yine DELE Nivel C1 sınavının Test-2 dinleme bölümünde dil bilgisi soruları bulunmaktadır.

Bütünleşik beceri soruları telc Deutsch C2’de dinleme ve yazma, DALF C2’de dinlediğini anlama ve sözlü üretim, okuduğunu anlama ve yazılı üretim, DELE Nivel C1’de 1-dinlediğini anlama ve yazılı anlatım, etkileşim; 2-okuduğunu anlama ve sözlü anlatım, etkileşim, DELE Nivel C2’de 1-dilin kullanımı, okuduğunu ve dinlediğini anlama; 2-dinlediğini ve okuduğunu anlama, yazılı anlatım ve etkileşim; 3-okuduğunu anlama ve sözlü anlatım ve etkileşim şeklinde yapılandırılmıştır.

Soruların becerilere göre sayıları farklıdır. Bütün sınavların becerilere göre benzer soruları olduğu gibi birbirinden farklı soru türleri de bulunmaktadır. Soru türleri özgünlük açısından önemlidir. Özellikle C2 seviyesindeki sınavlarda bütünleşik beceriler sorulmaktadır. Bütünleşik beceri uygulaması üst seviye soru türlerindedir.

4.3.2. Soru İçeriklerine ve Çeşitlerine İlişkin Bulgular

Okuma becerisine ait soru içerikleri ve çeşitleri aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 17: Sınavlarda Sunulan Okuma Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Okuma Becerisine Ait Soru Çeşitleri												
		Kelime Bilgisi	Doğru-Yanlış	Cümle tamamlama	Paragraf oluşturma	Paragraf tamamlama	Eşleştirme	Metni özetleme	Metni tamamlama	Metne bağlı sorular	Çoktan seçmeli	Klasik cevaplı		
Türkçe	TYS	✓	✓								✓	✓		
İngilizce	CPE	✓		✓						✓	✓	✓	✓	
	CAE	✓		✓						✓	✓	✓	✓	
	TOEFL iBT								✓		✓	✓		
	PTE Akademik	✓		✓	✓							✓		
Almanca	TestDaF		✓					✓				✓		
	DSD II					✓					✓	✓		
	telc Deutsch	B2						✓				✓	✓	
		C1		✓				✓		✓		✓	✓	
		C2				✓					✓	✓		
	Goethe- Zertifikat	B2		✓				✓				✓	✓	
		C1						✓		✓	✓	✓	✓	
C2 GDS						✓			✓		✓			
Fransızca	DELFB & DALF	DELF B2		✓							✓	✓	✓	
		DALF C1		✓							✓	✓	✓	
		DALF C2											✓	
İspanyolca	DELE	Nivel B2			✓		✓				✓	✓		
		Nivel C1			✓		✓				✓	✓		
		Nivel C2					✓				✓	✓		
İtalyanca	CELI	CELI 3						✓			✓	✓	✓	
		CELI 4						✓			✓	✓	✓	
		CELI 5						✓			✓	✓	✓	
Rusça	TORFL	Level 2									✓	✓		
		Level 3				✓		✓			✓	✓	✓	
		Level 4				✓					✓	✓	✓	

Okuma bölümündeki soru çeşitleri incelendiğinde TYS’de kelime bilgisi (boşluk doldurma), doğru-yanlış, grafik okuma, çoktan seçmeli, metne bağlı sorular soru çeşitleri bulunmaktadır. Bu soru çeşitlerinden doğru-yanlış, kelime bilgisi, çoktan seçmeli, metne bağlı sorular soruları diğer dil yeterlik sınavlarında da büyük ölçüde yer almaktadır. Grafik okuma soru çeşidi diğer dil yeterlik sınavlarında (DELE Nivel C2 bütünleşik soru çeşidi hariç) bulunmamaktadır. Bu yönüyle TYS’de farklı bir soru çeşidi bulunmaktadır. Diğer dil yeterlik sınavlarında bulunup TYS’de bulunmayan soru çeşitleri cümle tamamlama, paragraf oluşturma, paragraf tamamlama, eşleştirme, metni özetleme, metni tamamlama, klasik cevaplı sorular ve bütünleşik beceri sorularıdır.

Klasik cevaplı sorular CPE, CAE, DELF B2, DALF C1, DALF C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarında sorulmaktadır.

Okumayla bütünleşik beceri soruları DALF C2’de okuduğunu anlama ve yazılı üretim, DELE Nivel C1’de okuduğunu anlama ve sözlü anlatım, etkileşim, DELE Nivel C2’de dilin kullanımı, okuduğunu ve dinlediğini anlama; dinlediğini ve okuduğunu anlama, yazılı anlatım ve etkileşim; okuduğunu anlama ve sözlü anlatım ve etkileşim şeklinde yapılandırılmıştır. Bu soru çeşitleri diğer dil yeterlik sınavlarında bulunmamaktadır. Bu yönüyle bu sınavlarda özgün soru çeşidi yer almaktadır.

Bütünleşik soru türleri üst seviye soru türleri olarak ifade edilebilir. DALF C2 sınavı incelendiğinde 3 okuma metni okunup bir karikatürün incelenmesi istenmektedir. Okulu nasıl verimli hâle getirmeliyiz? konulu bir dergiye makale yazmanız istenmektedir. Makale en az 700 kelime olmalıdır, şeklindedir. Adayın bu seviyedeki bir soruya cevap verebilmesi için önemli bir hazırlık sürecinden geçmelidir.

DELE C2 sınavı incelendiğinde daha karmaşık bir soru türü karşımıza çıkmaktadır. Sorular şöyle hazırlanmıştır: dinlediğini ve okuduğunu anlama, yazma sorularında dinlettirilen bir metinden 400-450 kelimelik metin yazma, bir grafiğin okunarak (yorumlama) 200 kelime yazılması, okuduğunu anlama ve konuşma soru çeşidinde grafik ve açıklayıcı metinden konuşma yapılması istenilmiştir.

Eşleştirme soruları incelediğinde sınavında tamamında şöyle bir uygulama tespit edilmiştir: 8 cümle içinden 6 cümleyi eşleştirme ya da paragraf tamamlama sorularında 5 boşluk için 7 cümleden seçim yapma gibi cevaplama sayısından fazla öneri cümlesi, kelimesi verilmiştir.

Bütünleşik soru çeşitlerinin olduğu sınavlar hariç seviye sınavlarının soru çeşitleri birbiriyle uyumluluk göstermektedir. Farklılıklar görev sayısında karşımıza çıkmaktadır.

Bazı dil yeterlik sınavlarının okuma becerisi sınavlarında örnek soru çözüm uygulaması bulunmaktadır. Bu sınavlar aşağı tablolaştırılmıştır:

Tablo 18: Okuma Sınavlarında Örnek Soru Çözüm Uygulamasına İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Örnek Soru Çözüm Uygulaması Olan Sınavlar	
Türkçe	TYS		
İngilizce	CPE	✓	
	CAE	✓	
	TOEFL iBT		
	PTE Akademik		
Almanca	TestDaF	✓	
	DSD II	✓	
	telc Deutsch	B2	
		C1	✓
		C2	✓
	Goethe- Zertifikat	B2	✓
		C1	✓
		C2 GDS	✓
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	
		DALF C1	
		DALF C2	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	
		Nivel C1	✓
		Nivel C2	✓
İtalyanca	CELI	CELI 3	
		CELI 4	✓
		CELI 5	✓
Rusça	TORFL	Level 2	
		Level 3	
		Level 4	

Okuma becerisine ait sorular incelendiğinde CPE, CAE, TestDaF, DSD II, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 4, CELI 5 sınavlarında örnek soru çözüm uygulaması bulunmaktadır.

TYS, TOEFL iBT, PTE Akademik, telc Deutsch B2, DELF B2, DALF C1, DALF C2, DELE Nivel B2, CELI 3, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarında örnek soru çözüm uygulaması bulunmamaktadır.

Tek sınavlardan TYS, TOEFL iBT, PTE Akademik'te örnek soru çözüm uygulaması bulunmazken CPE, CAE, TestDaF, DSD II sınavlarında örnek soru çözümü bulunmaktadır. Seviye sınavlarında telc Deutsch, DELE, CELI sınavlarında sadece B2 seviyesinde örnek soru çözüm uygulaması bulunmamaktadır. C1 ve C2 seviyelerinde bulunmaktadır. Her seviyede örnek soru çözümü olan sınav Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS'dir.

Dinleme becerisine ait soru içerikleri ve çeşitleri aşağıda tablolandırılmıştır:

Tablo 19: Sınavlarda Sunulan Dinleme Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Dinleme Becerisine Ait Soru Çeşitleri								
		Eşleştirme	Doğru-Yanlış	Cümle tamamlama	İzleme Metnine Bağlı Sorular	Dinleme Metnine bağlı Sorular	Çoktan Seçmeli	Klasik Cevaplı	Bütünleşik Beceri Soruları	
Türkçe	TYS	✓	✓	✓		✓	✓			
İngilizce	CPE	✓		✓		✓	✓	✓		
	CAE	✓		✓		✓	✓	✓		
	TOEFL iBT					✓	✓			
	PTE Akademik		✓	✓		✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma	
Almanca	TestDaF		✓	✓		✓		✓	Dinleme ve Yazma	
	DSD II	✓				✓	✓			
	telc Deutsch	B2		✓						
		C1	✓	✓			✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma
		C2							✓	Dinleme ve Yazma
	Goethe-Zertifikat	B2			✓		✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma
		C1					✓	✓		
C2 GDS			✓			✓	✓			
Fransızca	DEL F & DAL F	DEL F B2				✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma	
		DAL F C1				✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma	
		DAL F C2								Dinleme ve Konuşma
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓			✓	✓			
		Nivel C1			✓	✓	✓			
		Nivel C2								Dinleme ve Yazma
İtalyanca	CELI	CELI 3			✓	✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma	
		CELI 4		✓	✓	✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma	
		CELI 5		✓	✓	✓	✓	✓	Dinleme ve Yazma	
Rusça	TORFL	Level 2				✓	✓	✓		
		Level 3				✓	✓	✓		
		Level 4				✓	✓	✓		

Dinleme bölümündeki soru türleri incelendiğinde TYS ‘de eşleştirme, doğru-yanlış, cümle tamamlama, çoktan seçmeli soruları bulunmaktadır. Bu soru çeşitleri diğer dil

yeterlik sınavlarında da kullanılmaktadır. TYS’de olup diğer dil yeterlik sınavlarında olmayan bir soru çeşidi bulunmamaktadır. Diğer dil yeterlik sınavlarında olup TYS’de olmayan soru çeşitleri ise izleme metnine bağlı sorular, klasik cevaplı sorular, bütünleşik beceri sorularıdır.

İzleme metnine bağlı soru türü sadece TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarında bulunmaktadır. Tüm dil yeterlik sınavları dinleme metni tercih ederken TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4’te görevden bazıları izleme metnine bağlı oluşturulmuştur. TORFL Level 2’de 2 görev TORFL Level 3 ve Level 4’te bir görev izleme metninden oluşmaktadır.

Klasik cevaplı soru çeşidi CPE, CAE, PTE Akademik, TestDaF, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DALF C1, CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarında bulunmaktadır.

Bütünleşik beceri soruları sınavlara göre farklılık göstermektedir. PTE Akademik sınavında dinletirilen metinden 50-70 kelimelik özet yazılması ve dinlediğini yazma soruları bulunmaktadır. TestDaF, telc Deutsch C1, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DALF C1, CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarında 1, 2, 3 kelimelik ya da cümlelik dinlediğini yazma bulunmaktadır. telc Deutsch C2 sınavında dinlediğinden özet çıkarmak bulunmaktadır. DALF C2 sınavında dinleme becerisiyle konuşma beceri birleştirilmiştir. Dinlediği metinden sunum yapma ve bir konuda tartışma bulunmaktadır. DELE Nivel C2 sınavında dinleme, okuma, yazma sorusu bütünleşik sorulmuştur. 1 dinleme metni, 2 okuma metninden 400-450 kelimelik yazı yazılması istenmektedir. Okuma becerisi sınavlarında olduğu gibi DELE Nivel C2 ve DALF C2 soruları üst seviye becerileri ölçen bütünleşik soru türlerindedir.

Okuma bölümünde örnek soru uygulaması bulunduğu hâlde dinleme bölümünde örnek soru uygulaması DELE Nivel B2, Goethe-Zertifikat B2 sınavlarında 1 görevde bulunmaktadır. Bu bölümde örnek soru uygulaması yaygın değildir.

Dil yeterlik sınavlarının bazı görevlerinde dinleme metni 2. kez dinletilmektedir. Bu sınavlar aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 20: Dinleme Sınavında Metnin 2. Kez Dinletildiği Sınavlara İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Dinleme Sınavında Metnin 2. Kez Dinletildiği Sınavlar	
Türkçe	TYS		
İngilizce	CPE		
	CAE		
	TOEFL iBT		
	PTE Akademik		
Almanca	TestDaF	✓ (1 görevde)	
	DSD II	✓ (1 görevde)	
	telc Deutsch	B2	
		C1	
		C2	
	Goethe-Zertifikat	B2	✓ (1 görevde)
		C1	✓ (1 görevde)
C2 GDS		✓ (1 görevde)	
Fransızca	DELFB2 & DALFC1 & DALFC2	✓ (1 görevde)	
		✓ (1 görevde)	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓ (5 görevde)
		Nivel C1	✓ (5 görevde)
		Nivel C2	✓ (4 görevde)
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓ (2 görevde)
		CELI 4	✓ (2 görevde)
		CELI 5	✓ (2 görevde)
Rusça	TORFL	Level 2	
		Level 3	
		Level 4	

Bazı dinleme sınavlarının bazı görevlerindeki metinler 2 defa dinletilmektedir. TestDaF’ ta 1 görev, DSD II’de 1 görev, Goethe-Zertifikat B2’de 1 görev, Goethe-Zertifikat C1’de 1 görev, Goethe-Zertifikat C2 GDS’ de 1 görev, DELF B2’de 1 görev, DALF C1’de 1 görev, DELE Nivel B2’de 5 görev, DELE Nivel C1’de 5 görev, DELE Nivel C2’de 4 görev, CELI 3’de 2 görev, CELI 4’de 2 görev, CELI 5’de 2 görev metinlerin ikinci kez dinletildiği sınavlar ve görev sayılarıdır. Dinleme metninin 2 defa dinlettirilmesi adayın lehine bir durumdur.

Örnek sınavlarda dinleme sınavının ses dosyasıyla beraber fonetik yazı (transkripsiyon) dosyası da bulunmaktadır. Fonetik yazısı (transkripsiyon) olan dil yeterlik sınavları aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 21: Dinleme Metinlerinde Fonetik Yazı (Transkripsiyon) Olan Sınavlara İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Fonetik Yazısı (Transkripti) Olan Sınavlar	
Türkçe	TYS		
İngilizce	CPE		
	CAE		
	TOEFL iBT		
	PTE Akademik		
Almanca	TestDaF	✓	
	DSD II	✓	
	telc Deutsch	B2	✓
		C1	✓
		C2	✓
	Goethe-Zertifikat	B2	✓
		C1	✓
C2 GDS		✓	
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	✓
		DALF C1	✓
		DALF C2	✓
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓
		Nivel C1	✓
		Nivel C2	✓
İtalyanca	CELI	CELI 3	
		CELI 4	
		CELI 5	
Rusça	TORFL	Level 2	✓
		Level 3	✓
		Level 4	✓

Dinlenen ses dosyasının yazılı hâli örnek sınav dosyalarında fonetik yazı (transkripsiyon) adıyla bulunmaktadır. Özellikle dinleme metinlerinin takip edilmesi açısından kolaylık sağlayan fonetik yazı (transkripsiyon) dosyası, aday için sınav öncesinde sınava çalışmasını kolaylaştırabilir. Dinleme metniyle beraber fonetik yazı (transkripsiyon) dosyasını paylaşan sınavlar TestDaF, DSD II, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELF B2, DALF C1, DALF C2, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıdır.

TYS, CAE, CPE, PTE Akademik, TOEFL iBT, CELI 3, CELI 4, CELI 5 örnek sınavlarında paylaşılan fonetik yazıya rastlanılmamıştır. TYS, salt olarak sınavı örnekleme için fonetik yazıyı (transkripsiyonu) paylaşmamaktadır.

Yazma becerisine ait soru içerikleri ve çeşitleri aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 22: Sınavlarda Sunulan Yazma Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Yazma Becerisine Ait Soru Çeşitleri						
		Güdümlü Yazma (makale, deneme, mektup, yorum, analiz vb.)	Metindeki Hataları Düzeltme	Özet Çıkarma	Bütünlük Beceriler Soruları	Grafik yorumlama	Metni yeniden yapılandırma	
Türkçe	TYS	✓						
İngilizce	CPE	✓						
	CAE	✓						
	TOEFL iBT	✓			Dinlediğini yazma			
	PTE Akademik	✓		✓				
Almanca	TestDaF	✓				✓		
	DSD II	✓						
	telc Deutsch	B2	✓					
		C1	✓					
		C2	✓					
	Goethe-Zertifikat	B2	✓	✓				
C1		✓	✓					
C2 GDS		✓	✓					
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	✓					
		DALF C1	✓					
		DALF C2				Okuduğunu yazma		
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓			Dinlediğini yazma		
		Nivel C1	✓			Dinlediğini yazma		
		Nivel C2				Dinlediğini ve okuduğunu yazma	✓	✓
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓					
		CELI 4	✓		✓			
		CELI 5	✓					
Rusça	TORFL	Level 2	✓					
		Level 3			✓			
		Level 4	✓			Dinlediğini yazma		✓

Yazma bölümündeki TYS soru çeşitleri incelendiğinde güdümlü yazma konuları bulunmaktadır. Bu konular diğer dil yeterlik sınavlarında ortak kullanılan soru türlerindedir. TYS’de olup diğer dil yeterlik sınavlarında olmayan soru türü bulunmamaktadır. Diğer dil yeterlik sınavlarında olup TYS’de kullanılmayan soru çeşitleri metindeki hataları düzeltme, özet çıkarma, bütünleşik beceri soruları, grafik yorumlama, metni yeniden yapılandırma.

Bir yazıdaki hataların düzeltilmesi soruları Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS sınavlarında bulunmaktadır. Özet çıkarma soruları, PTE Akademik sınavında bulunmaktadır.

Bütünleşik beceri soruları TOEFL iBT, DALF C2, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, TORFL Level 4 sınavlarında bulunmaktadır. Bu sınavlardan TOEFL iBT, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, TORFL Level 4’te dinletilen metinlerle yazma görevi istenmektedir. DALF C2 sınavında okutulan metinle bağlantılı yazma görevi istenmektedir. DELE C2 sınavında hem dinletilen hem okutulan metinle bağlantılı yazma görevi istenmektedir.

Grafik yorumlama soruları TestDaF ve DELE Nivel C2’de bulunmaktadır. TYS’nin uygulama yönergesinde yazma soruları içeriklerinde grafik yorumlama soru çeşidi bulunsa da örnek sınavda böyle bir soru sorulmamıştır. Metni yeniden yapılandırma soruları DELE Nivel C2 ve TORFL Level 4’te bulunmaktadır.

Yazma sınavlarındaki görev ve kelime sayısı değişkenlik göstermektedir. Bu bilgi aşağıda tabloleştirilmiştir:

Tablo 23: Yazma Sınavlarındaki Görev Sayısına ve Yazılması İstenen Kelime Sayısına İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı		Yazma Sınavlarındaki Görev Sayısı ve Yazılması İstenen Kelime Sayısı		
			Görev Sayısı	Yazılması İstenen En Az Kelime Sayısı	
Türkçe	TYS		2	325 kelime	
İngilizce	CPE		2	520 kelime	
	CAE		2	440 kelime	
	TOEFL iBT		2	450 kelime	
	PTE Akademik		3	210 kelime	
	TestDaF		1	Belirtilmemiş.	
Almanca	DSD II		1	200 kelime	
	telc Deutsch	B2	1	150 kelime	
		C1	1	350 kelime	
		C2	1	Belirtilmemiş.	
	Goethe-Zertifikat	B2	2	180 kelime	
		C1	2	200 kelime	
		C2 GDS	2	350 kelime	
	Fransızca	DELTA & DALF	DELTA B2	1	250 kelime
			DALF C1	2	450 kelime
			DALF C2	1	700 kelime
İspanyolca	DELE	Nivel B2	2	300 kelime	
		Nivel C1	2	440 kelime	
		Nivel C2	3	850 kelime	
İtalyanca	CELI	CELI 3	2	200 kelime	
		CELI 4	2	370 kelime	
		CELI 5	2	490 kelime	
Rusça	TORFL	Level 2	3	200 kelime	
		Level 3	3	400 kelime	
		Level 4	3	650 kelime	

Yazma sınavı görev sayısı bakımından incelendiğinde, tek görev bulunan sınavlar TestDaF, DSD II, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, DELTA B2, DALF C2'dir. 2 görev bulunan sınavlar TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C1, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, CELI 3, CELI 4, CELI 5'tir. 3 görev bulunan sınavlar: PTE Akademik, DELE Nivel C2, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıdır. 13 sınavda 2 görev, 7 sınavda 1 görev, 5 sınavda 3 görev bulunmaktadır. TYS, çoğu dil yeterlik sınavının tercih ettiği 2 görevli yazma becerisi sorusu tercih etmiştir.

Sınavların bütün görevlerinde en az yazılması istenen kelime sayısı incelendiğinde TYS, 325 kelime; CPE, 520 kelime; CAE, 440 kelime; TOEFL iBT, 450 kelime; PTE Akademik, 210 kelime; TestDaF alt sınır belirtilmemiş; DSD II, 200 kelime; telc Deutsch B2, 150 kelime; telc Deutsch C1, 350 kelime; telc Deutsch C2 alt sınır belirtilmemiş; Goethe-Zertifikat B2, 180 kelime; Goethe-Zertifikat C1, 200 kelime;

Goethe-Zertifikat C2 GDS, 350 kelime; DELF B2, 250 kelime; DALF C1, 450 kelime; DALF C2, 700 kelime; DELE Nivel B2, 300 kelime; DELE Nivel C1, 440 kelime; Nivel C2, 850 kelime; CELI 3, 200 kelime; CELI 4, 370 kelime; CELI 5, 490 kelime; TORFL Level 2, 200 kelime; TORFL Level 3, 400 kelime; TORFL Level 4, 650 kelimedir.

Tek sınavlar arasındaki yazma sınavında yazılması istenen kelimesi sayısının en az olduğu sınav 200 kelimeyle DSD II; en fazla olduğu sınav 520 kelimeyle CPE'dir. Seviye sınavları arasındaki yazma sınavında yazılması istenen kelimesi sayısının en az olduğu sınav 150 kelimeyle telc Deutsch B2; en fazla olduğu 850 kelimeyle DELE Nivel C2'dir. TYS, yazma sınavında 23 sınav içerisinde -alt sınır belirtilmemiş 2 sınav çıkarıldı- en yazılması istenen en az kelime sayısı, 9 dil yeterlik sınavındaki kelime sayısından fazla; 13 dil yeterlik sınavındaki kelime sayısından azdır.

Yazma sınavının örnek sorularında verilen metinlerden birini seçme gibi alternatifli sorular bulunmaktadır. Bu sorular CPE, CAE, telc Deutsch C1, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarında vardır. Bu sorularda bir göreve ait 2, 3 ya da 4 metinden, sorudan, grafikten, resimden birinin seçilip yazılması istenmektedir. Adayların ilgilerinin farklı olduğu düşünüldüğünde bu şekilde alternatif sorular aday için olumludur. "Çünkü yazma becerisi dil becerisi dışında metin türleri ve tümceler arasında bütünlük oluşturan zaman açısından bir sıralama, neden-sonuç, süreç gibi mantıksal bilgiye dayanan ilişkilerin yanı sıra akıl yürütme, anlamsal ağların canlandırılması, analiz, sentez, planlama gibi kontrol merkezi bellek olan bir dizi zihinsel strateji içerir" (Yalçın, 1997: 381'den aktaran: Maden, S, Dincel, Ö, Maden, A. 2015: 749). TYS'nin yazma görevlerinde böyle bir uygulama bulunmamaktadır. 2 görev için verilen birer soru bulunmaktadır.

Yazma sınavlarındaki değerlendirmeler, dereceli puanlama anahtarına (rubrik) göre yapılmaktadır. "Dereceli puanlama anahtarı, herhangi bir çalışma için dikkate alınan ölçütlerin listelendiği ve her bir ölçütün niteliğini iyiden kötüye doğru detaylı tanımlamalarla ortaya koyan doküman olarak tanımlanmaktadır" (Andrade, 2000; 2001; 2005; Andrade & Du, 2005; Goodrich, 1997'den aktaran: Güneş ve Kılıç 2016:

60). “Dereceli puanlama anahtarı, holistik ve analitik olmak üzere iki türde oluşturulmaktadır. Öğrencilerin gösterdiği performans veya ürün bir bütün olarak ele alınıp değerlendirildiğinde holistik dereceli puanlama anahtarı; öğrencilerin gösterdiği performans veya ürün ile ilgili bileşenler ayrı ayrı değerlendirildiğinde ise analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılır” (Atılğan, Kan, & Doğan, 2007’den aktaran: Güneş ve Kılıç, 2016: 60). Rubrikler süreci ölçüyorsa analitik; sonucu ölçüyorsa bütüncül (holistik) rubriktir. Analitikte her adım ayrı puanlanır, bütüncülde belli başlı adımlar puanlanır. Aşağıda yazma sınavlarında dereceli puanlama anahtarını kullanan sınavlar tablolaştırılmıştır.

Tablo 24: Yazma Sınavlarında Dereceli Puanlama Anahtarının Olduğuna İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Dereceli Puanlama Anahtarı Olan Sınavlar	
Türkçe	TYS		
İngilizce	CPE	✓	
	CAE	✓	
	TOEFL iBT	✓	
	PTE Akademik	✓	
Almanca	TestDaF	✓	
	DSD II	✓	
	telc Deutsch	B2	✓
		C1	✓
		C2	✓
	Goethe-Zertifikat	B2	✓
		C1	✓
C2 GDS		✓	
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	
		DALF C1	
		DALF C2	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓
		Nivel C1	✓
		Nivel C2	✓
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓
		CELI 4	✓
		CELI 5	✓
Rusça	TORFL	Level 2	✓
		Level 3	✓
		Level 4	✓

Örnek sınavlarla bu ölçütlerin paylaşılması adayların yazarken dikkat edeceği kuralları bilmesi açısından önemlidir. Bu ölçütlerin paylaşıldığı sınavlar: CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELE, CELI, TORFL sınavlarıdır. Ölçütlerin paylaşılmadığı sınavlar. TYS, DELF&DALF sınavlarıdır. TYS’nin sınav uygulama yönergesinin yazma bölümünün

değerlendirmesinde “Yazma bölümündeki katılımcı metinleri en az 2 sınav görevlisi tarafından yazma ölçeğindeki ölçütlere göre değerlendirilir”(YEE, 2018d: 9). İfadesi yer alsada bu ölçütler sitede kamuya açık paylaşılmamıştır.

Konuşma sınavına ait soru içerikleri ve çeşitleri aşağıda tablolaştırılmıştır.

Tablo 25: Sınavlarda Sunulan Konuşma Becerisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Konuşma Becerisine Ait Soru Çeşitleri													
		Bağımsız Konuşma	Karşılıklı Konuşma-Sözlü Etkileşim	Çoklu Aday Konuşması	Tekli Aday Konuşması	Resim veya Fotoğraf Hakkında Konuşma	Cümle Tekrar Etme	Veri Değerlendirme	Telefon Görüşmesi Yapma	Videoyu Yorumlama	Duygu Tonlamalı Cümle Söyleme	İkna Etme	Radyo Konuşması Yapma	Bütünleşik Beceri Soruları	
Türkçe	TYS	✓	✓		✓										
İngilizce	CPE	✓	✓	✓		✓									
	CAE	✓	✓	✓		✓									
	TOEFL iBT	✓			✓									Okuma ve konuşma	
	PTE Akademik	✓			✓	✓	✓								
Almanca	TestDaF	✓													
	DSD II	✓	✓		✓										
	telc Deutsch	B2	✓	✓	✓										
		C1	✓	✓	✓										
		C2	✓	✓		✓									
	Goethe-Zertifikat	B2	✓	✓	✓		✓								
C1		✓	✓	✓											
C2 GDS		✓	✓		✓										
Fransızca	DELTA & DALF	DELTA B2	✓	✓		✓									
		DALF C1	✓	✓		✓									
		DALF C2	✓	✓		✓								Dinleme ve konuşma	
İspanyolca	DELE/DELE	Nivel B2	✓	✓		✓			✓						
		Nivel C1	✓	✓		✓	✓							Okuma ve konuşma	
		Nivel C2	✓	✓		✓	✓								Okuma ve konuşma
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓	✓		✓	✓								
		CELI 4	✓	✓		✓	✓								
		CELI 5	✓	✓		✓	✓								
Rusça/Rusça	TORFL	Level 2	✓	✓		✓				✓	✓	✓			
		Level 3	✓	✓		✓					✓		✓		
		Level 4	✓	✓		✓							✓		

Konuşma sınavındaki TYS'nin soru türleri ve uygulamaları incelendiğinde bağımsız ve karşılıklı konuşma olmak üzere 2 bölüm vardır. Bağımsız konuşmada adayın seçtiği karttaki konuya ya da alternatifli birden çok seçmeli konuya göre konuşma yapması istenmektedir. Karşılıklı konuşmada adayın seçtiği karttaki konuya göre muhatabın sorduğu 7 soruya cevap vermesi istenmektedir. TYS'de olup diğer sınavlarda olmayan soru türleri bulunmamaktadır. Diğer dil yeterlik sınavlarında olup TYS'de olmayan soru türleri resim veya fotoğraf hakkında konuşma, cümle tekrar etme, veri değerlendirme, telefon görüşmesi yapma, videoyu yorumlama, duygu tonlamalı cümle söyleme (dil ötesi), ikna etme, radyo konuşması yapma, bütünleşik beceri soruları, çoklu aday konuşmasıdır.

Resim veya fotoğraf yorumlama soruları CPE, CAE, PTE Akademik, Goethe-Zertifikat B2, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarında bulunmaktadır.

Cümle tekrar etme sorusu PTE Akademik sınavında bulunmaktadır. Veri değerlendirme sorusu DELE Nivel B2 sınavında bulunmaktadır. Telefon görüşmesi yapma, duygu tonlamalı cümle söyleme TORFL Level 2 sınavında bulunmaktadır. Duygu tonlamalı cümle söyleme diller için AOÖÇ'de dil ötesi kavramıyla açıklanmaktadır. "Bu gibi araçlar ancak anlamsal acıdan gelenekselleşmişse (tutum ve ruhsal hâli), ama sesbilim sisteminin dışında kalıyorsa uzunluk, tonlama ve vurgulama gibi bürünsel özelliklerle dil ötesi olarak kullanılabilir" (Telc, 2013: 91). İkna etme sorusu TORFL Level 3 sınavında bulunmaktadır. Video yorumlama soruları TORFL Level 2 ve TORFL Level 3 sınavlarında sorulmaktadır. Radyo konuşması yapma sorusu TORFL 4 sınavında bulunmaktadır.

Bütünleşik beceri soruları TOEFL iBT, DALF C2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavlarında bulunmaktadır. Bu sorular TOEFL iBT, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavında okutulan metinle ilgili konuşma, DALF C2 sınavında dinletilen metinle ilgili konuşma şeklindedir.

Konuşma sınavının uygulanması diğer beceri sınavlarından farklıdır. Aday/adaylar belirlenen sınıflarda ya 1 kişi ya 2 kişi ya da 3 kişi olarak sözlü sınava alınmaktadır.

Sınava kaç adayın gireceği uygulaması sınavlara göre farklılık göstermektedir. Tek sınavlardaki uygulama, seviye sınavlarındaki uygulama, internet tabanlı sınavlardaki uygulama farklıdır. Aday sayısı aynı zamanda soru türlerini de etkilemektedir. Çoklu adayın girdiği sınavda görevlerden bazısı, adayların birbirlerine soru sorması, birbirleriyle tartışması şeklinde karşılıklı konuşma, sözlü etkileşim şeklinde olmaktadır. İnternet tabanlı sınav uygulamasında ise tek muhatap internetteki yönergelerdir.

Sınıf ortamına tek adayın girdiği sınavlar TYS, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DEFL B2, DALF C1, DALF C2, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5. TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıdır. Sınıf ortamına 2 adayın girdiği sınavlar CPE, CAE, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1 sınavlarıdır. Sınıf ortamına 3 adayın girdiği sınavlar telc Deutsch B2, telc Deutsch C1 sınavlarıdır. Sınıf ortamına göre CPE ve CAE’ de de 3 kişi girebilmektedir.

Konuşma sınavlarındaki değerlendirmeler, dereceli puanlama anahtarına (rubrik) göre yapılmaktadır. “Dereceli puanlama anahtarı, herhangi bir çalışma için dikkate alınan ölçütlerin listelendiği ve her bir ölçütün niteliğini iyiden kötüye doğru detaylı tanımlamalarla ortaya koyan doküman olarak tanımlanmaktadır” (Andrade, 2000; 2001; 2005; Andrade & Du, 2005; Goodrich, 1997’den aktaran: Güneş ve Kılıç, 2016: 60). “Dereceli puanlama anahtarı, holistik ve analitik olmak üzere iki türde oluşturulmaktadır. Öğrencilerin gösterdiği performans veya ürün bir bütün olarak ele alınıp değerlendirildiğinde holistik dereceli puanlama anahtarı; öğrencilerin gösterdiği performans veya ürün ile ilgili bileşenler ayrı ayrı değerlendirildiğinde ise analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılır” (Atılgan, Kan, & Doğan, 2007’den aktaran: Güneş ve Kılıç, 2016, 60). Rubrikler süreci ölçüyorsa analitik; sonucu ölçüyorsa bütüncül (holistik) rubriktir. Analitikte her adım ayrı puanlanır, bütüncülde belli başlı adımlar puanlanır. Aşağıda konuşma sınavlarında dereceli puanlama anahtarını kullanan sınavlar tabloleştirilmiştir.

Tablo 26: Konuşma Sınavlarında Dereceli Puanlama Anahtarının Olduğuna İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Dereceli Puanlama Anahtarı Olan Sınavlar	
Türkçe	TYS		
İngilizce	CPE	✓	
	CAE	✓	
	TOEFL iBT	✓	
	PTE Akademik	✓	
Almanca	TestDaF	Ölçüt var, puanlama yok.	
	DSD II	✓	
	telc Deutsch	B2	✓
		C1	✓
		C2	✓
	Goethe-Zertifikat	B2	✓
		C1	✓
		C2 GDS	✓
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	
		DALF C1	
		DALF C2	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	✓
		Nivel C1	✓
		Nivel C2	✓
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓
		CELI 4	✓
		CELI 5	✓
Rusça	TORFL	Level 2	✓
		Level 3	✓
		Level 4	✓

Sınavlar incelendiğinde bazı dil yeterlik sınavlarında dereceli puanlama anahtarının olduğu, bazılarında sadece ölçütlerin olduğu, bazısında herhangi bir ölçüt bilgisi bulunmadığı gözlemlenmiştir. Dereceli puanlama anahtarının paylaşıldığı dil yeterlik sınavları: CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, DSD II, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4'tür. Ölçütlerin olup puanlamaların olmadığı sınav, TestDaF'tır. TYS, DELF B2, DALF C1, DALF C2 konuşma sınavlarındaki ölçütleri örnek sınavla paylaşmamıştır.

TYS'nin sınav uygulama yönergesinin konuşma bölümünün değerlendirmesinde "Konuşma bölümü en az 2 sınav görevlisi tarafından konuşma ölçөгindeki ölçütlere göre değerlendirilir"(YEE, 2018: 9). İfadesi yer alsada bu ölçütler sitede kamuya açık paylaşılmamıştır.

Dil bilgisine ait soru çeşitleri ve içerikleri aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 27: Sınavlarda Sunulan Dil Bilgisi Soru Çeşitlerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Dil Bilgisine Ait Soru Çeşitleri						
		Kelime bilgisi	Sözcük türleri	Cümle kurma	Yazım hatasını düzeltme	Eş anlamlı kelimeler	Yakın anlamlı cümle	
Türkçe	TYS							
İngilizce	CPE	✓	✓	✓				
	CAE	✓	✓	✓				
	TOEFL iBT							
	PTE Akademik							
Almanca	TestDaF							
	DSD II							
	telc Deutsch	B2	✓					
		C1	✓					
		C2						
	Goethe-Zertifikat	B2						
C1								
C2 GDS								
Fransızca	DELFF & DALF	DELFF B2						
		DALF C1						
		DALF C2						
İspanyolca	DELE	Nivel B2						
		Nivel C1	✓					
		Nivel C2	✓					
İtalyanca	CELI	CELI 3	✓	✓	✓			
		CELI 4	✓		✓	✓		
		CELI 5	✓			✓		
Rusça	TORFL	Level 2			✓	✓		
		Level 3	✓				✓	
		Level 4	✓		✓			

Dil bilgisi soruları incelenen sınavlarda farklı isimlendirilmektedir. CPE ve CAE sınavlarında Use of English-İngilizcenin Kullanımı, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1 sınavlarında Sprachbausteine-Dil Elemanları; DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavlarında Uso de la lengua- Dil Kullanımı; CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarında Prova di competenza linguistica-Dilsel yetkinliğin kanıtı; TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarında, Грамматика. Лексика-Dil bilgisi-kelime hazinesi olarak adlandırılmaktadır.

Bu sınavlardan CELI VE TORFL'da dil bilgisi ayrı bir bölüm olarak soru kitapçığında bulunurken, CPE, CAE, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, DELE Nivel C1, DELE

Nivel C2 sınavlarında okuma beceri içerisinde bulunmaktadır. Ayrıca DELE Nivel C1 sınavının Test-2 bölümünde 6 soru dinleme bölümünde sorulmuştur.

Kelimesi bilgisi soruları CPE, CAE, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarında bulunmaktadır. Sözcük türleri soruları CPE, CAE, CELI 3 sınavlarında bulunmaktadır.

Cümle kurma soruları CPE, CAE, CELI 3, CELI 4, TORFL Level 2, TORFL Level 4 sınavlarında bulunmaktadır. Yazım hatasını düzeltme soruları CELI 4 ve CELI 5 sorularında bulunmaktadır. Eş anlamlı kelimeler sorusu TORFL Level 2 bulunmaktadır. Yakın anlamlı cümle sorusu TORFL Level 3 bulunmaktadır.

CELI ve TORFL sınavlarında klasik cevaplı sorular da bulunmaktadır.

TYS'de dil bilgisi başlıklı bir sınav bölümü bulunmamaktadır. Örnek sınavdaki okuma bölümü 1. metnin soruları incelendiğinde boş bırakılan 10 yer için sırasıyla **1.** A) bağlanıyor B) dolanıyor C) geçiyor D) giriyor **2.** A) biliniyor B) bekleniyor C) söyleniyor D) rastlanıyor **3.** A) düşen B) gelişen C) varan D) kavuşan **4.** A) bulaşan B) sürülen C) savuran D) karışan **5.** A) seviyede B) yükseklikte C) mesafede D) yönde **6.** A) kullanışlı B) başarılı C) dayanıklı D) güçlü **7.** A) hissedilmeyecek B) etkilenmeyecek C) bilinmeyecek D) yayılmayacak **8.** A) üstün B) etkin C) fazla D) büyük **9.** A) üstlenirken B) bulurken C) seçerken D) alırken **10.** A) tarafından B) bakımından C) nedeniyle D) hedefiyle kelimelerden uygun olanın seçilmesi istenmektedir. Bu öneri kelimeler incelendiğinde farklı sözcük türlerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu soru çeşidi, sınavların dil bilgisi bölümünde sorduğu soruların benzerindedir. telc ve DELE sınavları bu soru tipinden oluşurken diğer dil yeterlik sınavlarında gramer olarak doğru cümle kurma, yazım hatalarını düzeltme, kök hâlindeki kelimelerden cümle kurma, eş anlamlı kelimeleri bulma, yakın anlamlı cümleleri bulma soru çeşitleri bulunmaktadır.

Dil bilgisi bir beceri değil, bilgi alanı ve araçtır. Soruların geneli cümleye uygun kelimeyi bulma sorularıdır. Bu da kelime bilginizle doğrudan ilgilidir. Teknik olarak

da bazı bilgilere sahip olunmalıdır. Cümle geçmiş zaman içeriyorsa gelecek zamanlı bir ifade seçilememelidir. Cümle zıtlık içeriyorsa paralel bağlayan bir bağlaç seçilmemelidir.

4.3.3. Sınav Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bulgular

Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi dil öğretiminin standartlaştırılması açısından en önemli kurumdur. 2000 yıllardan sonra bu kurum dil öğretiminde standart bir yapı oluşturmaya başlamış ve çalışmalar yapmıştır. 2001 yılında yayınlanan ve Türkçeye de çevrilen Diller için AOÖÇ bir kılavuz niteliğindedir. Metin, 2017'de güncellenmiş, 2018 yılında eklerle güncel hâlini almıştır. 2001 yılındaki metin temel alınsa da 6 seviyeye ek A1 Öncesi (Pre A1) seviye eklenerek 7 seviyeye çıkartılmıştır. Native tanımının Natural tanımıyla değişikliğe gidildiği bölümler olmuştur.

Bu bölümdeki tablolaştırma 2 farklı yöntemle yapılmıştır. 1. yöntem, tek sınavların tablolaştırılması, 2. yöntem seviye sınavlarının tablolaştırılmasıdır. Tek sınavları tablolaştırırken sertifika seviye başlangıcı olan B2 ile C2 arasındaki Diller için AOÖÇ'deki beceri açıklamaları aynı tabloda; seviye sınavlarında beceri açıklamaları ayrı tabloda gösterilmiştir.

Tek sınavlar sorularının Diller için AOÖÇ'ye uygunluğu aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 28: Tek Sınavlardaki Okuma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Okuma Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Tek Sınavlar
C2	Yazılı tüm metinlerin çoğunu (soyut, yapısal olarak karmaşık ya da günlük konuşma dilini kapsayan edebî olan ya da olmayan metinler de dâhil) anlayabilir. İnce üslup farklılıkları ve örtük anlamlar dâhil, geniş kapsamlı, uzun ve karmaşık metinleri anlayabilir (Council of Europe, 2018: 60).	TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II
C1	“Kendi uzmanlık alanı dışında olsa da, uzun ve karmaşık metinleri, zor bölümleri birkaç kere okuduğunda ayrıntılarıyla anlayabilir” (telc, 2013: 72).	
B2	“Kendi kendine okuyabilir, okuduğu amaca yönelik ve metne uygun olarak okuma tarzını ve hızını ayarlayabilir, uygun başvuru kitaplarını seçerek kullanabilir. Okuma anlama için yeterli geniş bir sözcük dağarcığına sahip olsa da, nadir kullanılan deyimleri anlamakta zorluk çekebilir” (telc, 2013: 72).	

Tablo 29: Tek Sınavlardaki Dinleme Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Dinleme Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Tek Sınavlar
C2	Canlı veya medyada kullanılan konuşma dilinin her türüsünü, ana dili seviyesinde doğallıkla konuşanların hızıyla konuşulsa da hemen hemen kolaylıkla anlayabilir (Council of Europe, 2018: 55).	TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II
C1	“Bazı durumlarda ayrıntıların onaylanması gerekse de, özellikle yabancı bir aksan kullanıldığında, alışılmamış soyut ve karmaşık konular hakkındaki sunumları yeterince anlayabilir. Çok çeşitli deyimleri ve günlük dildeki anlatım biçimlerini anlayabilir ve farklı hitap tarzlarını doğru değerlendirebilir. İyi yapılandırılmamış ve bağlantıları açıkça belirtilmemiş olsa da, uzun konuşmaları ve görüşmeleri izleyebilir” (telc, 2013: 69).	
B2	“Ölçünlü dil konuşulduğunda, içerik ve dil açısından, somut ve soyut konular hakkındaki karmaşık konuşmaları ana hatlarıyla anlayabilir. Kendi uzmanlık alanında yapılan tartışmaları da anlayabilir. Konuya biraz olsun alışık ve konuşma ya da görüşme süreci belirgin göstergelerle nitelendirilmişse uzun konuşmaları ve karmaşık tartışmaları izleyebilir” (telc, 2013: 69).	

Tablo 30: Tek Sınavlardaki Yazma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ’ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Yazma Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Tek Sınavlar
C2	“Anlaşılır, akıcı ve karmaşık metinleri, okuyucunun en önemli noktaları bulabilmesini kolaylaştıran, mantıklı yapılandırılmış şekilde, uygun ve etkili bir üslup ile yazabilir” (telc, 2013: 64).	TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II
C1	“Gerekli noktaları ön plana çıkararak anlaşılır, iyi yapılandırılmış karmaşık konuları içeren metinleri kaleme alabilir; bakış açılarını ayrıntılarıyla belirten alt konuları uygun örneklerle ve açıklamalarla destekleyerek uygun bir sonuca bağlayabilir” (telc, 2013: 64).	
B2	“Değişik kaynaklardan bilgi ve gerekçeleri de katıp değerlendirerek kendi ilgi alanından çeşitli konuları içeren anlaşılır ve ayrıntılı metinleri kaleme alabilir” (telc, 2013: 64).	

Tablo 31: Tek Sınavlardaki Sözlü Etkileşim (Karşılıklı Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ’ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Sözlü Etkileşim (Konuşma) Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Tek Sınavlar
C2	“Deyimlere ve günlük anlatım tarzlarına iyice hâkimdir ve ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir. Geniş bir nitelendirme edat ve sıfat dağarcığını büyük ölçüde doğru olarak kullanarak çok ince anlam farklılıklarını belirtebilir. Anlatım zorluğu çektiğinde karşısındakilere pek sezdirmeden yeni bir cümleyle ve başka ifadelerle konuşmasını sürdürebilir” (telc, 2013: 77).	TYS, CPE, CAE, DSD II
C1	“Pek zorlanmadan, anında ve akıcı olarak kendini ifade edebilir. Geniş bir sözcük dağarcığına sahiptir ve bilmediği sözcükler yerine hiçbir sorun yaşamadan başka sözcükler kullanabilir; nadiren bir sözcük aradığı belli olur ya da kaçınma stratejisi kullanır. Sadece kavram açısından zor olan konular gündeme geldiğinde doğal konuşma akışı engellenebilir” (telc, 2013: 77).	
B2	“Geniş çapta genel, bilimsel, mesleki ya da boş zamanları değerlendirici konular gündeme geldiğinde, dili akıcı, doğru ve etkin olarak kullanıp düşünceleri bağlantılı olarak ortaya koyabilir. Söyleyeceklerini sanki kısıtlamasına pek gerek yokmuş gibi, ortama uygun resmî bir dille ve iyi bir dil bilgisiyle anında anlatabilir” (telc, 2013: 77). Hedef dil konuşurlarıyla, iki taraf da zorluk çekmeden normal bir konuşmayı ve kalıcı ilişkileri mümkün kılacak şekilde, anında ve akıcı olarak anlaşılabilir. Olayların önemini ve deneyimleri kendi açısından vurgulayabilir ve bakış açılarını konuya ilişkin açıklamalar ve nedenler göstererek gerekçelendirip savunabilir (Council of Europe, 2018: 83).	

İnternet tabanlı sınavlarda TOEFL iBT, PTE Akademik ve konuşma sınavı stüdyo ortamında yapılan TestDaF’da sözlü etkileşim (konuşma) bulunmamaktadır.

Tablo 32: Tek Sınavlardaki Sözlü Anlatım (Bağımsız Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Sözlü Anlatım (Bağımsız Konuşma) Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Tek Sınavlar
C2	“Anlaşılır, akıcı ve iyi yapılandırılmış bir dil kullanabilir. Konuşmasını; dinleyicilerin önemli noktaları algılamalarını ve akıllarında tutabilmelerini kolaylaştırıcı, oldukça mantıklı bir şekilde yapılandırabilir” (telc, 2013: 61).	TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II
C1	“Karmaşık konuyla ilgili olguları anlaşılır ve ayrıntılı olarak betimleyip sunabilir, alt konuları da ekleyerek belirli noktaları açıkça anlatıp uygun bir sonuca bağlayabilir” (telc, 2013: 61).	
B2	“Konuyla ilgili olguları anlaşılır ve sistematik bir şekilde betimleyip sunabilir; önemli noktaları uygun ayrıntılarla destekleyerek on plana çıkarabilir. Kendi ilgi alanından geniş kapsamlı konular hakkında anlaşılır, ayrıntılı betimlemeler ve sunumlar yapabilir, düşüncelerini açıklar ve alt noktalara da değinerek uygun örneklerle destekleyebilir” (telc, 2013: 61).	

Tek sınavlar incelendiğinde soruların çeşitliliği ve içerikleri farklı olsa da sınavların yapılandırılmasında Diller için AOÖÇ' yi esas aldıkları tespit edilmiştir.

Seviye sınavlarındaki soruların Diller için AOÖÇ' ye uygunluğu ayrı sınavlar olarak değerlendirilmiştir ve aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 33: Seviye Sınavlardaki Okuma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Okuma Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Seviye Sınavları
C2	Yazılı tüm metinlerin çoğunu (soyut, yapısal olarak karmaşık ya da günlük konuşma dilini kapsayan edebî olan ya da olmayan metinler de dâhil) anlayabilir ve eleştirip yorumlayabilir. İnce üslup farklılıkları ve örtük anlamlar dâhil, geniş kapsamlı, uzun ve karmaşık metinleri anlayabilir (Council of Europe, 2018: 60).	telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C2, DELE Nivel C2, CELI 5, TORFL Level 4
C1	“Kendi uzmanlık alanı dışında olsa da, uzun ve karmaşık metinleri, zor bölümleri birkaç kere okuduğunda ayrıntılarıyla anlayabilir” (telc, 2013: 72).	telc Deutsch C1, Goethe-Zertifikat C1, DALF C1, DELE Nivel C1, CELI 4, TORFL Level 3
B2	“Kendi kendine okuyabilir, okuduğu amaca yönelik ve metne uygun olarak okuma tarzını ve hızını ayarlayabilir, uygun başvuru kitaplarını seçerek kullanabilir. Okuma anlama için yeterli geniş bir sözcük dağarcığına sahip olsa da, nadir kullanılan deyimleri anlamakta zorluk çekebilir” (telc, 2013: 72).	telc Deutsch B2, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DELE Nivel B2, CELI 3, TORFL Level 2

Tablo 34: Seviye Sınavlardaki Dinleme Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Dinleme Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Seviye Sınavları
C2	Canlı veya medyada kullanılan konuşma dilinin her türüsünü, ana dili seviyesinde doğallıkla konuşanların hızıyla konuşulsa da hemen kolaylıkla anlayabilir (Council of Europe, 2018: 55).	telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C2, DELE Nivel C2, CELI 5, TORFL Level 4
C1	“Bazı durumlarda ayrıntıların onaylanması gerekse de, özellikle yabancı bir aksan kullanıldığında, alışılmamış soyut ve karmaşık konular hakkındaki sunumları yeterince anlayabilir. Çok çeşitli deyimleri ve günlük dildeki anlatım biçimlerini anlayabilir ve farklı hitap tarzlarını doğru değerlendirebilir. İyi yapılandırılmamış ve bağlantıları açıkça belirtilmemiş olsa da, uzun konuşmaları ve görüşmeleri izleyebilir” (telc, 2013: 69).	telc Deutsch C1, Goethe-Zertifikat C1, DALF C1, DELE Nivel C1, CELI 4, TORFL Level 3
B2	“Ölçünlü dil konuşulduğunda, içerik ve dil açısından, somut ve soyut konular hakkındaki karmaşık konuşmaları ana hatlarıyla anlayabilir. Kendi uzmanlık alanında yapılan tartışmaları da anlayabilir. Konuya biraz olsun alışık ve konuşma ya da görüşme süreci belirgin göstergelerle nitelendirilmişse uzun konuşmaları ve karmaşık tartışmaları izleyebilir” (telc, 2013: 69).	telc Deutsch B2, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DELE Nivel B2, CELI 3, TORFL Level 2

Tablo 35: Seviye Sınavlardaki Yazma Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Yazma Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Tek Sınavlar
C2	“Anlaşılır, akıcı ve karmaşık metinleri, okuyucunun en önemli noktaları bulabilmesini kolaylaştıran, mantıklı yapılandırılmış şekilde, uygun ve etkili bir üslup ile yazabilir” (telc, 2013: 64).	telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C2, DELE Nivel C2, CELI 5, TORFL Level 4
C1	“Gerekli noktaları ön plana çıkararak anlaşılır, iyi yapılandırılmış karmaşık konuları içeren metinleri kaleme alabilir; bakış açılarını ayrıntılarıyla belirten alt konuları uygun örneklerle ve açıklamalarla destekleyerek uygun bir sonuca bağlayabilir” (telc, 2013: 64).	telc Deutsch C1, Goethe-Zertifikat C1, DALF C1, DELE Nivel C1, CELI 4, TORFL Level 3
B2	“Değişik kaynaklardan bilgi ve gerekçeleri de katıp değerlendirerek kendi ilgi alanından çeşitli konuları içeren anlaşılır ve ayrıntılı metinleri kaleme alabilir” (telc, 2013: 64).	telc Deutsch B2, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DELE Nivel B2, CELI 3, TORFL Level 2

Tablo 36: Seviye Sınavlardaki Sözlü Etkileşim (Karşılıklı Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Sözlü Etkileşim (Konuşma) Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Seviye Sınavları
C2	“Deyimlere ve günlük anlatım tarzlarına iyice hâkimdir ve ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir. Geniş bir niteleme edat ve sıfat dağarcığını büyük ölçüde doğru olarak kullanarak çok ince anlam farklılıklarını belirtebilir. Anlatım zorluğu çektiğinde karşısındakilere pek sezdirmeden yeni bir cümleyle ve başka ifadelerle konuşmasını sürdürebilir” (telc, 2013: 77).	telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C2, DELE Nivel C2, CELI 5, TORFL Level 4
C1	“Pek zorlanmadan, anında ve akıcı olarak kendini ifade edebilir. Geniş bir sözcük dağarcığına sahiptir ve bilmediği sözcükler yerine hiçbir sorun yaşamadan başka sözcükler kullanabilir; nadiren bir sözcük aradığı belli olur ya da kaçınma stratejisi kullanır. Sadece kavram açısından zor olan konular gündeme geldiğinde doğal konuşma akışı engellenebilir” (telc, 2013: 77).	telc Deutsch C1, Goethe-Zertifikat C1, DALF C1, DELE Nivel C1, CELI 4, TORFL Level 3
B2	“Geniş çapta genel, bilimsel, mesleki ya da boş zamanları değerlendirici konular gündeme geldiğinde, dili akıcı, doğru ve etkin olarak kullanıp düşünceleri bağlantılı olarak ortaya koyabilir. Söyleyeceklerini sanki kısıtlamasına pek gerek yokmuş gibi, ortama uygun resmî bir dille ve iyi bir dil bilgisiyle anında anlatabilir” (telc, 2013: 77). Hedef dil konuşurlarıyla, iki taraf da zorluk çekmeden normal bir konuşmayı ve kalıcı ilişkileri mümkün kılacak şekilde, anında ve akıcı olarak anlaşılabilir. Olayların önemini ve deneyimleri kendi açısından vurgulayabilir ve bakış açılarını konuya ilişkin açıklamalar ve nedenler göstererek gerekçelendirip savunabilir (Council of Europe, 2018: 83).	telc Deutsch B2, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DELE Nivel B2, CELI 3, TORFL Level 2

Tablo 37: Seviye Sınavlardaki Sözlü Anlatım (Bağımsız Konuşma) Becerisi Sorularının Diller için AOÖÇ'ye Uygunluğuna İlişkin Bilgiler

Seviye	Diller için AOÖÇ Sözlü Anlatım (Bağımsız Konuşma) Becerisi Açıklamaları	Açıklamalara Uygun Seviye Sınavları
C2	“Anlaşılır, akıcı ve iyi yapılandırılmış bir dil kullanabilir. Konuşmasını; dinleyicilerin önemli noktaları algılamalarını ve akıllarında tutabilmelerini kolaylaştırıcı, oldukça mantıklı bir şekilde yapılandırabilir” (telc, 2013: 61).	telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C2, DELE Nivel C2, CELI 5, TORFL Level 4
C1	“Karmaşık konuyla ilgili olguları anlaşılır ve ayrıntılı olarak betimleyip sunabilir, alt konuları da ekleyerek belirli noktaları açıkça anlatıp uygun bir sonuca bağlayabilir” (telc, 2013: 61).	telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C2, DELE Nivel C2, CELI 5, TORFL Level 4
B2	“Konuyla ilgili olguları anlaşılır ve sistematik bir şekilde betimleyip sunabilir; önemli noktaları uygun ayrıntılarla destekleyerek on plana çıkarabilir. Kendi ilgi alanından geniş kapsamlı konular hakkında anlaşılır, ayrıntılı betimlemeler ve sunumlar yapabilir, düşüncelerini açıklar ve alt noktalara da değinerek uygun örneklerle destekleyebilir” (telc, 2013: 61).	telc Deutsch B2, Goethe-Zertifikat B2, DELF B2, DELE Nivel B2, CELI 3, TORFL Level 2

Seviye sınavları incelendiğinde soruların çeşitliliği ve içerikleri farklı olsa da sınavların yapılandırılmasında Diller için AOÖÇ' yi esas aldıkları tespit edilmiştir.

4.3.4. Sınavlardaki Soru İçeriklerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde sınavların soru içeriklerine ait bilgiler incelenmiştir.

4.3.4.1. TYS'nin İçeriğine İlişkin Bulgular

tys.yee.org.tr adresindeki örnek sınav incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir. B2'nin altındaki sonuçlara ilişkin bir değerlendirme yapılmaz, bir veri sunulmaz.

TYS'nin sınav içeriği şu şekildedir: “Okuma bölümü için soru kitapçığında, 6 metin ve bu metinlerle ilgili 40 soru yer almaktadır. Katılımcılar, okuma sınavı için ayrılan süreyi soruları çözmek ve yanıtlarını cevap kâğıdına aktarmak için kullanırlar. Okuma sınavı için verilen süre tamamlandığında yanıtları cevap kâğıdına aktarmak için ek süre verilmez” (YEE, 2018d: 5). 1. metin boşluk doldurma sorusudur. 10 soru bulunmaktadır. 2. metin, doğru-yanlış seçenekli sorularını içerir. Metne bağlı sorulan 6 soru vardır. 3. metin, grafik okuma sorusudur. Metne bağlı 6 soru sorulmaktadır. 4. metinde metne bağlı 6 soru bulunmaktadır. 5. metinde metne bağlı 6 soru bulunmaktadır. 6. metinde metne bağlı 6 soru bulunmaktadır. Metin uzunlukları 1. metinden 6. Metne doğru artmaktadır. Her soru 4 seçeneklidir.

“Dinleme sınavı için soru kitapçığında, 6 metin ve bu metinlerle ilgili 30 soru yer almaktadır. Dinleme sınavı için ayrılan süre başladığında sınav görevlisi ses dosyasını çalıştırır. Katılımcılara, dinleme bölümünün ses dosyaları içinde soruları okuma, metni dinleme, soruları yanıtlama ve yanıtları cevap kâğıdına aktarma işlemleri için süreler verilmektedir. Dinleme sınavı için verilen süre tamamlandığında yanıtları cevap kâğıdına aktarmak için ek süre verilmez. Okuma ve dinleme bölümleri aralıksız devam eder, teneffüs verilmez” (YEE, 2018d: 6). Dinleme-1’de doğru-yanlış seçenekli 3 soru bulunmaktadır. Dinleme-2’de 4 seçenekli eşleştirmeli 4 soru bulunmaktadır. Dinleme-3’te 4 seçenekli çoktan seçmeli 5 soru bulunmaktadır. Dinleme-4’te çoktan seçmeli 5 soru bulunmaktadır. Dinleme-5’te çoktan seçmeli 6 soru bulunmaktadır. Dinleme-6’da çoktan seçmeli 6 soru bulunmaktadır. Soru sayıları ve dinleme metninin süresi giderek artmıştır.

Yazma bölümünde 2 soru bulunmaktadır. Yazma-1 bölümde “güdümlü bir konu (eksik metin tamamlama, grafik yorumlama, bir mektuba yanıt yazma, dilekçe yazma vb.) verilir ve katılımcılardan en az 125 kelimedenden oluşan, sınav kâğıdında ifade edilen yönergeye uygun bir metin yazmaları istenir” (YEE, 2018d: 6). Bunun için 20 dakika süre verilmektedir.

“Yazma-2’ de kâğıdı ve ihtiyaç hâlinde boş ek kâğıtlar katılımcılara dağıtılır. Yöneltilen soruya karşılık olarak, yazma kâğıdında yer alan ölçütlere uygun en az 200 kelimedenden oluşan, sınav kâğıdında ifade edilen yönergeye uygun bir metin yazmaları istenir” (YEE, 2018d: 6). Bunun için 40 dakika süre verilmektedir

Konuşma bölümü bağımsız konuşma ve karşılıklı konuşma üzere 2 bölümden oluşmaktadır. “Karşılıklı konuşma bölümünde sınav görevlisi tarafından her bir katılımcıya-katılımcının rastgele seçeceği konuşma kartlarında yer alan konuyla ilgili 7 soru yöneltilir ve bu sorulara bağlı olarak görevli ile katılımcı arasında karşılıklı konuşma gerçekleştirilmektedir” (YEE, 2018d: 7). 10 dakika süre verilmektedir.

“Bağımsız konuşma bölümünde her bir katılımcıya -katılımcının rastgele seçeceği konuşma kartlarında yer alan konuyla ilgili 1 soru yöneltilir. Katılımcıya seçtiği konuyu düşünmesi ve hazırlık yapması için 2-3 dakika süre verilir. Bu sürede adaya notlar alması için müsvedde kâğıt verilebilir. Sonrasında katılımcının bir bağımsız konuşma (tek başına konuşma/sunum) gerçekleştirmesi beklenir” (YEE, 2018d: 7).

4.3.4.2. İngilizce Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriklerine İlişkin Bulgular

CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik İngilizce dil yeterliğini ölçen sınavlardandır.

4.3.4.2.1. CPE’nin İçeriğine İlişkin Bulgular

www.cambridgeenglish.org sitesindeki örnek sınav incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir.

Okuma bölümünde 7 bölüm bulunmaktadır. 2, 3, 4. sorular İngilizcenin kullanımı sorularıdır. 1. bölümde 8 boşluklu bir metin bulunmaktadır. Bu boşlukları cümlelerin anlamına uygun kelimeyle doldurulması istenmektedir. Her bir boşluk için 4 seçenek bulunmaktadır. Örnek soru çözümü vardır. 2. bölümde 8 boşluklu bir metin vardır. Her boşluğu cümlelerin anlamına göre doldurulması istenmektedir. Çoktan seçmeli değildir. Aday, tek kelimelik cevabı yazacaktır. Örnek soru çözümü vardır. 3. bölümde 8 boşluklu bir metin vardır. Kök hâlinde verilen 8 kelimeyi numaralandırılmış uygun bölüme türetilmiş anlamda yazılması istenmektedir. Örnek soru çözümü vardır. 4. bölümde 6 cümle verilmiştir. Bu cümlelerin kelime sayısı değişmeden tekrar yazılması istenmektedir. Bunun için verilen kelimenin de kullanılması istenmektedir. Örnek soru çözümü vardır. 5. bölümde bir sayfalık okuma metni bulunmaktadır. Her biri 4 seçenekli 6 sorunun cevaplanması istenmektedir. 6. bölümde Sis Yakalayıcının Ormanı başlıklı bir metin bulunmaktadır. Bu metinden 7 paragraf çıkartılmıştır. Cevaplar arasındaki 8 paragrafın boşluklara uygun şekilde yerleştirilmesi istenmektedir. 1 paragraf yanıltıcıdır. 7. bölümde 5 Danışmanın İşe Başlama Tavsiyeleri başlıklı metin vardır. Tavsiyelerin bulunduğu 10 cümlelerin hangi danışmana ait olduğu sorulmaktadır. Birden fazla danışman cevabı olabilir.

Dinleme bölümünde 4 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde 3 farklı konuşmayla ilgili her biri 3 seçenekli toplam 6 soru sorulmaktadır. 2. bölümde Baharat Üretimi başlıklı metinde eksik olan 9 bölümün dinlenerek tamamlanması istenmektedir. 3. bölümde bir röportajla ilgili her biri 4 seçenekli 5 soru bulunmaktadır. 4. bölümde 5 konuşmacının iş değiştirme sebebi ve yeni işle ilgili hissettikleri konu iki bölüm bulunmaktadır. Her konuyla ilgili 8 gerekçe vardır. Bunların eşleştirilmesi istenmektedir.

Yazma bölümünde 2 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde Reklam konulu 2 yazı verilmiştir. 240-280 kelime arasında olmalıdır. 2. bölümde 4 konu vardır. Birinin seçilip 280-320 kelime arası yazılması istenmektedir.

Konuşma bölümünde 3 bölüm bulunmaktadır. Konuşma sınavına 2 aday girmektedir. 1. bölümde adayın kendisini tanıtmayı ve bazı sorulara cevap vermesi istenmektedir. 2. bölümde adayların verilen 4 resimden ikisini seçip konuşmaları istenmektedir. Grupta 2 aday bulunmaktadır. Bu konuşma karşılıklı yapılır. 3. bölümde A adayına

konusacağı konuyla ilgili görev kartı verilmektedir. Bu kartı B adayı da görmektedir. A adayının konuşması bittikten sonra B adayı; A adayına belirlenmiş soruları sormaktadır. Sonra B adayına konuşacağı konuyla ilgili görev kartı verilmektedir. Bu kartı A adayı da görmektedir. B adayının konuşması bittikten sonra A adayı; B adayına belirlenmiş soruları sormaktadır. Son bölümde Her iki aday belirlenmiş 6 sorudan birini seçip konuşması istenmektedir. Bu bölümde adaylardan fikir üretmeleri ve tartışmaları istenmektedir.

4.3.4.2.2. CAE'nin İçeriğine İlişkin Bulgular

www.cambridgeenglish.org sitesindeki örnek sınav incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir.

Okuma bölümünde, 8 bölüm bulunmaktadır. 2, 3, 4. sorular İngilizcenin kullanımı sorularıdır. 1. bölümde 8 boşluklu bir metin bulunmaktadır. Bu boşlukları cümlenin anlamına uygun kelimeyle doldurulması istenmektedir. Her bir boşluk için 4 seçenek bulunmaktadır. Örnek soru çözümü vardır. 2. bölümde 8 boşluklu bir metin vardır. Her boşluğu cümlenin anlamına göre doldurulması istenmektedir. Çoktan seçmeli değildir. Adayın, tek kelimelik cevabı yazması istenmektedir. Örnek soru çözümü vardır. 3. bölümde 8 boşluklu bir metin vardır. Kök hâlinde verilen 8 kelimeyi numaralandırılmış uygun bölüme türetilmiş anlamda yazılması istenmektedir. Örnek soru çözümü vardır. 4. bölümde 6 cümle verilmiştir. Bu cümlelerin kelime sayısı değişmeden tekrar yazılması istenmektedir. Bunun için verilen kelimenin de kullanılması istenmektedir. Örnek soru çözümü vardır. 5. bölümde bir sayfalık okuma metni bulunmaktadır. Her biri 4 seçenekli 6 sorunun cevaplanması istenmektedir. 6. bölümde 4 yorum paragrafı bulunmaktadır. 4 soru cümlesiyle paragrafın eşleştirilmesi istenmektedir. 7. bölümde İskoç Vahşi Kedisi başlıklı bir metin bulunmaktadır. Bu metinden 6 paragraf çıkartılmıştır. Cevaplar arasındaki 7 paragrafın boşluklara uygun şekilde yerleştirilmesi istenmektedir. 1 paragraf yanıltıcıdır. 8. bölümde 5 Danışmanın İşe Başlama Tavsiyeleri başlıklı metin vardır. Tavsiyelerin bulunduğu 10 cümlenin hangi danışmana ait olduğu sorulmaktadır. Birden fazla danışman cevabı olabilmektedir.

Dinleme bölümünde 4 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde 3 farklı konuşmayla ilgili her biri 3 seçenekli toplam 6 soru sorulmaktadır. 2. bölümde Güney Afrika Ziyareti başlıklı metinde eksik olan 8 bölümü dinleyerek tamamlanması istenmektedir. 3. bölümde bir röportajla ilgili her biri 4 seçenekli 6 soru bulunmaktadır. 4. bölümde 5 konuşmacının iş değiştirme sebebi ve yeni işle ilgili hissettikleri konu iki bölüm bulunmaktadır. Her konuyla ilgili 8 gerekçe vardır. Bunların eşleştirilmesi istenmektedir.

Yazma bölümünde 2 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde bir konferansın içeriğiyle ilgili 2 konunun yazılması gereken bir makale istenmektedir. 220-260 kelime arası yazılmalıdır. 2. bölümde 3 konu vardır. Birinin seçilip 220-260 kelime arası yazılması istenmektedir.

Konuşma bölümünde 4 bölüm bulunmaktadır. Konuşma sınavına 2 aday girmektedir. 1. bölümde hakkınızda konuşmanız ve bazı sorulara cevap verilmesi istenmektedir. 2. bölümde adayların verilen 3 resimden ikisini seçip konuşmaları istenmektedir. Yapılan konuşmayla ilgili diğer aday da yorum yapmaktadır. Bu konuşma karşılıklı yapılmaktadır. 3. bölümde ortaya konan konuyla ilgili diğer adayla fikir üretmesi, fikir alışverişinde bulunulması istenmektedir. 4. bölümde 3. bölümde ortaya konan konularla ilgili diğer adayla tartışma vardır. Fikirlerin ispatlanması istenmektedir.

4.3.4.2.3. TOEFL iBT'nin İçeriğine İlişkin Bulgular

www.ets.org sitesindeki *TOEFL iBT®* Test Questions sınavı incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir. Kamuya açık sınavdaki okuma ve dinleme bölümündeki paylaşılan soru sayılarıyla gerçek sınavdaki soru sayıları farklıdır. Okuma ve dinleme bölümü paylaşılan sınava göre değerlendirilmiştir.

Okuma bölümünde 57 satırlık bir metin bulunmaktadır. Her biri 4 seçenekli 13 soru metne bağlı sorulmaktadır. 14. soruda 6 cümle verilmiştir. Bu cümlelerden 3'ü seçilip ilgili metnin özetlenmesi istenmektedir.

Dinleme bölümünde 2 dinleme metni bulunmaktadır. 1. dinleme metninde 4 seçenekli 5 soru sorulmaktadır. 2. dinleme metninde 4 seçenekli 6 soru bulunmaktadır.

Yazma bölümünde 2 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde bütünleşik beceriler bulunmaktadır. 1 metin okutulmaktadır. 2. olarak metinle bağlantılı bir dinleme metni dinletilmektedir. Sonunda sorulan soruya 150-225 kelime arası cevap yazılması istenmektedir. 2. bölümde sorulan bir soruyla ilgili 300 kelimelik yazı yazılması istenmektedir.

Konuşma bölümünde 6 soru bulunmaktadır. 1. ve 2. soruda sorulan soruya cevap verilmesi istenmektedir. 3. ve 4. soruda metin okutulup bu metinlerle ilgili sorulan soruya cevap verilmesi istenmektedir. 5. soruda diyalog metni verilmiştir. Bu metnin özeti ve problem çözümü için tavsiye verilmesi istenmektedir. 6. soruda metin verilmiştir. Bu metne bağlı sorulan soruya açıklama yapılması istenmektedir.

4.3.4.2.4. PTE Akademik'in İçeriğine İlişkin Bulgular

tr.pearson.com adresindeki örnek sınav incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir. Konuşma ve yazma becerileri aynı bölümdedir.

Okuma bölümdeki sorular: çoktan seçmeli, tek cevap seç, çoktan seçmeli, birden çok cevap seç, paragrafları yeniden sırala, okuma: Boşlukları doldurun, okuma ve yazma: boşlukları doldurun şeklinde yapılandırılmıştır. Çoktan seçmeli, tek cevap seç sorularında 2 ayrı metne bağlı 2 soru bulunmaktadır. Çoktan seçmeli, birden çok cevap seç sorularında 2 ayrı metne bağlı 2 soru bulunmaktadır. Paragrafları yeniden sırala sorularında karışık verilen cümlelerden anlamlı paragraf oluşturulması istenmektedir. 2 soru bulunmaktadır. Okuma: Boşlukları doldurun sorularında 4 boşluk doldurma sorusu bulunmaktadır. 1. soruda paragrafta boş bırakılan 4 yer için verilen 7 kelimedenden 4'ünün seçilmesi istenmektedir. 2. soruda paragrafta boş bırakılan 3 yer için verilen 6 kelimedenden 3'ünün seçilmesi istenmektedir. 3. soruda paragrafta boş bırakılan 4 yer için verilen 7 kelimedenden 4'ünün seçilmesi istenmektedir. 4. soruda paragrafta boş bırakılan 5 yer için verilen 8 kelimedenden 5'inin seçilmesi istenmektedir. Okuma ve yazma: Boşlukları doldurun sorularında 5 boşluk doldurma sorusu bulunmaktadır. 1. soruda

paragrafta boş bırakılan 6 bölüm bulunmaktadır. Cevap seçeneklerinin her biri 4 seçeneklidir. Uygun olan seçilecektir. 2. soruda paragrafta boş bırakılan 4 bölüm bulunmaktadır. Cevap seçeneklerinin her biri 4 seçeneklidir. Uygun olan seçilecektir. 3. soruda paragrafta boş bırakılan 4 bölüm bulunmaktadır. Cevap seçeneklerinin her biri 4 seçeneklidir. Uygun olan seçilecektir. 4. soruda paragrafta boş bırakılan 4 bölüm bulunmaktadır. Cevap seçeneklerinin her biri 4 seçeneklidir. Uygun olan seçilecektir. 5. soruda paragrafta boş bırakılan 4 bölüm bulunmaktadır. Cevap seçeneklerinin her biri 4 seçeneklidir. Uygun olan seçilecektir.

Dinleme bölümü 2 bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde 2 ayrı metin dinletilmektedir. Bu metinlerin 50-70 kelime arasında özetlenmesi istenmektedir. 2. bölümde çoktan seçmeli, birden çok cevap seç, boşlukları doldurun, doğru özeti vurgula, çoktan seçmeli, tek cevap seç, eksik kelimeyi seç, yanlış kelimeleri vurgula, dikte yaz soruları bulunmaktadır. Çoktan seçmeli, birden çok cevap seç bölümünde 2 soru bulunmaktadır. Dinletilen metinle ilgili 5 seçenekli soru sorulmaktadır. Boşlukları doldurun bölümünde 2 soru bulunmaktadır. 1. metinde 7 boşluk, 2. metinde 5 boşluk bulunmaktadır. Dinletilen metinden boşlukların doldurulması istenmektedir. Doğru özeti vurgula bölümünde 2 soru bulunmaktadır. Metin dinletildikten sonra 4 özeten doğru olanı seçilmesi istenmektedir. Çoktan seçmeli, tek cevap seç bölümünde 2 soru bulunmaktadır. Eksik kelimeyi seç bölümünde 2 soru sorulmaktadır. Yanlış kelimeleri vurgula bölümünde 2 soru bulunmaktadır. Paragrafta yanlış yazılan kelimelerin işaretlenmesi istenmektedir. Dikte yaz bölümünde dinlettirilen 3 cümlelerin yazılması istenmektedir.

Yazma bölümünde 3 soru bulunmaktadır. 1 ve 2. sorularda verilen metinlerin 5-75 kelime arasında özetlenmesi istenmektedir. 3. sorudaki açıklamayla ilgili 200-300 kelime arası deneme yazılması istenmektedir.

Konuşma bölümünde 2 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde 1 dakikalık kendinizi tanıtmaya bulunmaktadır. 2. bölümde yüksek sesle oku, cümleyi tekrarla, resmi tarif et, ders anlatmak, kısa soruyu cevapla etkinlikleri bulunmaktadır. Yüksek sesle oku bölümünde verilen 6 cümlelerin yüksek sesle okunması istenmektedir. Cümleyi tekrarla bölümünde dinlettirilen 10 cümlelerin tekrarlanması istenmektedir. Resmi tarif et

bölümünde gösterilen 6 resmin ne atlattığının söylenmesi istenmektedir. Ders anlatmak bölümünde 3 resimle ilgili bilgilendirme yapılması istenmektedir. Kısa soruyu cevapla bölümünde sorulan 10 soruya kısa cevap verilmesi istenmektedir.

4.3.4.3. Almanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriklerine İlişkin Bulgular

TestDaF, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat Almanca dil yeterliğini ölçen sınavlardandır.

4.3.4.3.1. TestDaF’ın İçeriğine İlişkin Bulgular

www.testdaf.de sitesindeki örnek sınav Model Seti 03 incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir.

Okuduğunu anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde hazırlanmış 10 soru bulunmaktadır. Bu soruların verilen 7 etkinlikten hangileriyle ilgili olduğunun bulunması istenmiştir. 2 örnek soru çözümü yapılmıştır. 2. görevde bir sayfalık bir metin verilmiştir. Metne bağlı 3 seçenekli 10 sorunun cevaplanması istenmektedir. Örnek soru çözümü yapılmıştır. 3. görevde bir sayfalık metin bulunmaktadır. 10 açıklama verilir bunların evet, hayır, metinde bulunmuyor seçeneklerinden birini işaretlenmesi istenmektedir. 2 örnek soru çözümü yapılmıştır.

Dinlediğini anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görev profesör ve öğrenci arasında geçen bir konuşma dinletilmektedir. Hazırlanmış 10 sorunun cevabı metne göre yazılması istenmektedir. 1 kez dinletilmektedir. 2. görevde üniversitede seçim süreci içerikli dinleme metni bulunmaktadır. 10 açıklama cümlesinin metne göre doğru-yanlış olarak işaretlenmesi istenmektedir. 1 kez dinletilmektedir. 3. görevde İzlanda’daki enerji tedariki içerikli dinleme metni bulunmaktadır. Belirlenmiş 7 sorunun klasik cevaplanması istenmektedir.

Yazılı anlatım bölümünde eğitim mi yoksa mesleki eğitim mi? konulu bir metin yazılması istenmektedir. Bunun için verilen 2 grafiğin yorumlanması da istenmektedir. Belirtilen notlara dikkat edilmesi istenmektedir.

Sözlü anlatım bölümünde 7 görev bulunmaktadır. Her görevin konusu ve nelerden bahsedileceği verilmiştir. Görevler 1 ve 2 dakika arasında değişmektedir.

4.3.4.3.2. DSD II'nin İçeriğine İlişkin Bulgular

www.bva.bund.de sitesindeki 5 numaralı örnek sınav incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Tek sınavdan alınacak puana göre dil yeterliği belirlenmektedir.

Okuduğunu anlama bölümünde 4 görev bulunmaktadır. 1. görevde 9 başlık verilip 5 parçadan hangisine uygun olduğu sorulmaktadır. Örnek çözüm yapılmıştır. 2. görevde bir sayfalık metin verilmiştir. Metne bağlı 7 açıklama cümlesinin doğru, yanlış, metinde bilgi yok seçeneklerinden birinin işaretlenmesi istenmektedir. 3. görevde 1 sayfalık metnin farklı bölümlerinde numaralandırılmış 5 boşluk bulunmaktadır. Verilen 7 cümlenin uygun yerlere yerleştirilmesi istenmektedir. 1 örnek soru çözümü vardır. 4. görev telif haklarından dolayı yayınlanmadığından incelenememiştir.

Dinlediğini anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde her biri 3 seçenekli 8 sorunun dinleme metnine bağlı cevaplanması istenmektedir. 2. görev 2 bölüme ayrılmış. A bölümünde dinleme metnindeki 4 kişinin 3 konu hakkında ne düşündükleri sorulmaktadır. B bölümünde metin tekrar dinletilmektedir. Verilen 6 cümleden hangisinin 4 kişiye ait olduğu sorulmaktadır. 3. görevde eğitim politikalarına ait dinleme metniyle ilgili her biri 3 seçenekli 8 soru bulunmaktadır.

Yazılı iletişim bölümünde Almanca için kurs ücretleri konusunda belirlenmiş ölçütlerle uygun 200 kelimelik metin yazılması istenmektedir.

Sözlü iletişim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 2 görevde de hem bağımsız konuşma hem de karşılıklı konuşma şeklinde sorulan sorulara cevap verilmesi istenmektedir.

4.3.4.3.3. telc Deutsch'un İçeriğine İlişkin Bulgular

<https://www.telc.net/tr/sinav-katilimcileri/dil-sinavleri.html> adresindeki B2, C1, C2 örnek sınavlar incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Her seviye için ayrı sınav yapılmaktadır.

4.3.4.3.3.1. telc Deutsch B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 3 metne bağlı 20 soru bulunmaktadır. 1. soruda verilen 10 başlığın 5 metne uygunluğunun bulunması istenmektedir. 5 soru bulunmaktadır. 2. soruda 2 makale verilmiştir. Bu makaleye bağlı sorulan 3 seçenekli 5 sorunun cevaplanması istenmektedir. 3. soruda 10 durum cümlesinin 12 parçayla uyumluluğunu sorulmaktadır. Örneğin 17 yaşındaki bir arkadaşı diğer ülkelerde fakir insanlara yardım etmek istiyor cümlesi hangi parçayla ilgilidir, sorulması gibi.

Dil elemanları soruları okuma bölümünde ayrıca sorulmaktadır. 1. soruda boşluk doldurmalı bir metin verilmektedir.10 boşluk için her biri üçer seçenekli 10 seçenek bulunmaktadır. 2. soruda boşluk doldurmalı bir metin verilmektedir.10 boşluk için seçeneklerdeki 15 kelimedenden uygun olanlarını anlamına uygun metne yerleştirmesi istenmektedir.

Dinlediğini anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde dinlettirilen haber metnine bağlı 5 cümle bulunmaktadır. Cümleler doğruysa artı, yanlışsa eksi işaretlenmesi istenmektedir. 2. görevde dinletilen radyo röportajına bağlı 10 cümle bulunmaktadır. Cümleler doğruysa artı, yanlışsa eksi işaretlenmesi istenmektedir. 3. görevde 5 kısa metin dinletilmektedir. Verilen 5 cümle doğruysa artı, yanlışsa eksi işaretlenmesi istenmektedir.

Yazılı anlatım bölümünde bilgi talebi ve şikâyet konulu iki konudan birinin seçilmesi istenmektedir. Konu seçildikten sonra konuyla ilgili bir metin bulunmaktadır. Metin okunup verilen yönlendirici cümlelere göre en az 150 kelimelik yazı yazılması istenmektedir. Burada yönlendirici cümlelerin olması aday için kolaylık sağlamaktadır.

Sözlü anlatım bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde sunum bulunmaktadır. 3 aday beraber belirlenen konularla ilgili sunum yapılması istenmektedir. 2. görevde tartışma bulunmaktadır. Bir dergide bulunan metin okunup grup arkadaşlarıyla tartışılması istenmektedir. 3. görevde problem çözme bulunmaktadır. Verilen problemlilerle arkadaşlarla konuşulup çözüm bulunması istenmektedir.

4.3.4.3.3.2. telc Deutsch C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde 0'dan 6'ya belli yerleri boş bırakılmış bir sayfalık metin bulunmaktadır. Boşlukları yine verilen 8 cümleden, parçanın anlamına uygun olanla tamamlanması istenmektedir. Örnek soru çözümü yapılmıştır. 2. görevde 5 paragraftan oluşan bir sayfalık metin bulunmaktadır. 6 soru cümlesinden hangilerinin a, b, c, d, e olarak belirtilmiş paragrafların cevapları olabilir. Paragraf hangi sorunun cevabıdır? sorusuna benzetilmektedir. Örnek soru çözümü yapılmıştır. 3. görevde 13 paragraftan oluşan 2 sayfalık bilgilendirme metni bulunmaktadır. Verilen 11 cümlenin (+) doğru, (-) yanlış, (x) ilgili metinde bölüm yoktur şeklinde metinle ilgisi sorulmaktadır. Örneğin bir cümle metinle örtüşüyorsa + kodlanacaktır. Örnek soru çözümü vardır. Bu bölümdeki son soru metne uygun başlık seçilmesidir. Verilen 3 başlıktan uygun olanın seçilmesi istenmektedir.

Dil elamanlarında 1 görev bulunmaktadır. Garip Bir Aksan başlıklı metinde 22 boşluk bulunmaktadır. Her biri 4 seçenekli cevaplardan cümleye uygun olanın seçilmesi istenmektedir.

Dinlediğini anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde 10 açıklama cümlesi bulunmaktadır. Dinleme metninde konuşan 8 kişinin konuştukları, verilen 10 cümleden hangisiyle ilgilidir sorusudur. 2. görevde radyo yayını dinletilmektedir. Verilen 3 seçenekli 10 cümledeki açıklamalardan doğru olanın tercih edilmesi istenmektedir. 3. görevde her birinde istenilen eksiklere göre doldurulması gereken 5 dinleme metni bulunmaktadır. Her metinde tamamlanması gereken 2 bölüm vardır.

Yazılı anlatım bölümünde 1 görev bulunmaktadır. Bu görevde verilen 2 konudan biri seçilip yaklaşık 350 kelimelik düşüncelerin belirtildiği yazı yazılması istenmektedir.

Sözlü anlatım bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görev 2 bölümden oluşmaktadır. 1.a bölümünde 3 adaya verilen iki konudan birini seçip sunum yapılması istenmektedir. 1.b. bölümünde 1.a. bölümünde yapılan sunumlardan katılımcıların sunum yapana sorular sorması istenmektedir. 2. görevde tartışma bulunmaktadır. Gruptaki 3 arkadaşla 3 farklı konuyu belirlenmiş ölçütlerelere göre tartışılması, birbirlerine sorular sorulması istenmektedir.

4.3.4.3.3. telc Deutsch C2 Sınavının İeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde karışık verilmiş 5 bölümlük 1 sayfalık yazıyı anlam bütünlüğüne göre sıralanması istenmektedir. Örnek soru çözümü verilmiştir. 2. görevde 4 sayfalık okuma metni bulunmaktadır. Bu metinle ilgili 3 seçenekli 10 sorunun cevaplanması istenmektedir. Örnek soru çözümü verilmiştir. 3. görevde 2,5 sayfalık 13 paragraftan oluşan bir metin bulunmaktadır. Hazırlanmış 10 sorunun hangi paragrafla ilgili olduğu sorulmuştur. 3 paragrafın sorusu bulunmamaktadır.

Dinleme ve yazma bütünlük beceri bölümüdür. Bu bölümünde 15 dakikalık İstihbarat konulu bir konferans dinlettirilmektedir. Özetinin 45 dakika içinde yazılması istenmektedir.

Yazılı anlatım bölümünde 1 görev bulunmaktadır. Belirlenmiş 3 konudan (Zekâ, Zekâ Çeşitleri, İstihbarat) birini seçip yine belirlenmiş kurallara göre yazılması istenmektedir.

Sözlü anlatım bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 konudan birinin seçilmesi istenmektedir. 20 dakika hazırlık yapıp ölçütlere uygun 6-8 dakika sunum yapılması istenmektedir. 2. görevde 2 konudan birinin seçilip konuyla ilgili hazırlanmış 6-7 soruya cevap verilmesi istenmektedir.

4.3.4.3.4. Goethe-Zertifkat'ın İeriğine İlişkin Bulgular

www.goethe.de sitesinden B2, C1, C2 örnek sınavlar incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Her seviye için ayrı sınav yapılmaktadır.

4.3.4.3.4.1. Goethe-Zertifkat B2 Sınavının İeriğine İlişkin Bulgular

Okuma bölümünde 4 farklı metne bağlı 25 soru bulunmaktadır. Her bölümde 1 örnek soru çözümü vardır. 1. metinde 5 soru bulunmaktadır. 8 kısa metnin açıklamasını 5 konu cümlesiyle eşleştirilmesi sorusudur. Hangi cümle hangi soruyla bağlantılıdır? 2. metinde 5 soru bulunmaktadır. 1 sayfalık bilgilendirici metinle ilgili her biri 3 seçenekli 5 soru sorulmaktadır. 3. metinde 5 soru bulunmaktadır. 1 sayfalık metinle

bağlantılı sorulara pozitif ya da negatif şekilde cevap verilmesi istenmektedir. (doğru-yanlış gibi). 4. metin gramer bağlantılı 10 soru içermektedir. Metinde dil bilgisi açısından eksik olan kısımların doldurulması istenmektedir.

Dinleme bölümünde 2 görev bulunmaktadır. Her görevde 1 örnek soru çözümü vardır. 1. soru 8 dakikalık boşluk doldurma bölümüdür. 5 soru bulunmaktadır. 2. dinleme metni 10 sorudan oluşan 22 dakikalık metin. Her soru 3 seçeneklidir.

Yazma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 konu bulunmaktadır. Bunlardan birinin seçilip belirtilen isteklere göre en az 180 kelimelik metin yazılması istenmektedir. 2. görevde içerisinde 10 hata olan bir mektup vardır. Bu hataların düzeltilip doğrusu yazılması istenmektedir.

Konuşma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde kısa bir metinle ilgili 3 sorunun cevaplanması istenmektedir. Bunun için 3 dakika verilmektedir. 2. görevde 3 fotoğraf gösterilip birinin seçilmesi ve konuyla ilgili 2 adayın 6 dakika konuşma yapması istenmektedir.

4.3.4.3.4.2. Goethe-Zertifikat C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuma bölümünde 3 metne bağlı 30 soru bulunmaktadır. Her bölümde 1 örnek soru çözümü bulunmaktadır. 1. görevde 1 sayfalık bir metin bulunmaktadır. Bu metne bağlı 10 adet boşluklu 2. bir metin bulunmaktadır. Boşluklar 1. metne göre doldurulması ve dil bilgisi açısından doğru olması istenmektedir. 2. görevde 4 paragraf, 5 tema (konu) cümlesi bulunmaktadır. Hangi paragraf hangi temayla bağlantılı olduğu bulunup açıklama olarak 1, 2, 3 sözcük yazılması istenmektedir. 3. görevde bir metinde bırakılan 10 boşluğun doldurulması istenmektedir. Her boşluk için 4 seçenek verilmektedir.

Dinleme bölümünde 2 görev bulunmaktadır. Her bölümde 1 örnek soru çözümü bulunmaktadır. 1. soru 15 dakikadır. 10 soruya cevap verilecektir. 2. soru 25 dakikadır. Metne bağlı 10 soru sorulmaktadır. Sorular 3 seçeneklidir.

Yazma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 konu bulunmaktadır. Bunlardan biri seçilip belirtilen notlara göre en az 200 kelimelik metin yazılması istenmektedir. 2. görevde, içerisinde 10 boşluk olan bir mektup vardır. Bu boşluklara doğrusunun yazılması istenmektedir.

Konuşma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. Sınava 2 aday girmektedir. 1. görevde belirlenmiş konularla ilgili adayların 3 dakika konuşması istenmektedir. 2. görevde 2 adayın karşılıklı 6 dakika, birbirlerine soru sormaları, konuşmaları istenmektedir.

4.3.4.3.4.3. Goethe-Zertifikat C2 GDS Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuma bölümünde 4 metne bağlı 30 soru bulunmaktadır. Her bölümde 1 örnek soru çözümü bulunmaktadır. 1. metinde 2 sayfalık bir yorum yazısına bağlı her biri 4 seçenekli 10 soru sorulmaktadır. 2. metinde bir makalede bulunan 6 boşluğun, verilen 8 cümleyle tamamlanması istenmektedir. 2 açıklama cümlesi konu dışıdır. 6 soru sorulmaktadır. 3. metinde bir yazının 6 paragrafı çıkartılmıştır. Cevaplarda 7 paragraf bulunmaktadır. Metnin bütünlüğüne göre 6 paragrafı uygun bölümlere yerleştirilecektir. 6 soru bulunmaktadır. 4. metinde 8 açıklama cümlesinin 4 ilan metniyle bağlantısı sorulmuştur. Toplam 8 soru bulunmaktadır

Dinleme bölümünde 3 görev bulunmaktadır. Her bölümde 1 örnek soru çözümü bulunmaktadır. 1. görev 12 dakikadır. 15 soru bulunmaktadır. Açıklama cümlelerinin dinleme metniyle karşılaştırılıp doğru-yanlış olarak işaretlenmesi istenmektedir. 2. soruda metne bağlı 5 soru sorulmaktadır. Süre 5 dakikadır. 3. soruda metne bağlı her sorunun 3 seçenekli olduğu 10 soru bulunmaktadır. Süre 18 dakikadır.

Yazma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. soruda 1 sayfalık metinde koyu renkle yazılmış kelimeler bulunmaktadır. Bu kelimeleri kullanarak, ilk kelimesi kâğıtta verilmiş 10 cümle yazılması istenmektedir. 2. görevde belirlenmiş 4 konudan birinin seçilip en az 350 kelimelik bir yazı yazılması istenmektedir. Süre 60 dakikadır.

Konuşma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görev 2 konudan birinin seçilip 5 dakika konuşma yapılması istenmektedir. 2. görev 2 konudan birinin seçilip 5 dakika konuşma yapılması istenmektedir.

4.3.4.4. Fransızca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular

DELF&DALF, Fransızca dil yeterliğini ölçen sınavlardandır. <http://www.ciep.fr/en> sitesinden B2, C1, C2 örnek sınavlar incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Her seviye için ayrı sınav yapılmaktadır.

4.3.4.4.1. DELF B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir sayfalık metin bulunmaktadır. Metne bağlı 10 soru sorulmaktadır. 3 seçenekli çoktan seçmeli ve istenilen bilgilerin yazılması gereken klasik cevaplı sorulardır. 2. görevde bir sayfalık metin bulunmaktadır. Metne bağlı 8 soru sorulmaktadır. 3 seçenekli çoktan seçmeli ve istenilen bilgilerin yazılması gereken sorulardır.

Dinlediğini anlama bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 13 soruluk dinleme metni bulunmaktadır. Sorular çoktan seçmeli ve klasik cevap şeklindedir. 2. görevde 7 soruluk dinleme metni bulunmaktadır. Sorular çoktan seçmeli ve klasik cevap şeklindedir.

Yazılı üretim bölümünde 1 görev bulunmaktadır. Belirlenmiş konuyla ilgili 250 kelimelik mektup yazmanız istenmektedir.

Sözlü üretim bölümünde 2 konu seçilip biriyle ilgili yorum yapılması istenmektedir.

4.3.4.4.2. DALF C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 90 satırlık bir metin bulunmaktadır. Sorular 4 bölüme ayrılmıştır. A bölümündeki 2 soru bütün metinle ilgilidir. 1 soru çoktan seçmeli bir soru klasik şeklindedir. B bölümündeki sorular 1-15 satırlar arasındaki konuyla ilgilidir. 4 soru bulunmaktadır. 3'ü çoktan seçmeli 3 seçenekli soru, biri de klasik cevaplı sorudur. C bölümündeki sorular 16-52 satırlar arasındaki konuyla ilgilidir. 2 soru vardır. 1 soru doğru-yanlış bir soru klasik cevap şeklindedir. D bölümündeki sorular 53-90 satırlar arasındaki konuyla ilgilidir. 5 soru vardır. 2 soru çoktan seçmeli 3 soru klasik şeklindedir.

Dinlediğini anlama bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 15 soruluk dinleme metni bulunmaktadır. Sorular, çoktan seçmeli ve klasik şeklindedir. 2. görevde 9 soruluk dinleme metni bulunmaktadır. Sorular 3 seçenekli çoktan seçmelidir.

Yazılı üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde verilen 2 metinden 200-240 kelimelik sentez yapılması istenmektedir. 2. görevde belirlenmiş bir konuyla ilgili 250 kelimelik yazı yazılması istenmektedir.

Sözlü üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde belirlenen konuyla ilgili sunum yapılması istenmektedir. 2. görevde sorulan sorulara cevap verilmesi istenmektedir.

4.3.4.4.3. DALF C2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Bütünleşik beceri soruları bulunmaktadır. Dinlediğini anlama ve sözlü üretim bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde 1 dinleme metniyle ilgili yaklaşık 10 dakika sunum yapılması istenmektedir. 2. görevde verilen bir konu hakkında düşüncelerin paylaşılması istenmektedir. 3. görevde jüriyle tartışma bölümüdür.

Okuduğunu anlama ve yazılı üretim bölümünde 1 görev bulunmaktadır. 3 okuma metni okunup bir karikatürün incelenmesi istenmektedir. ”Okulu nasıl verimli hâle getirmeliyiz” konulu bir dergiye makale yazılması istenmektedir. Makale en 700 kelime olmalıdır. Metin ve karikatürden yardım alınmaktadır.

4.3.4.5. İspanyolca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular

DELE, İspanyolca dil yeterliğini ölçen sınavlardandır <https://exámenes.cervantes.es/es/dele/exámenes> adresindeki örnek DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavları incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Her seviye için ayrı sınav yapılmaktadır.

4.3.4.5.1. DELE Nivel B2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 4 görev bulunmaktadır. 1. görevde verilen metinle ilgili 3 seçenekli 6 soru bulunmaktadır. 2. görevde bir sayfalık metin vardır. 4 yazarla ilgili 10 soru bulunmaktadır. Hangi sorunun cevabı hangi yazardır, şeklinde işaretleme sorusudur. 3. görevde bir sayfalık metinden 6 cümle çıkartılmıştır. Bu cümlelerin anlam bütünlüğüne göre hangisi olabilir, tarzında 8 cümle verilmiştir. 4. görevde bir sayfalık metinden 14 kelime çıkartılmıştır. Boşluklara hangi kelimeyle tamamlanır, tarzında her biri 3 seçenekli sorudur.

Dinlediğini anlama bölümünde 5 görev bulunmaktadır. 1. görevde 6 kısa metinle ilgili birer soru sorulmaktadır. Sorular 2 seçeneklidir. 2. görevde 2 kişinin konuşması dinletilmektedir. 6 cümle verilir konuşmanın kime ait olduğu sorulmaktadır. 1 örnek çözüm bulunmaktadır. 3. görevde bir röportaj dinletilmektedir. 6 soru sorulmaktadır. 4. görevde 6 kişinin konuşması dinletilmektedir. 1 örnek cümle verilen 10 cümlenin hangi konuşmacıyla ilgili olduğu sorulmaktadır. 5. görevde bir konu hakkında konuşan kişinin, konuştuğu konuyla ilgili 6 soruya cevap verilmesi istenmektedir.

Yazma anlatım ve etkileşim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde yazılı etkileşim bulunmaktadır. Müze bilet artışı konulu bir metin 2 defa dinletilmektedir. Belirtilen notlara dikkat edilerek 150-180 kelime arası haber yazılması istenmektedir. 2. görevde 2 konu verilmektedir. Birinin seçilip belirtilen özelliklere göre 150-180 kelime arası yazı yazılması istenmektedir.

Sözlü anlatım ve etkileşim bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde tartışma bulunmaktadır. Sorulan sorular hakkında konuşulması istenmektedir. 2. görevde verilen resim hakkında konuşulması istenmektedir. 3. görevde anket verilerinin değerlendirilmesi istenmektedir.

4.3.4.5.2. DELE Nivel C1 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama ve dilin kullanımı bölümünde 5 görev bulunmaktadır. 1. görevde 650-750 kelime arası verilen bir metinle ilgili 6 soru bulunmaktadır. Cevaplar 3 seçeneklidir. 2. görevde 550-650 kelime arası verilen metinden 6 cümle çıkartılıp

seçeneklerde verilen 7 cümleden uygun olanlar metne yerleştirilecektir. 3. görevde 550-650 kelime arası verilen bir metinle ilgili 6 soru sorulmuştur. Cevaplar 3 seçenektir. 4. görevde 100-150 kelimelik 6 metin bulunmaktadır. Bu metinlerin 8 cümleyle ilişkilendirmesi istenmektedir. 5. görevde dilin kullanımı bulunmaktadır. 375-425 kelimelik bir metinden 14 kelime çıkartılmıştır. Boşlukların 3 seçenekli cevaplar arasından seçilmesi istenmektedir. 2 örnek çözüm yapılmıştır.

Dinlediğini anlama ve dilin kullanımı bölümünde 4 görev bulunmaktadır. 1. görev dilin kullanımı bölümüdür. Bir metin dinletilip boşluklu 6 cümle verilmiştir. Cümlelerdeki boş bırakılan yerlere 12 kelime arasından seçim yapılması istenmektedir. 2. görevde 4 konuşmacının dinleme metni bulunmaktadır. Konuşmayla ilgili 3 seçenekli 8 soru sorulmaktadır. 3. görevde dinleme metnine bağlı 6 soru sorulmaktadır. 3 seçenektir. 4. görev 10 kısa diyalog dinlettirilmektedir. Her biri için 3 seçenekli toplam 10 soru sorulmaktadır.

Dinlediğini anlama, yazılı anlatım ve etkileşim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görev bütünleşik beceri sorusudur. Bir metin 2 defa dinletilmektedir. Belirtilen notlara dikkat edilerek 220-250 kelime arası yazı yazılması istenmektedir. 2. görev bütünleşik beceri sorusudur. 2 konu verilmektedir. Birinin seçilip belirtilen özelliklere göre 220-250 kelime arası yazı yazılması istenmektedir.

Okuduğunu anlama, sözlü anlatım ve etkileşim bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir metin okutulup belirtilen konuların değerlendirilmesi istenmektedir. 2. görevde, 1. görevde anlatılan sunumla ilgili tartışma bulunmaktadır. 3. görevde fotoğraf yarışmasında finale kalan 4 fotoğraftan hangisinin 1. olacağını belirtilen ölçütlere göre belirlenmesi istenmektedir.

4.3.4.5.3. DELE Nivel C2 Sınavı'nın İçeriğine İlişkin Bulgular

Dil kullanımı, okuduğunu ve dinlediğini anlama bölümünde 6 görev bulunmaktadır. 1. görev dil kullanımı sorusudur. 12 boşluğu olan bir metin bulunmaktadır. 3 seçenekli cevaplardan uygun olanın kullanılması istenmektedir. 2. görevde 550-650 kelime arası verilen metinden 6 cümle çıkartılmıştır. Seçeneklerde verilen 7 cümleden uygun olanlar metne yerleştirilecektir. 3. görevde 100-150 kelimelik 6 metin bulunmaktadır.

Bu metinleri 8 cümleyle ilişkilendirmesi istenmektedir. 4. görevde 700 kelimelik bir metin 2 defa dinletilmektedir. Metni özetleyen seçeneklerin seçilmesi istenmektedir. 5. görev 800 kelimelik bir metin 2 defa dinletilmektedir. Metinle ilgili 15 anket sorusu bulunmaktadır. Anket muhataplarının kim olduğu sorulmaktadır. 6. görevde 800-900 kelimelik bir metin 2 defa dinletilmektedir. Metinle ilgili 3 seçenekli 6 soru bulunmaktadır.

Dinlediğini ve okuduğunu anlama, yazılı anlatım ve etkileşim bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir dinleme metni 2 okuma metni bulunmaktadır. Bu metinlerin içeriklerinden yola çıkarak belirlenmiş ölçütlere uygun 400-450 kelimelik metin yazılması istenmektedir. Dinleme metni 2 defa dinletilmektedir. 2. görevde 150-250 kelimelik bir metnin 250-275 kelime arası yeniden yapılandırılması istenmektedir. 3. görevde verilen bir grafiğin 200-250 kelime arası yorumlanması istenmektedir.

Okuduğunu anlama ve sözlü anlatım ve etkileşim bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde verilen bir konuyla ilgili bir sunum yapılması istenmektedir. Sunum yapılması için faydalanılacak 2 grafik, 2 açıklayıcı metin verilmektedir. 2. görevde yapılan sunumla ilgili hazırlanmış sorulara cevap vermeniz istenmektedir. 3. görevde 4 haber başlığı verilmiştir. Birinin seçilip haberin içeriğiyle ilgili konuşulması istenmektedir.

4.3.4.6. İtalyanca Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular

CELI, İtalyanca dil yeterliğini sınavlardandır. <https://www.cvcl.it/categorie/categoria-64?explicit=SI> adresindeki örnek CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavları incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Her seviye için ayrı sınav yapılmaktadır.

4.3.4.6.1. CELI 3 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 3 görev verilmektedir. 1. görevde 2 metin verilmektedir. 1. metinle ilgili 5; 2. metinle ilgili 4 soru sorulmaktadır. Cevaplar 4 seçeneklidir. 2. görevde A metni ve B metni bulunmaktadır. 10 cümle verilmektedir.

Bu cümleler hangi metinle ilgili olduğu sorulmaktadır. 3. görevde bir metne bağlı 4 soru sorulmaktadır. Cevapların yazılması istenmektedir.

Dinlediğini anlama bölümünde 2 görev vardır. 1. görevde 2 ayrı dinleme metni bulunmaktadır. 1. dinleme metninde 5; 2. dinleme metninde 5 soru bulunmaktadır. 4 seçeneklidir. 2. görevde 10 cümle verilmektedir. Eksik kelimelerin dinleme metninde göre tamamlanması istenmektedir.

Yazılı üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 konudan birini seçip en az 120-180 kelime arası yazılması istenmektedir. 2. görevde 3 konudan birini seçip en az 80-100 kelime arası yazılması istenmektedir.

Dil yetkinliği bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 metin bulunmaktadır. 1. metinde 13, 2. metinde 10 boşluk vardır. Uygun kelimeyle boşlukların tamamlanması gerekmektedir. 1 örnek çözüm vardır. 2. görevde 7 cümle verilmektedir. Bu cümleleri sözcük türlerini (bağlaç, edat, zamir, zarf gibi) kullanarak tekrar yazılması istenmektedir. Kelime değişikliği de yapılabilmektedir. 1 örnek çözüm vardır. 3. görevde büyük harflerle yazılmış kelimeler, verilen cümleye uygun tekrar yazılması istenmektedir.

Sözlü üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir fotoğrafla ilgili belirlenmiş sorulara göre konuşmaktadır. 2. görevde bir metin okutulup belirlenmiş sorular göre özetlenmesi istenmektedir.

4.3.4.6.2. CELI 4 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 3 görev verilmektedir. 1. görevde 2 metin verilmektedir. 1. metinle ilgili 5; 2. metinle ilgili 5 soru sorulmaktadır. Cevaplar 4 seçeneklidir. 1 örnek çözüm vardır. 2. görevde 1 metin verilmektedir. 4 soru sorulup 10-25 kelime arasında cevap yazılması istenmektedir. 1 örnek çözüm vardır. 3. görevde 2 A metni ve B metni bulunmaktadır. 10 cümle verilmektedir. Bu cümleler hangi metinle ilgili olduğu sorulmaktadır. 1 örnek çözüm vardır.

Dinlediğini anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde boşlukları olan 8 cümledeki boşlukların tamamlanması istenmektedir. 2. görevde bir röportaj dinletilmektedir. Verilen 10 cümle metinle ilgiliyse evetin, değilse hayırın işaretlenmesi istenmektedir. 3. görevde dinleme metnindeki 4 şehre ait 3 özellik verilmektedir. Bunların yazılması istenmektedir.

Yazılı üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir metin okutulup bununla ilgili verilen açıklamalara göre 150-200 kelimelik özet-yorum yazılması istenmektedir. 2. görevde 2 metin verilmektedir. Birinin seçilip 220-250 kelime arası yorum yapılması istenmektedir.

Dil yetkinliği bölümü 4 görev bulunmaktadır. 1. görevde 1 metin bulunmaktadır. Metinde 14 boşluk bulunmaktadır. Uygun kelimeyle boşlukların tamamlanması gerekmektedir. 1 örnek çözüm bulunmaktadır. 2. görevde 1 metin bulunmaktadır. Metinde 10 boşluk vardır. Verilen 12 kelimedenden uygun olanların doldurulması istenmektedir. 3. görevde verilen 14 cümlede varsa yazım hatalarının düzeltilmesi, yoksa yanına tik atılması istenmektedir. 4. görevde kök hâlinde verilen 11 cümlelik kelimelerden, anlamlı 11 farklı cümle oluşturulması istenmektedir. 1 örnek çözüm vardır. Örnek: kitap- okumak ben- sevmek Anlamlı Cümle: Ben kitap okumayı seviyorum.

Sözlü üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görev 2 fotoğrafın yorumlanması istenmektedir. 2. görevde 1 metin 1 grafik ile ilgili soruların cevaplanması istenmektedir.

4.3.4.6.3. CELI 5 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuduğunu anlama bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 metin verilmiştir. 1. metinle ilgili 5; 2. metinle ilgili 5 soru sorulmaktadır. Cevaplar 4 seçenektir. 1 örnek çözüm vardır. 2. görevde 1 metin verilmiştir. 5 soru sorulup her soruda 4-20 kelime arasında değişen cevap yazılması istenmektedir. 1 örnek çözüm vardır.

Dinlediğini anlama bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 dinleme metni bulunmaktadır. 1. dinleme metninde 4 soru; 2. dinleme metninde 4 soru

bulunmaktadır. 2. görevde bir röportaj dinletilmektedir. Verilen 11 cümle metinle ilgiliyse evetin, değilse hayırın işaretlenmesi istenmektedir. 3. görevde dinleme metninden yola çıkarak boşluk bırakılan 10 cümlenin tamamlanması istenmektedir.

Yazılı üretim bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 3 metin bulunmaktadır. 1 metin seçilip metinle ilgili verilen açıklamalara göre 330-360 kelimelik yazı yazılması istenmektedir. 2. görevde 2 metin verilmektedir. 1. metinle ilgili 90-110; 2. metinle ilgili 70-90 kelime arası yorum yapılması istenmektedir.

Dil yetkinliği bölümü 4 görev bulunmaktadır. 1. görevde 1 metin bulunmaktadır. Metinde 13 boşluk bulunmaktadır. Uygun kelimeyle boşlukların tamamlanması istenmektedir. 1 örnek çözüm bulunmaktadır. 2. görevde 1 metin bulunmaktadır. Metinde 12 boşluk bulunmaktadır. Verilen 12 kelimedenden uygun olanların doldurulması istenmektedir. 3. görevde verilen 14 cümledeki varsa yazım hatalarının düzeltilmesi, yoksa yanına tik atılması istenmektedir. 4. görevde 1 metin verilmektedir. 12 boşluk olan metindeki boşlukları 4 seçenekli cevaplardan uygun olanlarla tamamlanması istenmektedir.

Sözlü üretim bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görev fotoğrafın yorumlanması istenmektedir. 2. görevde bulunan bir metnin özetlenmesi istenmektedir. 3. görevde verilen konuyla ilgili yorum yapılması istenmektedir.

4.3.4.7. Rusça Dil Becerisini Ölçen Yeterlik Sınavlarının İçeriğine İlişkin Bulgular

TORFL, Rusça dil yeterliğini ölçen sınavlardandır. <http://www.pushkin.institute/Certificates/CGT/ekzameny-v-sisteme-trki.php> adresindeki TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavları incelenmiştir. 4 beceri ölçülmektedir. Her seviye için ayrı sınav yapılmaktadır.

4.3.4.7.1. TORFL Level 2 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuma bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 2 alt görev vardır. 1. Alt görevde verilen metne bağlı 3 seçenekli 8 soru sorulmaktadır. 2. alt görevde verilen

metne bağı 3 seçenekli 7 soru sorulmuştur. 2. görevde bir metne bağı 3 seçenekli 10 soru sorulmaktadır.

Yazma bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde 4 ilan metni verilmektedir. Metinden yola çıkarak 50-70 kelimelik tavsiye yazısı yazılması istenmektedir. 2. görevde verilen konuyla ilgili 50-70 kelimelik yazı yazılması istenmektedir. 3. görevde bir kişiyi 100-150 kelimeyle karakterize edilmesi istenmektedir.

Dinleme bölümü 4 görevden oluşmaktadır. 1. görevde 1. dinleme metnine bağı 5 soru 2. dinleme metnine bağı 5 soru sorulmaktadır. 2. görevde video izletilmektedir. Videoya bağı 5 soru sorulmaktadır. 3. görevde dinleme metnine bağı 5 soru sorulmaktadır. 4. görevde video izletilmektedir. Videoya bağı 5 soru sorulmaktadır.

Konuşma bölümünde 3 bölüm bulunmaktadır. 1. bölümde 3 görev vardır 1. görevde verilen konuya göre konuşulması istenmektedir. 2. görevde verilen konuya göre konuşulması istenmektedir. 3. görevde 4 cümleye ait 4 duyguyu (mutlu, mutsuz, şaşkın, üzgün) ifade edecek şekilde adayın söylemesi istenmektedir. 2. bölümde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir video izletilip yorumlanması istenmektedir. 2. görevde bir iş ilanı için telefon görüşmesi yapılması istenmektedir. 3. bölümde önerilen konuyla ilgili belirtilen ölçütlere göre konuşulması istenmektedir.

Dil bilgisi, kelime bilgisi bölümünde 6 görev 150 soru bulunmaktadır. 1. görevde 25 cümlenin verilen öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. görevde 25 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 3. görev 2 kısma ayrılmış. 1. kısımda 8 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. kısımda 17 cümlenin koyu yazılmış bölümlerin eş anlamının bulunması istenmektedir. Öneriler 4 seçeneklidir. 4. görev 2 kısma ayrılmış. 1. kısımda 18 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. kısımda 7 cümlenin koyu yazılmış bölümlerin eş anlamının bulunması istenmektedir. Öneriler 4 seçeneklidir. 5. görevde 25 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 6. görev 2 kısma ayrılmış. 1. kısımda 8 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2.

kısımda 8 cümlenin resmî dile uygun tamamlanması istenmektedir. 3. kısımda verilen 5 cümlenin tamamlanması istenmektedir. 4. kısımda verilen 5 cümlenin tamamlanması istenmektedir.

4.3.4.7.2. TORFL Level 3 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuma bölümünde 4 görev bulunmaktadır. 1. görevde bir metin bulunmaktadır. Metinden sonra 10 cümle verilmiştir. Metinle ilgili olan cümlelerin belirlenmesi istenmektedir. 2. görevde 11 soru cümlesinin 7 cevap paragrafıyla eşleştirilmesi istenmiştir. Hangi soru, hangi paragrafa aittir? 3. görevde 3 metin verilmiştir. 3 metin 3 paragraftan oluşmaktadır. Her metinden 1 paragraf seçip bütün oluşturulması istenmektedir. 4. görevde yaklaşık 2 sayfalık metin verilmiştir. 3 seçenekli 5 sorunun cevaplanması istenmektedir.

Yazma bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde verilen metinle ilgili 200-250 kelime analiz ve değerlendirme yazılması istenmektedir. 2. görevde verilen metnin 50-70 kelimeyle özetlenmesi istenmektedir. 3. görevde dünyadaki ekolojik durum konulu 150-200 kelimelik yazı yazmanız istenmektedir.

Dinleme bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde 1. dinleme metniyle ilgili 3 seçenekli 4 soru sorulmuştur. 2. Görev 3 kısma ayrılmıştır. 1. kısımda izleme metniyle ilgili 3 seçenekli 7 soru sorulmaktadır. 2. kısımda dinleme metniyle ilgili 3 seçenekli 7 soru sorulmaktadır. 3. kısımda dinleme metniyle ilgili 3 seçenekli 7 soru sorulmaktadır.

Konuşma bölümünde 3 görev bulunmaktadır. Konuşmalarda kullanılacak ölçütler tablolaştırılmaktadır. 1. görev 3 kısma ayrılmıştır. 1 kısımda tartışma bulunmaktadır. 2. kısımda arkadaşını istenilen konuda ikna etme bulunmaktadır. 3. kısımda verilen talimatlara uygun konuşulması istenmektedir. 2. görev 2 kısma ayrılmıştır. 1. kısımda bir video izletilmektedir. Bakış açınız sorulmaktadır. 2. kısımda kısa bir metin verilmektedir. Metne bağlı bir iş konuşması yapılması istenmektedir. 3. görevde bir tartışma problemini çözmeniz istenmektedir.

Dil bilgisi, kelime bilgisi bölümünde 4 göreve bağlı 100 soru sorulmaktadır. 1. görevde 25 soru bulunmaktadır. 21 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 4 boşluğa da adayın uygun kelimeyi yazması istenmektedir. 2. görevde 3 kısım vardır. 1 kısımda 19 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. kısımda 4 cümle verilmiştir. Cevaplar hangi sorunun cevabı olduğu sorulmaktadır. 3. kısımda 2 cümle verilmiştir. Bu cümleye yakın anlamlı cümle sorulmaktadır. 3. görev 23 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2 cümledeki koyu yazılan kelimelerin semantik karşılığı istenmektedir. 4. görevde 19 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2 cümledeki koyu yazılan kelimelerin semantik karşılığı istenmektedir. 4 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir.

4.3.4.7.3. TORFL Level 4 Sınavının İçeriğine İlişkin Bulgular

Okuma bölümünde 4 görev bulunmaktadır. 1. görevde 1 metne bağlı 3 soru bulunmaktadır. 1. soruda 6 paragraflık metnin anlamına dikkat ederek sıraya konup metnin düzenlenmesi istenmektedir. 2. soru ana fikri bulma, 3. soru metnin sonu ne olabilir sorusudur. 2. görevde 2 metin verilip 4 seçenekli 4 soruya cevap verilmesi istenmektedir. 3. görevde 2 sayfalık bir metin verilmiştir. Metne bağlı 8 soru bulunmaktadır. Soruların 5'i 4 seçenekli çoktan seçmeli, 3'ü klasiktir. 4. görevde 3 sayfalık metinle ilgili 4 seçenekli 9 soru sorulmuştur.

Yazma bölümünde 3 görev bulunmaktadır. 1. görevde verilen 3 konudan birinin seçilip 200-250 kelimelik yazı yazılması istenmektedir. 2. görevde belirlenmiş konuyla ilgili 150-200 kelimelik tavsiye yazılması istenmektedir. 3. görevde dinlediğini yazma görevi bulunmaktadır. Dinletilen bir metnin belirlenmiş ölçütlere göre 300-350 kelime olacak şekilde yeniden yazılması istenmektedir.

Dinleme bölümünde 2 görev bulunmaktadır. 1. görevde dinleme metnine bağlı 3 seçenekli 4 soru sorulmaktadır. 2. görev 3 kısma ayrılmıştır. 1. kısımda izletilen videoya bağlı 3 seçenekli 7 soru sorulmaktadır. 2. kısımda dinleme metnine bağlı 3

seçenekli 7 soru sorulmaktadır. 3. kısımda dinleme metnine bağlı 3 seçenekli 7 soru sorulmaktadır.

Konuşma bölümünde 5 bölüme bağlı 11 görev bulunmaktadır. 1. bölümde (4) dinlettirilen kelimelerin zıt anlamlı vb. söylenmesi istenmektedir. 2. bölümde (4) verilen talimatlara göre diyalog oluşturulması istenmektedir. 3. bölümde 3 kavram verilip birinin açıklanması istenmektedir. 4. bölümde bir iş programı için yapılan iş akışındaki hataların düzeltilmesi istenmektedir. 5. bölümde radyoda konuşma yapılması isteniyor. 3 konudan birinin seçilip konuşma yapılması istenmektedir.

Dil bilgisi, kelime bilgisi bölümünde 5 görev 100 soru bulunmaktadır. 1. görevde 4 alt görev bulunmaktadır. 1. alt görevde 14 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. alt görevde 4 cümledeki koyu yazılan kelimelerin semantik karşılığı istenmektedir. 3. alt görevde 2 cümlenin 2 seçenekli cevaplarla ilgi kurulması istenmektedir. 4. alt görevde bir metinde boş bırakılan 5 yer için uygun kelimeler yazılması istenmektedir. 2. görevde 3 alt görev bulunmaktadır. 1. alt görevde 11 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. alt görevde bir metinde boş bırakılan 4 yer için uygun kelimeler yazmanız istenmektedir. 3. alt görevde 5 kelime verilip kelimenin başına ve sonuna kelime eklenip cümle yazılması istenmektedir. 3. görevde 2 alt görev bulunmaktadır. 1. alt görevde 10 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. alt görevde 10 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 4. görevde 5 alt görev bulunmaktadır. 1. alt görevde 3 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. alt görevde 6 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 3. alt görevde 2 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 4. alt görevde 6 cümledeki koyu yazılan kelimelerin semantik karşılığı istenmektedir. 5. alt görevde 3 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 5. görevde 2 alt görev bulunmaktadır. 1. alt görevde 16 cümlenin verilen her biri 4 seçenekli öneri kelimelerine göre tamamlanması istenmektedir. 2. alt görevde bir metinde boş bırakılan 4 yer için uygun kelimeler yazılması istenmektedir.

Sınavlardaki soru içeriklerinde, sınavların ortak içerikleri olduğu gibi farklı içerikleri içeren sorular bulunmaktadır.

4.4. Sınavların Ölçme-Değerlendirme Ölçütlerindeki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Sınavlar uygulandıktan sonra sınavların değerlendirilmesi yapılmaktadır. Değerlendirme sonucuna göre, adayların sınavdan aldıkları puanlarla dil seviyeleri belirlenmektedir. Bu bölümde sınavların kaç puan üzerinden değerlendirildiğini ve becerilere göre puan dağılımlarına, alınan puanların denk geldiği sertifika seviyesine ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

4.4.1.Sınavların Kaç Puan Üzerinden Değerlendirildiğine ve Becerilere Göre Puan Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Dil yeterlik sınavlarının puanlama sistemi farklılık gösterebilir. Sınavlarda, standartlaştırılmış veya ortak bir puan uygulaması bulunmamaktadır. Sınavların kendilerine özgü puanlama sistemi vardır. Bu durum aşağıda tablolaştırılmıştır:

Tablo 38: Sınavlardaki Becerilerin Puanlanmasına İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Becerilere Göre Puan Dağılımı							
		Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	Dil Bilgisi	Bütünleşik	Toplam	
Türkçe	TYS	25	25	25	25			100	
İngilizce	CPE	230	230	230	230	230		230	
	CAE	210	210	210	210	210		210	
	TOEFL iBT	30	30	30	30			120	
	PTE Akademik	90	90	90	90	90 (Etkileşimsel Beceriler)		90	
Almanca	TestDaF	30	25	Puan Bilgisi Yok	Puan Bilgisi Yok			Puan Bilgisi Yok	
	DSD II	24	24	24	24			96	
	telc Deutsch	B2	75	75	45	75	30		300
		C1	48	48	22	48	48		214
		C2	40	40	40	40			160
	Goethe - Zertifikat	B2	25	25	25	25			100
		C1	25	25	25	25			100
	C2 GDS	25	25	25	25			100	
Fransızca	DELF & DALF	DEL F B2	25	25	25	25			100
		DAL F C1	25	25	25	25			100
		DAL F C2						Sözlü Anlatım 50 Yazılı Anlatım 50	100
İspanyolca	DELE	Nive 1 B2	25	25	25	25			100
		Nive 1 C1	25	25	25	25			100
		Nive 1 C2			33.33	33.34		Dinleme, okuma, dil bilgisi 33.33	100
İtalyanca	CELI	CEL I 3	40	40	40	60	20		200
		CEL I 4	40	30	50	60	20		200
		CEL I 5	40	30	60	50	20		200
Rusça	TORFL	Leve 12	150	150	65	145	150		660
		Leve 13	150	150	100	150	100		650
		Leve 14	136	150	95	165	141		687

Sınavların toplam puanları incelendiğinde toplam sınav puanı 100 olan sınavlar TYS, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE sınavlarıdır. CPE toplam 230 puan, CAE toplam 210 puan, TOEFL iBT toplam 120 puan, PTE Akademik toplam 90 puan, DSD

II toplam 96 puan, telc Deutsch B2 toplam 300 puan, telc Deutsch C1 toplam 214 puan, telc Deutsch C2 toplam 160 puan, CELI sınavları toplam 200 puan üzerinden değerlendirilmektedir. TORFL Level 2; 660 puan, Level 3; 650 puan, Level 4 687 puan üzerinden değerlendirilmektedir. TestDaF sınavının okuma ve dinleme becerisine ait puanlar belirtilmişken, yazma ve konuşma puanlamalarına ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır. Puanlamalar 96 ile 687 puan arasında değişmektedir. Toplam 96 puanlık değerlendirme DSD II sınavında, 687 puanlık değerlendirme TORFL Level 4 sınavındadır.

Her beceri puanının eşit puanlanmış olduğu sınavlar TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, DSD II, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELF B2, DALF C1, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1 sınavlarıdır. Her becerinin farklı puan değerinin olduğu sınavlar TestDaF (Okuma ve dinleme), telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, CELI 3, CELI 4, CELI 5, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıdır. DALF C2 ve DELE Nivel C2 sınavları bütünleşik beceri soruları olduğu için puanlamaları da bütünleşik olmaktadır.

Sınavlar puanlandırılırken 2 yöntem takip edilmiştir. 1. yöntemde becerilerde alınan puanların toplamı, toplam puanı oluşturmaktadır. Bu sınavlar TYS, TOEFL iBT, DSD II, TestDaF, telc Deutsch sınavları, Goethe-Zertifikat sınavları, DELF&DALF sınavları, DELE sınavları, CELI sınavları, TORFL sınavlarıdır. Örneğin TYS’de bir aday okuma bölümünden 22 puan, dinleme bölümünden 21 puan, yazma bölümünden 23 puan, konuşma bölümünden 22 puan aldığı anda adayın toplam puanı $22+21+23+22=88$ ’dir. 2. yöntemde her beceriden alınan puanlar toplanıp ortalaması alınır. Bu sınavlar CPE, CAE, PTE Akademik sınavlarıdır. CPE sınavında her beceri 230 puan üzerinden ayrı ayrı hesaplanıp ortalaması alınır. Örnek sınav sonuç tablosuna göre bir aday okumadan 200 puan, dil kullanımından 194 puan, dinlemeden 202 puan, yazmadan 205 puan, konuşmadan 212 puan almıştır. Adayın sonuç puanı 203’tür. PTE Akademik sınavının puanlama tekniği 2. yöntemdir. Örnek aday sonuç belgesi incelendiğinde 2 ana, 10 alt başlıkla ayrı ayrı puanlama bulunmaktadır. Bu yönüyle CPE, CAE’den ayrılmaktadır. CPE ve CAE 5 bölüm bulunmaktadır. PTE Akademik’te ise temel becerilerde 4 bölüm okuma, dinleme, yazma, konuşma puanları; etkinleştirme becerilerinde 6 bölüm grammar (dil bilgisi), oral fluency

(akıcılık), pronounciation (telaffuz), spelling (imlâ), vocabulary (kelime bilgisi), written discourse (yazılı söylem) ayrı ayrı puanlanmaktadır. Becerilerden alınan toplam puanların ortalaması alınır.

4.4.2. Alınan Puanların Denk Geldiği Sertifika Seviyesine İlişkin Bulgular

Sınavların sertifika seviyeleri B2, C1, C2'dir. Bir adayın bu sertifika seviyelerinden birini alabilmesi için en az alması gereken puanlar bulunmaktadır. Bu bölümde sertifika seviyesine ilişkin puanlandırmalara değinilecektir.

Tablo 39: Puanlara Denk Gelen Sertifika Seviyelerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Sertifika Seviyeleri					
		Toplam Puan	B2	B2/C1	C1	C2	
Türkçe	TYS	100	55-70		71-88	89-100	
İngilizce	CPE	230	Bu seviye bulunmamaktadır.		180-199	200-212 Grade C 213-219 Grade B 220-230 Grade A	
	CAE	210	160-179		180-192 Grade C 193-199 Grade B	200-210 Grade A	
	TOEFL iBT	120	72		95		
	PTE Akademik	90	59-75		76-84	85-90	
Almanca	TestDaF	Puan Bilgisi Yok	TDN 3	TDN 4	TDN 5	Bu seviye bulunmamaktadır.	
	DSD II	96	32		52-96	Bu seviye bulunmamaktadır.	
	telc Deutsch	B2	300	180-300			
		C1	214			128-214	
		C2	160				96-160
	Goethe-Zertifikat	B2	100	60-100			
		C1	100			60-100	
C2 GDS		100				60-100	
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	100	50-100			
		DALF C1	100		50-100		
		DALF C2	100			50-100	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	100	60-100			
		Nivel C1	100		60-100		
		Nivel C2	100			60-100	
İtalyanca	CELI	CELI 3	200	117-200			
		CELI 4	200		117-200		
		CELI 5	200			117-200	
Rusça	TORFL	Level 2	660	436-660			
		Level 3	650		429-650		
		Level 4	687			452-687	

Tablolar incelendiğinde 2 farkı sınav uygulaması bulunmaktadır. 1. sınav türü, tek sınavlar. 2. sınav türü her seviye için ayrı ayrı yapılan seviye sınavlarıdır. Tek sınavlarda aday, yapılan sınavdan aldığı puan hangi sertifika seviyesine denk geliyorsa o seviyede sertifika alır. Süreç tek sınavla tamamlanmaktadır. Seviye sınavlarında ise aday hangi seviyede sertifika almak istiyorsa o seviyenin sınavına girmektedir. Gerekli puanı alırsa başarılı olmaktadır. Tek sınavlar TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II sınavlarıdır. Seviye sınavları telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF&DALF, DELE, CELI, TORFL sınavlarıdır. Tek sınav sayısı 7, seviye sınav sayısı 18'dir.

B2, C1, C2 sertifika seviyesine sahip sınavlar TYS, CAE, PTE Akademik, telc sınavları, Goethe-Zertifikat sınavları, DELF&DALF sınavları, DELE sınavları, CELI sınavları, TORFL sınavlarıdır. CPE sınavının B2 seviyesi, TestDaF ve DSD II'nin C2 seviyesi bulunmamaktadır. TOEFL iBT sınavının 95-120 puan aralığını C1 ve üzeri seviyesi olarak belirtilmektedir. C2 puanının hangi puan aralığında olduğu bilgisine ulaşamamıştır. TestDaF'ın puanlama sistemi ve seviye aralıkları farklıdır. B2 seviyesi için TDN 3 puanı, B2/C1 seviyesi için TDN 4 puanı, C1 seviyesi için TDN 5 puanı alınmalıdır. Seviyelerin denk geldiği puan aralıkları sınavlara göre değişiklik gösterebilmektedir. B2/C1 ara seviyesi sadece TestDaF sınavında bulunmaktadır.

Bazı sınavların sertifika seviyeleri kendi içerisinde de ayrı derecelendirilmiştir. Bu derecelendirmeler sertifikada da belirtilmiştir. CPE sınavında C2 sertifikası almak için en az 200 puan gereklidir. Fakat sınavda 200-212 puan arası Grade C, 213-219 puan arası Grade B, 220-230 puan arası Grade A olarak derecelendirilir. CAE sınavında C1 sertifikası almak için en az 180 puan gereklidir. Fakat sınavda 180-192 puan arası Grade C, 193-199 puan arası Grade B, 200-210 puan arası Grade A olarak derecelendirilir. CAE Grade A puan aralığı aynı zamanda C2 sertifikasına ait bir puandır.

telc Deutsch B2 sınavında B2 sertifikası almak için en az 180 puan gereklidir. Sınavın derecelendirmeleri şöyledir: 180-209,5 puan Ausreichend (Geçer), 210-239,5 puan Befriedigend (Orta), 240-269,5 puan Gut (İyi), 270-300 puan Sehr Gut (Pekiyi). telc

Deutsch C1 sertifikası almak için en az 128 puan gereklidir. Sınavın derecelendirmeleri şöyledir: 128–150,5 puan ausreichend (Geçer), 151–171,5 puan befriedigend (Orta), 172–192,5 puan gut (İyi), 193–214 puan sehr gut (Pekiyi). telc Deutsch C2 sertifikası almak için en az 96 puan gereklidir. Sınavın derecelendirmeleri şöyledir: 96-111 puan Ausreichend (Geçer), 112-127 puan Befriedigend (Orta), 128-143 puan Gut (İyi), 144-160 puan Sehr Gut (Pekiyi)

CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarında her seviye için 117-143 C (yeterli), 144-172 B (iyi), 173-200 arası A (mükemmel) olarak derecelendirilir.

Derecelendirme, sınıflama (grade) uygulaması -Goethe-Zertifikat sınavı hariç- puan aralığı 100'den fazla olan sınavlarda uygulanmıştır. CPE 230 puan, CAE 210 puan, telc Deutsch B2 300 puan, telc Deutsch C1 214 puan, telc Deutsch C2 160 puan, CELI 200 puan en yüksek puanlardır. Goethe-Zertifikat sınavı 100 puan üzerinden değerlendirilmesine rağmen bu sınavda da derecelendirme yapılmıştır. Goethe-Zertifikat B2 ve C1 sınavlarında 60-69,5 arası Ausreichend (Geçer), 70-79,5 arası Befriedigend (Orta), 80- 89,5 arası Gut (İyi), 90-100 arası Sehr Gut (Pekiyi) olarak derecelendirilir. Goethe-Zertifikat C2 sınavında 60-69 arası Ausreichend (Geçer), 70-79 arası Befriedigend (Orta), 80- 89 arası Gut (İyi), 90-100 arası Sehr Gut (Pekiyi) olarak derecelendirilir.

Sınavların baraj puan uygulamasını adayların incelemesi önemlidir. Adayların başarılı olabilmesi için sınavların yönetmeliklerinde belirlenen en düşük puanları adaylar almalıdır.

Tablo 40: Sınavlarda Uygulanan Baraj Puan Uygulamasına İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Baraj Puan Uygulaması						
		Okuma	Dinleme	Yazma	Konuşma	Dil Bilgisi	Toplam	
Türkçe	TYS	12,5	12,5	12,5	12,5		50	
İngilizce	CPE	180	180	180	180	180	180	
	CAE	160	160	160	160	160	160	
	TOEFL iBT	B2-18 C1 ve üzeri- 24	B2-17 C1 ve üzeri-22	B2-17 C1 ve üzeri- 24	B2-20 C1 ve üzeri-25		B2-72 C1 ve üzeri 95	
	PTE Akademik	Baraj uygulaması yok. En az puan 10						
10Almanca	TestDaF	TDN 3- 14 TDN 4- 20 TDN 5- 24	TDN 3- 10 TDN 4- 15 TDN 5- 19				Baraj puanları sınavlara göre değişebilir	
	DSD II	B2-8 C1-14	B2-8 C1-14	B2-8 C1-12	B2-8 C1-12		B2-32 C1-52	
	telc Deutsch	B2	Okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 135 puan, Sözlü anlatım en 45 puan					180
		C1	Okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 99 puan, Sözlü anlatım en 29 puan					128
		C2	Okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 72 puan, Sözlü anlatım en 24 puan					96
	Goethe-Zertifikat	B2	Okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 45 puan, Sözlü anlatım en 15 puan					60
		C1						
C2 GDS								
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	5	5	5	5	50	
		DALF C1	5	5	5	5	50	
		DALF C2	Yazılı anlatım en az 10,Sözlü Anlatım en az 10				50	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	Grup 1:okuma ve yazma en az 30				60	
		Nivel C1	Grup 2:dinleme ve konuşma en az 30				60	
		Nivel C2	20	20	20		60	
İtalyanca	CELI	CELI 3	Okuma, dinleme, yazma, dil bilgisi bölümünden toplam en az 84 puan, Sözlü anlatım en 33 puan				117	
		CELI 4	Okuma, dinleme, yazma, dil bilgisi bölümünden toplam en az 84 puan, Sözlü anlatım en 33 puan				117	
		CELI 5	Okuma, dinleme, yazma, dil bilgisi bölümünden toplam en az 89 puan, Sözlü anlatım en 28 puan				117	
Rusça	TORFL	Level 2	99	99	43	96	99	436
		Level 3	99	99	66	99	66	429
		Level 4	89	99	63	108	93	452

Sınavlarda PTE Akademik hariç baraj puan uygulamaları bulunmaktadır. Sınavların baraj puan uygulaması 2 yöntemle yapılmaktadır. 1. yöntemde her beceri için baraj puanı uygulanır. 2. yöntemde yazılı anlatım, sözlü anlatımın ayrı ayrı gruplanıp baraj puan uygulanır.

TYS’de her beceriden en az 12,5 puan alınmalıdır. CPE’de her beceri için en 180 puan, CAE’de her beceri için 160 puan alınmalıdır. TOEFL iBT, B2 seviye karşılığı için okumadan en az 18 puan, dinlemeden en az 17 puan, yazmadan en az 17 puan, konuşmadan en az 20 puan; C1 ve üzeri seviye karşılığı için okumadan en az 24 puan, dinlemeden en az 22 puan, konuşmadan en az 25 puan, yazmadan en az 24 puan alınmalıdır. PTE Akademik’te belirtilen bir baraj puanı yoktur. Fakat en düşük puan 10 baraj puanı olarak alınmıştır.

TestDaF TDN 3 seviyesi için okuma bölümünden en az 14 puan, TDN 4 seviyesi için en az 20 puan, TDN 5 seviyesi için 24 puan alınmalıdır. TestDaF TDN 3 seviyesi için dinleme bölümünden en az 10 puan, TDN 4 seviyesi için en az 15 puan, TDN 5 seviyesi için 19 puan alınmalıdır. TestDaF sınavındaki baraj puanlaması sınavlara göre değişiklik göstermektedir. Sınavların zorluğu ya da kolaylığı baraj puanları etkilemektedir. Yazma ve konuşma becerisine ait puan bilgileri resmî sitesinde paylaşılmamıştır. DSD II sınavında B2 seviyesi için her beceriden en az 8 puan, C1 seviyesi için okuma ve dinlemeden en az 14’er puan yazma ve konuşmadan en az 12’şer puan alınmalıdır. telc Deutsch her sınavında yazılı bölümden (okuma, dinleme ve yazma) en az %60 ve sözlü bölümden en az %60’ı başarı sağlanmalıdır. telc Deutsch B2 sınavında okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 135 puan, sözlü anlatım en 45 puan, telc Deutsch C1 sınavında okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 99 puan, sözlü anlatım en 29 puan, telc Deutsch C2 sınavından, okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 72 puan, sözlü anlatım en 24 puan alınmalıdır. Goethe-Zertifikat sınavlarında okuma, dinleme, yazma bölümünden toplam en az 45 puan, sözlü anlatım en 15 puan alınmalıdır.

DELFB2 ve DALFC1 sınavlarında okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerinin her birinden en az 5 puan, DALFC2 sınavında yazılı anlatım (okuma, dinleme, yazma)

toplam en az 10, konuşma bölümünden en az 10 puan alınmalıdır. Sertifika seviyesi ise 50/100'dür.

DELE Nivel B2 ve DELE Nivel C1 sınavlarında Grup 1'de okuma ve yazma Grup 2'de konuşma ve dinleme belirtilmiştir. Grup 1'de en az 30 puan, Grup 2'de en az 30 puan alınmalıdır. DELE Nivel C2'de okuma ve dinlemeden en az 20, yazmadan en 20, konuşmadan en az 20 puan alınmalıdır.

CELI 3 sınavlarında okuma, dinleme, yazma, dil bilgisi bölümünden toplam en az 84 puan, sözlü anlatım en 33 puan alınmalıdır. CELI 4 sınavlarında okuma, dinleme, yazma, dil bilgisi bölümünden toplam en az 84 puan, sözlü anlatım en 33 puan alınmalıdır. CELI 5 sınavlarında okuma, dinleme, yazma, dil bilgisi bölümünden toplam en az 89 puan, sözlü anlatım en 28 puan alınmalıdır.

TORFL sınavlarının baraj puan uygulaması her seviye için %66' tır. Her bölümdeki beceri ve toplam puanlar farklı olduğu için %66'ya denk gelen toplam puanlar şu şekildedir: TORFL Level 2; 436 puan, TORFL Level 3; 429 puan, TORFL Level 4; 452 puandır. TORFL sınavlarında sadece herhangi bir bölümde baraj %60'a adayın lehine düşürülebilmektedir.

Baraj puan uygulaması olan sınavlarda –TYS ve DELF&DALF hariç- baraj puanları toplamı aynı zamanda sertifika seviyelerine denk gelmektedir. Örneğin telc Deutsch B2 sertifikası almak için aday en az 180 puan almalıdır. telc Deutsch'un B2 baraj puanları okuma, dinleme, yazma bölümünden 135 puan, sözlü anlatımdan 45 puan toplam 180 puandır. Burada bir eşitlik söz konusudur. Fakat TYS ve DELF&DALF'ta durum farklıdır. TYS'deki baraj puan uygulamasına göre aday, her bölümden 25 puan üzerinden en az 12,5 puan almalıdır. Bu puanların toplamı 50'dir. TYS'de B2 sertifikası alması için adaya en az 55 puan gereklidir. Aday bölümlerdeki baraj puanlarını alsa bile B2 sertifikası almak için 5 puana daha ihtiyaç duymaktadır. Aynı durum DELF&DALF'ta bulunmaktadır. Aday, DELF B2 ve DALF C1 sınavında her bölüm için en az 5 puan, DALF C2 sınavında yazılı anlatımdan 10 puan, sözlü anlatımdan 10 toplamda 20 puan almalıdır. Sınavlardaki sertifika seviyesi ise 50 puandır. Adayın sertifika alabilmesi için 30 puana daha ihtiyacı vardır.

Sınavların toplam puanları ve sertifika seviyeleri farklılık göstermektedir. Sınavlara göre sertifika seviyelerinin başarı yüzde oranlarının incelenmesi sınavlara göre sertifika seviye zorluğunun bilinmesini sağlar. Aşağıdaki tabloda sınavlara göre sertifika almak için gerekli puanlar ve başarı oranlarına ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo 41: Sınavlara Göre Sertifika Almak için Gerekli Puanlar ve Başarı Oranlarına İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Sertifika Seviyeleri							
		Toplam Puan	B2	Yüzde Oran	C1	Yüzde Oran	C2	Yüzde Oran	
Türkçe	TYS	100	55	55%	71	71%	89	89%	
İngilizce	CPE	230	Bu seviye yok		180	78%	200	87%	
	CAE	210	160	76%	180	86%	200	95%	
	TOEFL iBT	120	72	60%	C1 ve üzeri 95 puan - 79%				
	PTE Akademik	90	59	66%	76	84%	85	94%	
Almanca	TestDaF	Puan Bilgisi Yok	TDN 3		TDN 5		Bu seviye Yok		
	DSD II	96	32	33%	52	54%	Bu seviye Yok		
	telc Deutsch	B2	300	180	60%				
		C1	214			128	60%		
		C2	160					96	60%
	Goethe-Zertifikat	B2	100	60	60%				
		C1	100			60	60%		
C2 GDS		100					60	60%	
Fransızca	DELF & DALF	DELF B2	100	50	50%				
		DALF C1	100			50	50%		
		DALF C2	100					50	50%
İspanyolca	DELE	Nivel B2	100	60	60%				
		Nivel C1	100			60	60%		
		Nivel C2	100					60	60%
İtalyanca	CELI	CELI 3	200	117	59%				
		CELI 4	200			117	59%		
		CELI 5	200					117	59%
Rusça	TORFL	Level 2	660	436	66%				
		Level 3	650			429	66%		
		Level 4	687					452	66%

Tablo incelendiğinde, B2 sertifika seviyesinde başarı oranları %33 ile %76 arasında değişmektedir. DSD II %33 ile en düşük sertifika başarı yüzdesine, CAE %76 ile en yüksek sertifika başarı yüzdesine sahiptir. DSD II sınavlarına 11. ve 12. sınıf öğrencileri girdiği için seviyenin düşük tutulduğu düşünülmektedir. C1 sertifika seviyesinde başarı oranları %50 ile %86 arasında değişmektedir. DALF C1 %50 ile en düşük sertifika başarı yüzdesine, CAE %86 ile en yüksek sertifika başarı yüzdesine

sahiptir. C2 sertifika seviyesinde başarı oranları %50 ile %95 arasında değişmektedir. DALF C2 %50 ile en düşük sertifika başarı yüzdesine, CAE %95 ile en yüksek sertifika başarı yüzdesine sahiptir. CAE sınavın C2 sertifika seviyesinin CPE C2 sertifika seviyesinde yüksek çıkmasında tavan puan etkili olmuştur. Yoksa CPE, CAE'ye göre üst bir sınavdır.

TYS, B2 seviyesinde 11 sertifika puanı olan sınavlar arasında (TestDaF hariç) %55 sertifika seviye yüzdesiyle 9. sıradadır. C1 seviyesinde 12 sertifika puanı olan sınavlar arasında (TestDaF hariç) %71 sertifika seviye yüzdesiyle 5. sıradadır. C2 seviyesinde 10 sertifika puanı olan sınavlar arasında (TOEFL İBT hariç) %89 sertifika seviye yüzdesiyle 3. sıradadır.

4.5. Sınavların Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları Üyeliğine, Geçerlik Sürelerine ve Uluslararası Geçerlik Açısından Farklılıklarına İlişkin Bulgular

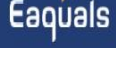

Bu bölümünde sınavların üye oldukları uluslararası akreditasyon kuruluşlarına, sınav sonuçlarının geçerlik sürelerine, uluslararası geçerlik açısından farklara ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

4.5.1. Sınavların Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları Üyeliğine İlişkin Bulgular

Sınavların, uluslararası akreditasyon kuruluşlarına üye olması sınavların ve sonuçlarının güvenilir ve tanınır hâle getirmektedir. Bu kuruluşlara üye olan kurumlar gerek sınav kâğıtlarında gerekse sınav sonuç belgelerinde ilgili kuruluşların logosunu kullanarak sınavların ve sonuçlarının tanınırlığını ispatlamış olmaktadır. Akreditasyon Kuruluşlarıyla ilgili detaylara Kuramsal Çerçeve 2.3. başlığında ulaşabilirsiniz.

İncelenen dil yeterlik sınavlarının bu derneklerden hangisine, hangi üyelik çeşidiyle üye olduğu aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Tablo 42: Dil Sınavlarının Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları Üyelikine İlişkin Bilgiler*

Dil	Sınavın Adı	KURUM ADI	Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları		
			ALTE	EALTA	EAQUALS
Türkçe	TYS	Yunus Emre Enstitüsü			
İngilizce	CPE	Cambridge Assessment English			
	CAE				
	TOEFL iBT	ETS			
	PTE Akademik	Pearson			
Almanca	TestDaF	TestDaf Institut			
	DSD II	ZfA			
	telc Deutsch	Telc GmbH			
	Goethe-Zertifikat	Goethe-Institut			
Fransızca	DELFDALF &	CIEP			
İspanyolca	DELE	Instituto Cervantes			
İtalyanca	CELI	Università per Stranieri di Perugia			
Rusça	TORFL	The Pushkin State Russian Language Institute			

*Bu tablo derneklerin resmî sitelerindeki üyelik bilgileri esas alınarak 20.05.2019 tarihinde oluşturulmuştur.

Akreditasyon Kuruluşlarına üyelik süreç gerektiren bir durumdur. Kurumların ve sınavların üyelikleri durumları, şartlara bağlı olarak değişebilmektedir. İncelenen sınavların ve kurumların üyelik durumları belirtilen tarih esas alınarak değerlendirilmiştir. Bu tarihten sonra akreditasyon kuruluşlarına üyeliklerde ve üyelik çeşitlerinde değişiklikler olabilir.

Sınav yapan 12 kurumdan 11'nin ALTE üyeliği vardır. ALTE tam üye olan kurumlar: Cambridge Assessment English, TestDaf Institut, telc GmbH, Goethe-Institut, CIEP Instituto Cervantes, Università per Stranieri di Perugia'dır. ALTE kurumsal iştirakli üyeler: Yunus Emre Enstitüsü, Pearson, ZfA, The Pushkin State Russian Language Institute'tür.

EALTA üyesi olan kurumlar ETS, Pearson, TestDaf Institut, ZfA, CIEP'tir.

EAQUALS ortak üyesi olan kurumlar: Cambridge Assessment English, ETS, Pearson, TestDaf Institut, telc GmbH, Goethe-Institut, Instituto Cervantes'dir. Proje ortaklığı olup ortak üye olmayan Università per Stranieri di Perugia'dır.

ALTE minimum standartlar bölümünde 17 şartı sağlayan sınavlara, ALTE denetçisi tarafından denetlenip standartların sağlandığı onaylandıktan sonra Q mührü verilir. Bu işareti alan sınavlar 5 yıl boyunca Q listesinde yer almaktadır. Bu işaret sadece denetimden geçen sınavlara verilir (ALTE, 2018e). Aşağıdaki tabloda incelenen dil yeterlik sınavları kapsamında Q işareti alan sınavlar tablolaştırılmıştır.

Tablo 43: Q İşareti Alan Sınavlara İlişkin Bilgiler*

Dil	Sınavın Adı	Q İşareti Alan Sınavlar**	
Türkçe	TYS		
İngilizce	CPE		
	CAE		
	TOEFL iBT		
	PTE Akademik		
Almanca	TestDaF		
	DSD II		
	telc Deutsch	B2	
		C1	
		C2	
	Goethe- Zertifikat	B2	
		C1	
C2 GDS			
Fransızca	DELFB & DALF	DELF B2	
		DALF C1	
		DALF C2	
İspanyolca	DELE	Nivel B2	
		Nivel C1	
		Nivel C2	
İtalyanca	CELI	CELI 3	
		CELI 4	
		CELI 5	
Rusça	TORFL	Level 2	
		Level 3	
		Level 4	

*Bu tablo ALTE'nin resmî sitesindeki bilgiler esas alınarak 7.4.2019 tarihinde oluşturulmuştur.

**Kaynak: ALTE (2019)

İncelenen sınavlardan Q mührü alan tek sınavlar CPE, CAE, TestDaF' tır. İncelenen sınavlardan Q mührü alan seviye sınavları telc B2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELF B2, CELI 3, CELI 4, CELI 5'tir. İncelenen 25 sınavdan 11 tanesi Q mührü almıştır.

İncelenen 3 uluslararası dil derneğine üye olan kurum Pearson ve TestDaF Institut'tur. Hem incelenen 3 uluslararası dil derneğine üye olup hem de Q işaretini alan sınav TestDaF'tır.

Akreditasyon Kuruluşlarının çalışma prensiplerine göre ALTE yapılan sınavların kalitesini artırmaya, EALTA ve EAQUALS ise kurumların kalitesini artırmaya çalışmaktadır.

4.5.2. Sınav Sonuçlarının Geçerlik Sürelerine İlişkin Bulgular

Yapılan sınavların geçerlik süresine ilişkin bilgiler aşağıda tablolaştırılmıştır.

Tablo 44: Sınav Sonuçlarının Geçerlik Sürelerine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Geçerlik Süresi
Türkçe	TYS	2 yıl
İngilizce	CPE	Süresiz
	CAE	Süresiz
	TOEFL iBT	2 yıl
	PTE Akademik	2 yıl
Almanca	TestDaF	Süresiz
	DSD II	Süresiz
	telc Deutsch	Süresiz
	Goethe-Zertifikat	Süresiz
Fransızca	DELF & DALF	Süresiz
İspanyolca	DELE	Süresiz
İtalyanca	CELI	Süresiz
Rusça	TORFL	Süresiz

Sınav sonuçlarının geçerlik sürelerini incelendiğinde TYS, TOEFL iBT, PTE Akademik 2 yıl, diğer dil yeterlik sınavlarının tamamı süresiz geçerlidir. Aday, sınav sonuçlarının geçerlik sürelerini bilerek hazırlanacağı sınavı tercih etmelidir. ÖSYM'nin yayımlanan Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri tablosunda "Eşdeğerliği kabul edilmiş yabancı dil sınavları için sonuç belgesinin üzerinde bir geçerlik tarihi belirtilmedi ise, Eylül 2005 ve sonrasında alınan yabancı dil belgelerinin geçerli kabul edilmesine karar verilmiştir" (ÖSYM, 2016). ibaresi bulunmaktadır. Tabloda belirtilen

geçerlik sürelerini kabul etmektedir. TYS, Türkçe dil yeterlik sınavı olduğu için eşdeğerlik tablosunda bulunmamaktadır.

4.5.3.Sınav Sonuçlarının Uluslararası Geçerlik Açısından Farklılıklarına İlişkin Bulgular

Sınav sonuçlarının uluslararası geçerliğe sahip olması sınavın tercih edilmesini etkilemektedir. Aşağıdaki tabloda buna ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo 45: Sınav Sonuçlarının Uluslararası Geçerliğine İlişkin Bilgiler

Dil	Sınavın Adı	Uluslararası Geçerlik
Türkçe	TYS	✓
İngilizce	CPE	✓
	CAE	✓
	TOEFL iBT	✓
	PTE Akademik	✓
Almanca	TESTDAF	✓
	DSD II	✓
	telc Deutsch	✓
	Goethe-Zertifikat	✓
Fransızca	DELTA & DALF	✓
İspanyolca	DELE	✓
İtalyanca	CELI	✓
Rusça	TORFL	✓

Alınacak diplomanın veya sertifikanın dünyanın her yerinde geçerli olması aday için önemlidir. TYS, uluslararası geçerliğe sahip bir sınav olmakla beraber uluslararası alanda akredite olmak için de çalışmalarını devam ettirmektedir. Diğer dil yeterlik sınavlarının bu konuda aldıkları uzun bir mesafe vardır. Yunus Emre Enstitüsünün kurumsal yapısıyla kısa sürede bu konuda ilerleme kaydedileceği düşünülmektedir. TYS belgeleri, yurt dışından üniversitede öğrenim görmek için gelen öğrencilerin Türkçe hazırlık sınıfına gitmelerine gerek kalmadan bölümlerinde eğitim görmelerine olanak sağlamaktadır. Yine yurt dışında Türkçe öğretmek isteyenler için bu belgenin alınması kurumlar için tercih sebeplerindedir. İş başvurularında Türkçe yeterliğini kanıtlamak için kullanılmaktadır.

ÖSYM'nin yayımlanan Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri tablosunda "Herhangi bir uluslararası yabancı dil sınavının KPDS, ÜDS veya YDS'ye eşdeğer olarak kabul edilmesinde öncelikle sınavın uluslararası geçerliliğe sahip olmasına ve sınavı

hazırlayan kurumun sadece bağlı olduğu ũlkenin resmî dili/dillerinde yaptığı sınavların eşdeğer kabul edilmesine karar verilmiştir” (ÖSYM, 2016). İfadesiyle eşdeğerliği kabul edilen dil sınavlarının uluslararası geğerliğinin olduğu kabul edilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın genel amacı TYS'nin uluslararası alanda uygulanan bazı dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılıp TYS'nin üstün, benzer ve geliştirilmesi gereken yönlerini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda TYS ve ÖSYM'nin eşdeğerliğini kabul ettiği uluslararası geçerliği olan CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF&DALF, DELE, CELI, TORFL dil yeterlik sınavları incelenmiştir. Bu bölümde, alt problemlere ait bulgular ve yorumlar yoluyla ulaşılan sonuçlar, tartışma ve sonuçlara yönelik öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın genel amacını oluşturan TYS'nin uluslararası alanda uygulanan dil yeterlik sınavlarıyla karşılaştırılıp alt amaçları oluşturan sınav öncesinde (başvuru vb.) uygulanan süreç adımları, sınavların gerçekleştirilmesi aşamasındaki süreç adımları, sınavların içeriğindeki farklılıklar, sınavların ölçme-değerlendirme ölçütlerindeki farklılıklar, sınavların uluslararası akreditasyon kuruluşlarına üyeliği, sınav sonuç belgelerinin geçerlik süreleri ve sınav sonuçlarının uluslararası geçerlik açısından farklılıkları incelenmiştir.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde TYS;

1- Dil yeterlik sınavlarının yapılma amacı ve sonuçlarının kullanılabilceği durumlar TYS ile diğer dil yeterlik sınavları benzerdir. Sınavın yapılma amacı bütün sınavlarda dil yeterliğini ölçmektir. Sınav sonuçlarının kullanılabilceği durumlar da ise TYS ile diğer dil yeterlik sınavlarında eğitim alanı ortaktır. CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, DELF & DALF sınav sonuçları göçmenlik başvurusu için de kullanılmaktadır. TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE, CELI sınav sonuçları iş başvurusunda da kullanılmaktadır.

2- Sınav başvuru biçimleri, sınavlara göre değişmektedir. TYS'ye başvurular çevrim içi yapılmaktadır. CPE, CAE, DELF & DALF, DELE, CELI, TORFL sınavları, başvurularını sınav merkezlerinde; TYS, PTE Akademik, TestDaF, Goethe-Zertifikat

sınavları, başvurularını çevrim içi; telc Deutsch sınavları başvurularını hem sınav merkezlerinde hem çevrim içi; TOEFL iBT hem telefon, posta hem de çevrim içi şeklinde başvuruları almaktadır. DSD II sınavı, DSD kapsamındaki okullarda uygulanan bir sınav olduğu için bu kapsamındaki okullarda kayıt yapılmaktadır.

3- TYS ve diğer dil yeterlik sınavlarının, uygulanan merkez sayılarındaki veriler karşılaştırıldığında TYS'nin uygulandığı ülke sayısı, sınav merkezi sayısı, Türkiye'deki sınav merkez sayısı diğer dil yeterlik sınavlarına göre azdır. Yurt dışındaki sınav merkezi sayısı başarılı bir ilerleme kaydederken yurt içinde 1 sınav merkezi bulunmaktadır.

4- TYS ve diğer dil yeterlik sınavları sınav ücretleri olarak karşılaştırıldığında TYS, ekonomik bir sınavdır. Sınav ücretleri konusunda TYS'nin yurt dışı ücretleriyle diğer sınavların Türkiye'deki ücretleri karşılaştırıldığında da TYS daha ekonomiktir. TYS, DSD II' den sonra -bu sınava okul çağındaki öğrenciler girmekte ve Alman Eğitim Bakanlığı desteklemektedir- Türkiye'deki en ekonomik dil yeterlik sınavıdır.

5- TYS bir yılda 3 defa yapılmaktadır. TYS'nin sınav sayısı bir yılda Türkiye'de yapılan DSD II, DELE Nivel C2, CELI 4, CELI 5, TORFL sınavlarından fazla; telc Deutsch, DELF & DALF, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, CELI 3 sınavlarıyla eşit; CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, Goethe-Zertifikat sınavlarından azdır. TOEFL iBT ve PTE Akademik internet tabanlı sınav uygulaması olduğu için sınav sayısı daha fazladır.

6- Sınavların uygulama biçimi olarak TYS'de CPE, CAE, TestDaF (Konuşma sınavı hariç) DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE, CELI, TORFL sınavlarında olduğu gibi kâğıt tabanlı sınav tercih edilmiştir. TYS'nin internet tabanlı sınav hazırlıkları devam etmektedir. CPE ve CAE sınavları hem internet tabanlı hem kâğıt tabanlı uygulanmaktadır.

7- Engelli bireyler için sınav yönetmeliği TYS'de ve diğer dil yeterlik sınavlarında bulunmaktadır.

8- Sınavlardaki oturum sayıları sınavlara göre değişiklik göstermektedir. Sınavlardan TYS, 3 oturumlu; TOEFL iBT, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF&DALF, DELE, CELI, TORFL sınavları 2 oturumlu; CPE, CAE, TestDaF sınavları 4 oturumlu; PTE Akademik 1 oturumlu olan sınavlardır.

9- TYS'nin sınav süresi, soru sayısı ve içerikleriyle uyumludur. Okuma ve dinleme sınavında her soru için 1,5 dakika süre verilmiştir. Sınavlar içerisinde en kısa süreli sınav 180 dakikayla TYS, en uzun süreli sınav 330 dakikayla (60 dakika konuşma sınavına hazırlanma süresi dâhil) DALF C1 sınavıdır.

10- TYS ve diğer dil yeterlik sınavları 4 beceriye göre yapılandırılmıştır. Bununla beraber bazı dil yeterlik sınavlarında dil yetkinliği, dil kullanımı, kelime hazinesi, dil bilgisi başlıklarıyla dil bilgisi soruları ve bütünleşik becerilerin ölçüldüğü bölümler de bulunmaktadır.

11- TYS'nin okuma, dinleme, yazma, konuşma sınavlarındaki soru çeşitleri diğer sınavlarda da sorulan soru çeşitleriyle aynıdır. Okuma bölümünde grafik okuma soru türünde özgünlük yakalanmıştır. Diğer dil yeterlik sınavlarında sorulup TYS olmayan soru çeşitleri bulunmaktadır. Bu soru çeşitleri okuma sınavında cümle tamamlama, paragraf oluşturma, paragraf tamamlama, eşleştirme, metni özetleme, metni tamamlama, klasik cevaplı sorular, bütünleşik beceri sorularıdır. Dinleme sınavında: izleme metnine bağlı sorular, klasik cevaplı sorular, bütünleşik beceri sorularıdır. Yazma sınavında metindeki hataları düzeltme, özet çıkarma, bütünleşik beceri soruları, grafik yorumlama, metni yeniden yapılandırma sorularıdır. Konuşma sınavında resim veya fotoğraf hakkında konuşma, cümle tekrar etme, veri değerlendirme, telefon görüşmesi yapma, videoyu yorumlama, duygu tonlamalı cümle söyleme (dil ötesi), ikna etme, radyo konuşması yapma, bütünleşik beceri soruları, çoklu aday konuşmasıdır.

12- TYS'de okuma bölümünde örnek soru çözüm uygulaması yer almazken CPE, CAE, TestDaF, DSD II, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 4, CELI 5 sınavlarının okuma bölümünde örnek soru çözüm uygulaması

bulunmaktadır. Bu uygulama sınavların tamamında olmasa da çoğunda vardır. Dinleme sınavlarındaki örnek soru çözümü DELE NIVEL B2, Goethe-Zertifikat B2 sınavlarında 1 görevde bulunmaktadır. Dinleme sınavında örnek soru çözüm uygulaması yaygın değildir.

13- TYS’de dinleme metinleri 1 kez dinletilmektedir. Diğer dil yeterlik sınavlarının dinleme sınavlarında belli görevlerdeki metinler 2. kez dinletilmektedir. TestDaF’ ta 1 görev, DSD II’de 1 görev, Goethe-Zertifikat B2’de 1 görev, Goethe-Zertifikat C1’de 1 görev, Goethe-Zertifikat C2 GDS’ de 1 görev, DELF B2’de 1 görev, DALF C1’de 1 görev, DELE Nivel B2’de 5 görev, DELE Nivel C1’de 5 görev, DELE Nivel C2’de 4 görev, CELI 3’de 2 görev, CELI 4’de 2 görev, CELI 5’de 2 görev, dinleme metinlerinin 2 kez dinletildiği sınavlar ve görev sayılarıdır.

14- Dinleme metinlerinin fonetik yazısı (transkripsiyonu) TestDaF, DSD II, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELF B2, DALF C1, DALF C2, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 örnek sınavlarında bulunmaktayken TYS, CPE, CAE, PTE Akademik, TOEFL iBT, CELI 3, CELI 4, CELI 5 örnek sınavlarında fonetik yazıya (transkripsiyona) rastlanılmamıştır.

15- TYS yazma sınavında 2 görev bulunmaktadır. Bu sayı CPE, CAE, TOEFL iBT, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DALF C1, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavlarıyla aynıdır. TYS yazma görevlerinde, yazılması istenen kelime sayısı 325 kelimeyle tek sınavlar arasında idealdir. 2 görevde yazılması istenen kelime sayısı en fazla CPE sınavında 520 kelime; en az Goethe-Zertifikat B2 sınavında 180 kelimedir. Sınavlarda yazılması istenen kelime sayısının en fazla olduğu sınavlar DELE Nivel C2 (850 kelime), DALF C2 (700 kelime), TORFL Level 4 (650 kelime) sınavlarıdır. Bu sınavlar C2 seviyesi sınavlarıdır. Kelime sayısının fazla olmasında DELE Nivel C2 VE TORFL Level 4’ün görev sayısının 3, DALF 2 ve DELE Nivel C2’de bütünleşik beceri sorusunun olması etkilidir.

16- Yazma sınavının puanlama ölçütleri dereceli puanlama anahtarına göre yapılmaktadır. Bu anahtarlar CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıyla paylaşılmıştır. TYS ve DELF&DALF yazma sınavlarıyla dereceli puanlama anahtarı paylaşılmamıştır.

17- Konuşma sınavının puanlama ölçütleri dereceli puanlama anahtarına göre yapılmaktadır. Bu anahtarlar CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, DSD II, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5, TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıyla paylaşılmıştır. Ölçütlerin olup puanlamaların olmadığı sınav, TestDaF'tır. TYS ve DELF&DALF konuşma sınavlarıyla dereceli puanlama anahtarı paylaşılmamıştır.

18- TYS konuşma sınavında adaya 2-3 dakikalık hazırlık süreci verilmektedir. Bu hazırlık süresi DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE, CELI sınavlarında 15 dakika ile 60 dakika arasında değişmektedir.

19- Konuşma sınavına giren aday sayıları, sınavlara göre değişmektedir. Tek adaylı konuşma sınavları TYS, TOEFL iBT, PTE Akademik, TestDaF, DSD II, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DEFL B2, DALF C1, DALF C2, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5. TORFL Level 2, TORFL Level 3, TORFL Level 4 sınavlarıdır. 2 adaylı konuşma sınavları CPE, CAE, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1 sınavlarıdır. 3 adaylı konuşma sınavları telc Deutsch B2, telc Deutsch C1 sınavlarıdır. Sınav ortamına göre CPE ve CAE' de de 3 kişi girebilmektedir.

20- TYS'de dil bilgisi bölümü bulunmamaktadır. Dil bilgisi bölümü, dil yeterlik sınavlarının bazılarında ya bağımsız bir bölüm olarak ya da okuma ve dinleme sınavları içerisinde ayrı bir bölüm olarak oluşturulmuştur. CELI VE TORFL

sınavlarında dil bilgisi soruları bağımsız bir bölüm olarak kitapçıkta bulunurken, CPE, CAE, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, DELE Nivel C1, DELE Nivel C2 sınavlarında okuma beceri içerisinde bulunmaktadır. Ayrıca DELE Nivel C1 sınavının Test-2 bölümünde 6 dil bilgisi sorusu dinleme bölümünde sorulmuştur.

21- TYS uygulama yönergesinde sınav uygulamalarına ilişkin, sınavlarda kaç soru sorulduğu, sınav uygulama şekli ve sınavların kaç bölümden oluştuğuyla ilgili bilgiler bulunmaktadır. DELE sınavına ait sınav kılavuzu (Cervantes, 2014) incelendiğinde sınav uygulamaları bölümleriyle ilgili şu detaylar bulunmaktadır: Okuma ve dinleme sınavına ait bilgilendirmeler incelendiğinde genel açıklamalar ve görev açıklamaları (yani okuma bölümünü oluşturan kısımlar) bulunmaktadır. Genel açıklamalarda test formatı (sorularla ilgili ön bilgiler), sınav süresi, sınavın kaç bölümden oluştuğu, soru madde sayısı, görevlerin formatı (çoktan seçmeli 3 seçenek vd.), metin türü bilgisi, metinlerin toplam kelime sayısı, cevap şekli bilgisi (optik kâğıda vd.), değerlendirme bilgisi (her doğru cevap 1 puan gibi), yönetim (sınav uygulama şekli) bilgileri bulunmaktadır. Görev açıklamalarında görev formatı, soru sayısı, hedefler, metin türü, metnin kelime sayısı bilgileri bulunmaktadır. Bu belirtkeler aşağıda verilmiştir:

Okuma ve Dinleme Sınavı İlişkin Genel Açıklamalar

Test Formatı	
Sınav Süresi	
Sınavın Bölüm Sayısı	
Soru Madde Sayısı	
Görevlerin Formatı	
Metin Türü Bilgisi	
Metinlerin Toplam Kelime Sayısı	
Cevap Şekli Bilgisi	
Değerlendirme Bilgisi	
Yönetim (Sınav Uygulama Şekli)	

Okuma ve Dinleme Sınavı İlişkin Görev Açıklamaları

Görev Formatı	
Soru Sayısı	
Hedefler	
Metin Türü	
Metnin Kelime Sayısı	

Yazma sınavına ait bilgilendirmeler incelendiğinde de genel açıklamalar ve görev açıklamaları bulunmaktadır. Genel açıklamalarda test formatı (sorularla ilgili ön bilgiler), sınav süresi, sınavın kaç bölümden oluştuğu, metinlerin toplam kelime sayısı, cevap şekli bilgisi (optik kâğıda vd.), değerlendirme bilgisi (her doğru cevap 1 puan gibi), yönetim (sınav uygulama şekli) bilgileri bulunmaktadır. Görev açıklamalarında görev formatı, yazılması istenen kelime sayısı, hedefler, metin türü, bilgileri bulunmaktadır. Bu belirtkeler aşağıda verilmiştir:

Yazma Sınavı İlişkin Genel Açıklamalar

Test Formatı	
Sınav Süresi	
Sınavın Bölümden Sayısı	
Metinlerin Toplam Kelime Sayısı	
Cevap Şekli Bilgisi	
Değerlendirme Bilgisi	
Yönetim(Sınav Uygulama Şekli)	

Yazma Sınavı İlişkin Görev Açıklamaları

Görev Formatı	
Hedef kelime sayısı	
Hedefler	
Metin Türü	

Konuşma sınavına ait bilgilendirmeler incelendiğinde de genel açıklamalar ve görev açıklamaları bulunmaktadır. Genel açıklamalarda test formatı (sorularla ilgili ön bilgiler), sınav süresi, sınavın kaç bölümden oluştuğu, değerlendirme bilgisi (her doğru cevap 1 puan gibi), yönetim (sınav uygulama şekli) bilgileri bulunmaktadır. Görev açıklamalarında görev formatı, süre, hedefler, metin türü, bilgileri bulunmaktadır. Bu belirtkeler aşağıda verilmiştir:

Konuşma Sınavı İlişkin Genel Açıklamalar

Test Formatı	
Sınav Süresi	
Sınavın Bölüm Sayısı	
Değerlendirme Bilgisi	
Yönetim(Sınav Uygulama Şekli)	

Konuşma Sınavı İlişkin Görev Açıklamaları

Görev Formatı	
Süre	
Hedefler	
Metin Türü	

Yukarıdaki tablolarda DELE sınava ilişkin genel açıklamalar ve görev açıklamalarının sınav kılavuzunda detaylı bir şekilde belirtmiştir. TYS sınav uygulamaları yönergesinde bu detaylar sınırlıdır.

22- TYS ve diğer dil yeterlik sınavlarının okuma, dinleme, yazma, konuşma becerileri B2, C1, C2 seviyesi Diller için AOÖÇ'yi temel alınarak hazırlanmıştır.

23- Toplam puanın her beceriye eşit dağıtıldığı sınavlar TYS, CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik, DSD II, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELF B2, DALF C1, DELE Nivel B2, DELE Nivel C1 sınavlarıdır.

24- TYS sınav sonuç belgesinde, diğer dil yeterlik sınavlarının belgelerinde olduğu gibi okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerileri puanları ayrı ayrı gösterilmektedir.

25- Sınavlardaki sertifika seviyelerine ait başarı oranları değişkenlik göstermektedir. B2 sertifika seviyesi olan 12 sınav bulunmaktadır. B2 sertifikası almak için sınavlardan en az şu puanlar alınmalıdır: TYS 55 puan (%55), CAE 160 puan (%76), TOEFL iBT 72 puan (%60), PTE Akademik 59 puan (%66), TestDaF TDN3 (puanlama bilgisi yok), DSD II 32 puan (%33), telc Deutsch B2 180 puan (%60), Goethe-Zertifikat B2 60 puan (%60), DELF B2 50 puan (%50), DELE Nivel B2 60 puan (%60), CELI 3 117 puan (%59), TORFL Level 3 436 puan (%66) dir. TYS'nin B2 sertifika seviye puan yüzdesi, 9 sınavın B2 sertifika seviye puan yüzdesinden düşüktür.

C1 sertifika seviyesi olan 13 sınav bulunmaktadır. C1 sertifikası almak için sınavlardan en az şu puanlar alınmalıdır: TYS 71 puan (%71), CPE 180 puan (%78), CAE 180 puan (%86), TOEFL iBT 95 puan (%79), PTE Akademik 76 puan (%84),

TestDaF TDN5 (puanlama bilgisi yok), DSD II 52 puan (%54), telc Deutsch C1 128 puan (%60), Goethe-Zertifikat C1 60 puan (%60), DALF C1 50 puan (%50), DELE Nivel C1 60 puan (%60), CELI 4 117 puan (%59), TORFL Level 4 429 puan (%66) dır. TYS'nin C1 sertifika seviye puan yüzdesi, 4 sınavın C1 sertifika seviye puan yüzdesinden düşüktür.

C2 sertifika seviyesi olan 10 sınav bulunmaktadır. C2 sertifikası almak için sınavlardan en az şu puanlar alınmalıdır: TYS 89 puan (%89), CPE 200 puan (%87), CAE 200 puan (%95), PTE Akademik 85 puan (%94), telc Deutsch C2 96 puan (%60), Goethe-Zertifikat C2 60 puan (%60), DALF C2 50 puan (%50), DELE Nivel C2 60 puan (%60), CELI 4 117 puan (%59), TORFL Level 4 452 puan (%66) dir. TYS'nin C2 sertifika seviyesi puan yüzdesi, 2 sınavın C2 sertifika seviye puan yüzdesinden düşüktür.

26- TYS ve diğer dil yeterlik sınavlarında baraj puan uygulaması bulunmaktadır. Dil yeterlik sınavlarına göre baraj puanının toplam puana göre denk geldiği başarı yüzdeleri TYS %50, CPE (C1 seviyesi) %78, CAE (B2 seviyesi) %76, TOEFL iBT (B2 seviyesi) %60, PTE Akademik baraj uygulaması bulunmamaktadır, TestDaF sınavlara göre değişmektedir, DSD II (B2 seviyesi) %33, telc Deutsch (B2, C1, C2 seviyesi) %60, Goethe-Zertifikat (B2, C1, C2 seviyesi) %60, DELF&DALF %20, DELE (B2, C1, C2 seviyesi) %60, CELI (B2, C1, C2 seviyesi) %59, TORFL (B2, C1, C2 seviyesi) %66 oranındadır.

Baraj puan uygulaması olan dil yeterlik sınavlarında- TYS ve DELF&DALF hariç- baraj puanları toplamı aynı zamanda sertifika seviyelerine denk gelmektedir. TYS'de ise baraj puanları (her beceri için en az 12,5 puan) toplam 50 puan, B2 sertifika seviyesi 55 puandır. DELF&DALF sınavlarının baraj puanları toplamı 20 puan, sertifika seviyesi 50 puandır.

27- CPE, CAE, telc Deutsch B2, telc Deutsch C1, telc Deutsch C2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2, CELI 3, CELI 4, CELI 5 sınavların sertifika puanları, sertifika puan aralıkları içerisinde de ayrıca derecelendirilmiştir. Bu derecelendirmeler sertifikada da belirtilmiştir.

28- TYS'nin ve diğer dil yeterlik sınavlarının uluslararası akreditasyon kuruluşlarına üyelikleri bulunmaktadır. ALTE üyeliği, sınav yapan 12 kurumdan 11'inde bulunmaktadır. ALTE'ye tam üye olan kurumlar: Cambridge Assessment English, TestDaf Institut, telc gGmbH, Goethe-Institut, CIEP, Instituto Cervantes, Università per Stranieri di Perugia'dır. ALTE'nin kurumsal iştirakli üyeleri: Yunus Emre Enstitüsü, Pearson, ZfA, The Pushkin State Russian Language Institute'tür.

EALTA'ya üye olan kurumlar ETS, Pearson, TestDaf Institut, ZfA, CIEP'tir.

EAQUALS üyesi olan kurumlar: Cambridge Assessment English, ETS, Pearson, TestDaf Institut, telc gGmbH, Goethe-Institut, Instituto Cervantes'tir. Proje ortaklığı olup ortak üye olmayan Università per Stranieri di Perugia'dır.

Bazı ALTE üyelerinin dil yeterlik sınavları Q (kalite) işareti (mührü) almıştır. Bu dil yeterlik sınavları CPE, CAE, TestDaF, telc Deutsch B2, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1, Goethe-Zertifikat C2 GDS, DELF B2, CELI 3, CELI 4, CELI 5'tir. İncelenen 25 sınavdan 11 tanesi Q mührü almıştır.

İncelenen 3 uluslararası dil derneğine üye olan kurum Pearson ve TestDaF Institut'tür. Hem 3 uluslararası dil derneğine üye olup hem de Q işaretini (mührünü) alan sınav TestDaF'tir.

29- TYS, TOEFL iBT, PTE Akademik sınavlarının geçerlik süresi 2 yılken, CPE, CAE, TestDaF, DSD II, telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, DELF & DALF, DELE, CELI, TORFL sınavlarının geçerlik süresi sınırsızdır.

30- TYS'nin ve diğer dil yeterlik sınavlarının sertifikaları, diplomaları, belgeleri uluslararası alanda geçerlidir.

5.2. Öneriler

1- Devlet politikaları çerçevesinde TYS sonuçlarının kullanılabilceği alanlar artırılabilir. Vatandaşlık, göçmenlik, meslek ve iş alanları, vize başvurularında TYS sınav sonuç belgesi istenebilir.

2- TYS'nin dünyadaki ve Türkiye'deki sınav merkezi sayısının artırılması önemlidir. Akademik imkânları uygun üniversiteler, konsolosluklar, MEB'in yurt dışı okulları ve Maarif Vakfı okullarıyla bağlantı kurularak sınav ağı artırılabilir.

3- TYS'nin kâğıt tabanlı sınav sayısı artırılabilir. İnternet tabanlı sınav uygulaması başladığında da her ay sınav yapılacak şekilde sınav takvimi oluşturulabilir.

4- TYS, soru çeşitliliğini artırabilir. İncelenen sınavlarda yer alan sorulardan okuma sınavlarındaki cümle tamamlama, paragraf oluşturma, paragraf tamamlama, eşleştirme, metni özetleme, metni tamamlama, klasik cevaplı sorular, bütünleşik beceri soruları; dinleme sınavlarındaki izleme metnine bağlı sorular, klasik cevaplı sorular, bütünleşik beceri soruları; yazma sınavlarındaki metindeki hataları düzeltme, özet çıkarma, bütünleşik beceri soruları, grafik yorumlama, metni yeniden yapılandırma soruları; konuşma sınavlarındaki resim-fotoğraf-video yorumlama, cümle tekrar etme, veri değerlendirme, telefon görüşmesi yapma, radyo konuşması yapma, çoklu aday konuşması, dil ötesi beceri soruları benzer ya da farklı şekilde TYS'de yer alabilir.

5- TYS, diğer dil yeterlik sınavlarında olduğu gibi okuma ve dinleme sınavında 1 örnek soru çözüm uygulaması yapabilir.

6- Dinleme sınavındaki bazı dinleme metinleri 2 kez dinletilebilir.

7- Dinleme metinlerinin fonetik yazısı (transkripsiyonu) örnek sorularla beraber paylaşılabilir.

8- TYS'nin örnek sınavına ait okuma ve dinleme bölümünün cevap anahtarı elektronik tabloda yazılıp sitede paylaşılmıştır. Örnek sınavın cevap anahtarı, gerçek sınavda adaya verilecek optik cevap kâğıt üzerinde işaretlenip paylaşılması, adayın optik kâğıt

düzenini önceden görmesi açısından önemlidir. Bu konuda telc Deutsch, Goethe-Zertifikat, CELI, DELF' in örnek sınavlarına ait web sitelerinde paylaşılan cevap anahtarları incelenebilir.

9- Yazma ve konuşma sorularının dereceli puanlama anahtarı, sitedeki örnek sınavla beraber paylaşılabilir. Aday hangi ölçütlerin bulunduğunu inceleyerek hazırlıklarını bu ölçütlere göre yapabilir.

10- Konuşma sınavında verilen hazırlık süresi artırılabilir. Soru içerikleriyle bağlantılı olarak hazırlık süresi sınav süresine eşit olabilir.15 dakika hazırlık süresi, 15 dakika sınav süresi.

11- Yazma sınavına ait sorular paylaşıldığı gibi bu sorulara verilen örnek cevap metinleri de paylaşılabilir.

12- DELE (İspanyolca) sınav kılavuzunda olduğu gibi detaylı bir sınav kılavuzu oluşturulabilir.

13- TYS; B2, C1, C2 seviyesini ölçen tek sınav tiplerindedir. Kurumun geliştireceği politikalar çerçevesinde A1 öncesinden C2 seviyesine kadar farklı seviyede Diller için AOÖÇ'ye uygun uluslararası seviye seviye dil yeterlik sınavları planlanabilir.

14- B2 sertifika seviyesi, diğer dil yeterlik sınavların çoğunda da geçer sınır olan 60 puan olabilir. C2 sertifika puanı 89'dan 85'e düşürülüp derecelendirme yapılabilir [C2 Seviye C (85-89), C2 Seviye B (90-94), C2 Seviye A (95-100) gibi].

15-TYS'deki baraj puan toplamı B2 sertifika seviyesine eşitlenebilir. Her becerinin baraj puanı 15 olup toplam 60 puan B2 sertifikasına denk gelebilir.

16- TYS'nin ve Yunus Emre Enstitüsünün uluslararası akreditasyon kuruluşlarına tam üyeliği sağlanıp bu kurumların işaret ve kalite logoları alınabilir. Bu sayede sınava, uluslararası tanınırlık statüsü kazandırılabilir.

17- TYS sonuçlarının geçerlik süresi diğer dil yeterlik sınavlarının çoğunda olduğu gibi süresiz yapılabilir.

18- Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe öğretimini yurt dışındaki merkezlerinde ve Türkoloji birimlerinde yapmaktadır. İlk ve orta öğretim seviyesine yönelik Türkçe öğretimi çalışmaları kapsamında Maarif Vakfı okullarında ve protokol yapılabilecek yabancı ülkelerdeki ulusal okullarda Türkçe öğretimi planlanabilir. DSD sınavları gibi bu okullarda uygulanabilecek sınav türleri geliştirilebilir. Bu konuda PASCH Girişimi incelenebilir. Bu sınav sonucunun geçerliği tanınıp eğitim için yabancı öğrencilerin Türkiye'ye gelmesi sağlanabilir.

19- Millî Eğitim Bakanlığı pilot uygulama olarak Türkçe dersi sınavlarını 4 beceriye göre yapmaya başlamıştır. Yunus Emre Enstitüsü bu sürecin her aşamasına katkı sağlayabilir. Test geliştirmek için öğretmenlere eğitim verebilir. Öğretmenlerin hazırladığı örnek sınavları akredite edip kendi kalite mührünü vurabilir.

KAYNAKÇA

- ALTE (2019). Framework. Erişim Adresi: <https://www.alte.org/resources/Documents/2019-03-14%20ALTE%20Framework%20v29.pdf> Erişim Tarihi:7.4.2019
- ALTE (2018a). Erişim Adresi: <https://www.alte.org/> Erişim Tarihi:29.10.2018
- ALTE (2018b). Erişim Adresi: <https://www.alte.org/Our-Full-Members> Erişim Tarihi:29.10.2018
- ALTE (2018c). Erişim Adresi : <https://www.alte.org/Our-Institutional-Affiliates> Erişim Tarihi:29.10.2018
- ALTE (2018d).Erişim Adresi: <https://www.alte.org/Become-an-ALTE-Individual-Affiliate> Erişim Tarihi: 29.10.2018
- ALTE (2018e) Erişim adresi: <https://www.alte.org/Setting-Standards> Erişim Tarihi: 29.10.2018
- Cambridge (2018a). Erişim Adresi: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/> Erişim tarihi 15 Aralık 2018
- Cambridge (2018b). Erişim Adresi: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/qualifications/schools/> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Cambridge (2018c). Erişim Adresi: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/qualifications/general/> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Cambridge (2018d). Erişim Adresi: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/qualifications/business/> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Cambridge (2018e). Erişim Adresi: <https://www.cambridgeenglish.org/why-choose-us/> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Cervantes (2014). Guía del examen DELE B2. Instituto Cervantes

Cervantes (2018a). Erişim Adresi: https://www.cervantes.es/sobre_instituto_cervantes/informacion.htm Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Cervantes (2018b). Erişim Adresi: <https://examen.es.cervantes.es/es/dele/que-es> Erişim tarihi 17 Aralık 2018

Cervantes (2018c). Erişim Adresi: <https://examen.es.cervantes.es/es/ccse/que-es> 17 Aralık 2018

Cervantes (2018d). Erişim Adresi: <https://siele.org/conoce-siele> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

CIEP (2016). Dedicated to The Development of Education and The French Language Worldwide, Page: 1-8, Centre International D'études Pedagogiques.

CIEP (2018a). Erişim Adresi: <http://www.ciep.fr/en/delf-dalf> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

CIEP (2018b). Erişim Adresi: <http://www.ciep.fr/en/dilf> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

CIEP (2018c). Erişim Adresi: <http://www.evalang.fr/fr> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

CIEP (2019). Erişim Adresi: <http://www.ciep.fr/en/tcf> Erişim tarihi 13 Mayıs 2019

Council of Europe (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors*. Language Policy Programme, Education Policy Division, Education Department.

EALTA (2018). Erişim Adresi : <http://www.ealta.eu.org/index.htm> Erişim Tarihi:30.10.2018

EAQUALS (2018a). Erişim Adresi: <https://www.eaquals.org/about-eaquals/our-aims-and-mission/> Erişim Tarihi:30.10.2018

EAQUALS (2018b). Erişim Adresi: <https://www.eaquals.org/our-members/accredited-members/> Erişim Tarihi:30.10.2018

EAQUALS (2018c). Erişim Adresi: <https://www.eaquals.org/our-members/associate-members/> Erişim Tarihi:30.10.2018

EAQUALS (2018d). Erişim Adresi: <https://www.eaquals.org/our-members/individual-members/> Erişim Tarihi:30.10.2018

EAQUALS (2018e). Erişim Adresi: <https://www.eaquals.org/our-members/project-partners/> Erişim Tarihi:30.10.2018

ETS (2018a). Erişim Adresi: <http://yukseklisans.com.tr/gre.php> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ETS (2018b). Erişim Adresi: <http://hiset.ets.org/who> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ETS (2018c). Erişim Adresi: <https://www.ets.org/praxis> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ETS (2018d). Erişim Adresi: <https://www.ets.org/toefl> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ETS (2018e). Erişim Adresi: <https://www.ets.org/toeic> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ETS (2018f). Erişim Adresi: <https://www.ets.org/about/what/> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Goethe (2018a). Erişim Adresi: <https://www.goethe.de/ins/tr/tr/ueb.html> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Goethe (2018b). Erişim Adresi: <https://www.goethe.de/ins/tr/tr/ueb/auf.html> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Goethe (2018c). Erişim Adresi: <https://www.goethe.de/de/spr/kup/prf/prf/bul.html> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Güneş P, Kılıç D (2016). Dereceli Puanlama Anahtarı ile Öz, Akran ve Öğretmen Değerlendirmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(39), 58-69.

Koçak A, Arun Ö (2006). İçerik Analizi Çalışmalarında Örneklem Sorunu. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 4 (3), 21-28.

Köse D (2008). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sınavların Hazırlanması ve Uygulanması. *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, (139), 36- 47. Ankara.

Maden S, Dincel Ö, Maden A (2015). Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazma Kaygıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(2), 748-769. DOI: 10.7884/teke.488

MEB (2009). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.

ÖSYM (2016). Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri Erişim Adresi: <https://www.osym.gov.tr/TR,10220/yabanci-dil-sinavleri-esdegerlik-yonergesi-ve-esdegerlik-tablosu-26022016.html> Erişim Tarihi: 25.02.2016.

Pearson (2018a). Erişim Adresi: <https://tr.pearson.com/tr/hakkimizda.html> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Pearson (2018b). Erişim Adresi: <https://tr.pearson.com/tr/hakkimizda.html> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

Perugia (2018a). Erişim Adresi: <https://www.cvcl.it/categorie/categoria-2> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Perugia (2018b). Erişim Adresi: <https://www.cvcl.it/categorie/categoria-42?explicit=SI> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Perugia (2018c). Erişim Adresi: <https://www.cvcl.it/home.aspx> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Perugia (2018d). Erişim Adresi: <https://www.cvcl.it/categorie/categoria-20?explicit=SI> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Perugia (2019). Erişim Adresi: <https://www.unistrapg.it/it/node/1782> Erişim tarihi 27 Mayıs 2019

Polat Y (2018a). Ön Söz. İçinde: Polat, Y., Köse, D., Peçenek, D. ve Durmuş, A. O. (Hazırlayanlar). *Council of Europe Yabancı Dil Olarak Türkçe İlk Kazanımlar İçin Başvuru Rehberi - A1 Öncesi*. (Danışman: Jean-Claude Beacco), (Sayfa:3-8) Ankara: Yunus Emre Enstitüsü Yayınları, Kurmay Yayınları.

Polat Y (2018b). A1 Öncesi Düzeyi İletişim Yetisi Betimleyicileri. İçinde: Polat, Y., Köse, D., Peçenek, D. ve Durmuş, A. O. (Hazırlayanlar). *Council of*

Europe Yabancı Dil Olarak Türkçe İlk Kazanımlar İçin Başvuru Rehberi - A1 Öncesi. (Danışman: Jean-Claude Beacco), (Sayfa:41-66) Ankara: Yunus Emre Enstitüsü Yayınları, Kurmay Yayınları.

Pushkin (2018a). Erişim Adresi <http://www.pushkin.institute/institut/history/> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Pushkin (2018b). Erişim Adresi <http://www.pushkin.institute/Certificates/> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Pushkin (2018c). Erişim Adresi <http://www.pushkin.institute/Certificates/CCT/index.php> Erişim tarihi 16 Aralık 2018

Şimşek H (2009). Eğitim Tarihi Araştırmalarında Yöntem Sorunu. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 33-51.

telc (2018a). <https://www.telc.net/tr/hakkimizda/biz-kimiz.html> Erişim tarihi 15 Aralık 2018

telc (2018b). Şema: telc Sınavları Genel El İlanı Broşürü

Telc (2013). Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi -Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme [Common European Framework of Reference for Languages - Learning, Teaching and Assessment]. Frankfurt, Germany: Telc GmbH.

TestDaF (2010). *Informationen in Türkisch*, Sayfa:1-5, Gesellschaft für Akademische Studienvorbereitung und Testentwicklung.

TestDaF (2019a) Erişim Adresi: <https://www.testdaf.de/forschung-und-entwicklung/> Erişim tarihi 12 Haziran 21019

TestDaF (2019b) Erişim Adresi: <https://www.testas.de/de/testas.htm> Erişim tarihi 12 Haziran 21019

TestDaF (2019c) Erişim Adresi: <https://www.onset.de/de/home/ueber-onset/> Erişim tarihi 12 Haziran 21019

Uysal B (2009). *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Doğrultusunda Türkçe Öğretimi Programları ve Örnek Kitapların Değerlendirilmesi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu.

YEE (2018a). Erişim Adresi: http://tys.yee.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=513 Erişim Tarihi: 16.01.2018

YEE (2018b). Yunus Emre Enstitüsü Sınavları Usul ve Esasları. Ankara: Yunus Emre Enstitüsü.

YEE (2018c). Erişim Adresi: <https://turkce.yee.org.tr/tr/Sayfa/Hakkimizda/551> Erişim tarihi 16 Aralık 2018.

YEE (2018d). Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) Uygulama Yönergesi. Ankara: Yunus Emre Enstitüsü.

ZfA (2017). ZfA – kurz gefasst. Zentralstelle für das Auslandsschulwesen.

ZfA (2018a). Erişim Adresi: https://www.auslandsschulwesen.de/Webs/ZfA/DE/Die-ZfA/Ueber-uns/ueber-uns_node.html Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ZfA (2018b). Erişim Adresi: https://www.auslandsschulwesen.de/Webs/ZfA/DE/Deutsch-lernen/DSD/DSD-I/dsd-i_node.html Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ZfA (2018c). Erişim Adresi:
https://www.auslandsschulwesen.de/Webs/ZfA/DE/Deutsch-lernen/DSD/DSD-I-PRO/dsd-i-pro_node.html Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ZfA (2018d). Erişim Adresi:
https://www.auslandsschulwesen.de/Webs/ZfA/DE/Deutsch-lernen/DSD/DSD-II/dsd-II_node.html Erişim tarihi 15 Aralık 2018

ÖZ GEÇMİŞ

Adı Soyadı: Serkan DEMİREL

Uyruğu: T.C.

Doğum Yeri: Artvin

Doğum Tarihi: 11.04.1983

E-Posta: muallimserkan@hotmail.com

Eğitim Durumu

Lisans: Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü-2005

Yüksek Lisans: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi,
Teftişı, Planlaması, Ekonomisi-2014

Ön Lisans: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlahiyat-2018

İş Deneyimleri:

2005-2006: Bil-Final Dershanesi Türkçe Öğretmeni

2006-2007: Sınav Dergisi Dershanesi Türkçe Öğretmeni

2008-2015: Rehber Dershanesi Türkçe Öğretmeni / Müdür

2015-2016: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Suriye Bilgi ve Eğitim Merkezi Türkçe
Koordinatörü

2016-2019 (devam ediyor): MEB Türkçe Öğretmeni

Yabancı Dil: İngilizce: 67,500 (YÖKDİL (2018))